

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

upravený podle RVP ZV platného od června 2023

ŠKOLA ZDRAVÉHO ROZUMU

ÚDAJE O ŠKOLE

Základní škola a Mateřská škola Valeč, Valeč č. 222, 675 53

telefon: 568863576, e-mail: zsvalec@zsvalec.cz; www.zsvalec.cz

IČO: 70284440

poslední aktualizace zařazení do rejstříku škol: 07. 08. 2024

ŘEDITEL ŠKOLY

Mgr. Ludmila Mrnušíková

ZŘIZOVATEL

Obec Valeč, Valeč č. 109, 675 53

tel. a fax: 568 863 575, 568 863 175, mobil: 606 146 705

e-mail: ou_valec@volny.cz, www.volny.cz/ou_valec

IČO: 00290637

PLATNOST DOKUMENTU OD 1. 9. 2025

Ve Valči 25. 8. 2025

podpis ředitele školy:

Mrnušíková

Základní škola a Mateřská škola Valeč

č.p. 222, 675 53 Valeč

IČ: 70284440 tel.: 561 200 001

zsvalec@zsvalec.cz www.zsvalec.cz

razítko školy

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Obsah

A. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
1. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY, VYBAVENÍ ŠKOLY.....	4
1.1. HISTORIE ŠKOLY	4
1.2. VELIKOST ŠKOLY, EXTERIÉR A INTERIÉR	4
1.3. VYBAVENÍ ŠKOLY	4
2. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ A PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
2.1. ODBORNÁ KVALIFIKACE A APROBOVANOST VE VÝUCE	5
2.2. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	6
2.3. DVPP	6
3. DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE.....	6
3.1. PROJEKTY VE VYUČOVÁNÍ, MIMOŠKOLNÍ ČINNOST	6
3.2. PROJEKTY S DOTACÍ EU.....	6
3.3. PROJEKTY – PREVENTIVNÍ PROGRAMY	7
3.4. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	7
3.5. SPOLUPRÁCE S MŠ VALEČ.....	7
3.6. DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY	7
3.7. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	7
3.8. SERVISNÍ SLUŽBY	8
B. CHARAKTERISTIKA ŠVP	9
1. CÍLE ŠKOLY.....	9
2. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	10
3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE – KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	12
3.1. KOMPETENCE K UČENÍ.....	13
3.2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	13
3.3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	13
3.4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.....	13
3.5. KOMPETENCE OBČANSKÉ.....	13
3.6. KOMPETENCE PRACOVNÍ	14
3.7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	14
4. ZABEZPEČENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	14
4.1. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	15
4.2. PODPŮRNÁ OPATŘENÍ	15
4.3. PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY (PLPP)	16
4.4. INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN (IVP)	16
4.5. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	16
5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	16
5.1. PŘEHLED ČINNOSTÍ ŠKOLY A JEJICH PODÍL NA NAPLŇOVÁNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	21
5.2. PŘEHLED TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT — 1. STUPEŇ	22
5.3. PŘEHLED TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT — 2. STUPEŇ	24
C. UČEBNÍ PLÁN	26
1. UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ – ŠVP OD 2025/2026.....	26
1.1. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU PRO 1. STUPEŇ	26
2. UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ – ŠVP OD 2025/2026.....	27
2.1. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU PRO 2. STUPEŇ	27

D. UČEBNÍ OSNOVY.....29

3. UČEBNÍ OSNOVY – 1. STUPEŇ	29
3.1. ČESKÝ JAZYK.....	29
3.2. ANGLICKÝ JAZYK	44
3.3. MATEMATIKA	52
3.4. INFORMATIKA	62
• ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT GRAF, HLEDÁNÍ CESTY	67
3.5. PRVOUKA	68
3.6. PŘÍRODOVĚDA	74
3.7. VLASTIVĚDA	80
3.8. HUDEBNÍ VÝCHOVA	86
3.9. VÝTVARNÁ VÝCHOVA	96
3.10. TĚLESNÁ VÝCHOVA	105
3.11. PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	118
4. UČEBNÍ OSNOVY - 2. STUPEŇ.....	127
4.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	127
4.2. ANGLICKÝ JAZYK	135
4.3. DĚJEPIS	150
4.4. OBČANSKÁ VÝCHOVA	159
4.5. MATEMATIKA	170
4.6. INFORMATIKA	196
4.7. PŘÍRODOPIS	204
4.8. ZEMĚPIS	215
4.9. FYZIKA	227
4.10. CHEMIE	240
4.11. HUDEBNÍ VÝCHOVA	244
4.12. VÝTVARNÁ VÝCHOVA	251
4.13. RODINNÁ VÝCHOVA	260
4.14. TĚLESNÁ VÝCHOVA	268
4.15. PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	279
4.16. NĚMECKÝ JAZYK	285

E. HODNOCENÍ ŽÁKŮ – PŘÍLOHA 2.....291

PRÁVIDLA HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	291
KLASIFIKAČNÍ ŘÁD.....	291

A. Charakteristika školy

1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Součásti školy	
Základní škola	9 ročníků v 9. třídách
Kapacita ZŠ	škola má kapacitu cca 280 žáků
Školní družina	3 oddělení
Školní jídelna	50 stravovacích míst

1.1. Historie školy

Základní škola Valeč má tradici delší než 110 let. Současná budova byla postavena v roce 1910. Postupně prošla několika zásadními úpravami. V roce 1978 byla přistavěna tělocvična a v roce 1984 bylo rozšířeno přízemí o přístavbu jedné třídy, odborné učebny a kabinetu. Další zásadní přestavba začala v roce 2006, kdy byla přistavěna část prvního patra se dvěma učebnami, kabinetem a učebnou PC. Ve školním roce 2007/2008 byla do budovy ZŠ přestěhována mateřská škola, která byla do té doby v jiné části obce. V této etapě bylo také vybudováno dětské hřiště pro MŠ. Před koncem školního roku 2007/2008 byla zahájena rozsáhlejší úprava, která zahrnovala kompletní výměnu oken, zateplení budovy a tělocvičny, přístavbu šaten pro jednotlivé ročníky, stavbu šaten a sociálního zařízení pro tělocvičnu, vybudování nové učebny a terasy. Tato rekonstrukce byla dokončena v říjnu 2008. Od 1.1.2000 je ZŠ Valeč příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Zřizovatelem je Obecní úřad Valeč. Školská rada ZŠ a MŠ Valeč má 9 členů.

1.2. Velikost školy, exteriér a interiér

Základní škola Valeč je plně organizovaná škola s devíti postupnými ročníky rozčleněnými na 1. stupeň (1. – 5. ročník) a 2. stupeň (6. – 9. ročník). Součástí ZŠ je školní družina, mateřská škola a školní jídelna, která umožňuje stravování i veřejnosti.

Budova ZŠ Valeč se nachází uprostřed obce, mimo hlavní silnici.

V budově je vedle základní školy umístěna i mateřská škola. V interiéru základní školy jsou kromě jednotlivých tříd a kabinetů také odborné učebny chemie a fyziky, výpočetní techniky, knihovna, kuchyňka, učebna dílen, ateliér pro výtvarnou výchovu a keramická dílna s pecí. Dále je v budově relaxační místnost „Oáza pohody“, výborně vybavená místnost školní družiny a tělocvična s veškerým sociálním zařízením i pro tělesně postižené.

Vedle školy se na chráněném pozemku nachází hřiště pro mateřskou školu, ovocný sad a v roce 2009 vybudované víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Nedaleko od školy se nachází travnaté fotbalové hřiště a workoutové hřiště, které může škola využívat v plném rozsahu.

Ve všech prostorách školy jsou zrekonstruována sociální zařízení, škola je zateplena a jsou vyměněna všechna topná tělesa.

Snahou zřizovatele je samozřejmě co nejlepší vzhled a vybavení interiéru školy. Modernizace celé školy probíhá postupně, po etapách, dle finančních možností zřizovatele.

Ve školním roce 2024/2025 došlo k rekonstrukci suterénu. Žáci ve školním roce 2025/2026 začnou využívat nově půdní vestavbu, nové podlahy a zrekonstruované schodiště. Dále došlo k zajištění bezbariérovosti díky vybudování výtahu, který zajišťuje spojení mezi jednotlivými patry.

1.3. Vybavení školy

Materiální vybavení

Škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními pomůckami, didaktickou technikou, v rámci několika vzdělávacích projektů je rozšiřován výukový SW, celoročně jsou doplňovány tituly ve sbírkách Žakovské i učitelské knihovny, postupně je vyměňován nevyhovující žakovský nábytek i hmotný inventář kabinetů.

Prostorové vybavení

Celý areál školy prostorově vyhovuje pro současný počet žáků i personálu. Škola poskytuje v odpoledních hodinách tělocvičnu místním zájmovým sportovním sdružením a veřejnosti. Dále nabízí veřejnosti knihovnu a keramickou dílnu.

Technické vybavení

Jednou z priorit školy je přiměřené využití informačních a komunikačních technologií. V současné době má škola v počítačové učebně 7 stolních počítačů a 12 notebooků. Každá třída je vybavena interaktivní tabulí nebo tabulí s dataprojektorem nebo s LCD panely. Žáci mají k dispozici ve výuce 20 tabletů značky Lenovo, Huawei. Další počítače a notebooky se nachází v ředitelně, sborovně, kabinetech učitelů, odborných učebnách a třídách. Tyto počítače jsou propojeny místní intranetovou sítí. Přístup na internet je neomezený.

V kanceláři je umístěno kopírovací zařízení na formát A3, v jednotlivých kabinetech a sborovně jsou k dispozici tiskárny na formát A4. Škola po technické stránce disponuje vybavenými učebnami dílen – kovo, dřevo, keramickou dílnou s pecí, výtvarným ateliérem, moderně vybavenou cvičnou kuchyní a rozsáhlou sbírkou přírodnin a vycpaných zvířat. Škola získala na základě úspěšného projektu 3D tiskárnu.

Hygienické vybavení

Pro dodržování pitného režimu žáků slouží projekt „Školní mléko“. K odpočinku děti využívají pohybově relaxační přestávky („Oázu pohody“ – stolní fotbal, šachový stůl, piškvorky; tělocvičnu, knihovnu, modrou zónu s čtecím koutem, deskové hry ve třídách, informační panel Ámos).

V celé škole jsou nová sociální zařízení a osvětlení. Šatny a provoz jídelny vyhovuje hygienickým normám.

Organizační vybavení

Za základní jednotku ve vyučování je považován ročník. Pro jednotlivé ročníky jsou vypracovány osnovy školního vzdělávacího programu, na jejichž základě vyučující připravují učební plán pro konkrétní jednotlivou třídu na daný školní rok.

Je snaha, aby učitelé společně plánovali vyučovací proces a koordinovali výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Režim života školy je dán školním řádem.

2. Charakteristika žáků a pedagogického sboru

2.1. Odborná kvalifikace a aprobovanost ve výuce

Charakteristika žáků a pedagogického sboru (stav k 25. srpnu 2025)	
Počet pracovníků celkem	23
Počet učitelů ZŠ	15
Počet vychovatelů ŠD	3
Počet zaměstnanců ŠJ	4
Asistenti pedagoga	2
Přibližný počet žáků	148

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, učitelé 1. a 2. stupně (vč. výchov. poradce, metodika prevence a speciálního pedagoga) a vychovatelky školní družiny a asistenti pedagoga. Sbor je smíšený, věkově pestrý – od mladých pracovníků s nejnovějšími poznatky z VŠ až po kolegy, kteří pedagogické činnosti zasvětili většinu svého pracovního života.

OBORNÁ KVALIFIKACE	%
--------------------	---

Učitelé 1. stupně	100
Učitelé 2. stupně	90
Vychovatelky ŠD	100

2.2. Charakteristika žáků

ZŠ Valeč je vesnickou školou se všemi z toho plynoucími specifiky. Školu navštěvují žáci z obcí Valeč, Stropěšín, Chroustov, Plešice, Třeбенice, Odunec, Dolní Vilémovice a Dalešice. Vynikající strategií obce zabraňující dramatickému poklesu žáků je také snaha o její rozšíření (v posledních deseti letech přibýlo více jak 100 nových rodinných domů). Díky novým stavebním místům se obec rozrůstá o mladé rodiny. V současnosti má škola 148 žáků. Na prvním stupni je to 86 žáků, druhý stupeň navštěvuje 62 žáků.

2.3. DVPP

Vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřuje především na programy, které obohacují učitele novými náměty pro výuku, a dále na ty, které se týkají řízení školy, ICT, doplnění kvalifikace, prohlubování odbornosti, prevence patologických jevů a BOZ.

3. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

3.1. Projekty ve vyučování, mimoškolní činnost

Učitelé a žáci připravují smysluplné akce pro školu i veřejnost. S těmito projekty pracujeme napříč předměty, zahrnují i volný čas učitelů, žáků a veřejnosti. Projekty jsou např. ročníkové, nebo školní. Jsou součástí či doplňkem jednotlivých předmětů a jsou každým rokem aktualizovány. K tradičním patří např.:

- příprava každoročního „Vánočního souznění“ žáky všech tříd školy
- kurzy lyžování pro žáky 1. a 2. stupně
- projekt „Den Země“ s environmentální tematikou, který je završen soutěžní cestou družstev
- „Čarodějná stezka“ s plněním úkolů pro nejmenší děti
- „Den dětí“, který připravují učitelé a nejstarší ročníky pro své mladší spolužáky
- „Sportovní den“
- „Školní karneval“
- „Den evropských jazyků „
- „Jízda zručnosti na kole“
- „Den mateřského jazyka“
- „Setkání s Mikulášem“
- „Rozsvícení vánočního stromu“

Témata a skladbu akcí plánuje každoročně tým pedagogů podle potřeb učiva, aktuálních potřeb žáků, jako svoji seberealizaci nebo jako reakci na aktuální dění ve společnosti či obci.

3.2. Projekty s dotací EU

Škola je zapojena do projektových záměrů MAP ORP ve spolupráci s městem Třebíč; zde jsme z nabízených projektových oblastí vyjádřili svoje potřeby pro období 2017–2023.

Dále probíhá realizace činností a aktivit z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) Šablony III s názvem „Budoucnost začíná u nás 2.“ Realizace projektu probíhá v období let 2021–2023, OP JAK (2023–2025).

Realizovali jsme také program Fondu Vysočina „Informační a komunikační technologie 2022“ - Elektronické služby ZŠ a MŠ Valeč

Výstupem projektu jsou nové webové stránky s moderní grafikou a s užitečnými funkcemi vhodnými pro školská zařízení.

Naše škola se také účastní školních projektů Evropské unie s finanční podporou EU „Mléko do škol“ a „Ovoce a zelenina do škol“. Uvedené projekty zaštituje Státní zemědělský a investiční fond (SZIF).

3.3. Projekty – preventivní programy

Základní škola Valeč vytváří mnoho příležitostí, kdy se žáci seznamují s riziky, která je mohou potkat v osobním i veřejném životě:

- probíhá beseda s příslušníky Policie ČR
- návštěvou dvou největších měst v ČR se mj. žáci seznamují s možným nebezpečím, se kterým se mohou setkat v místech s kumulací obyvatel
- školu navštěvují zástupci záchranného systému Kraje Vysočina
- žáci 3. ročníku navštěvují program první pomoci v Třebíči
- 4. ročník absoluuje teoretickou i praktickou výuku dopravní výchovy na dopravním hřišti v Třebíči
- žáci 1. stupně absoluuji povinnou výuku plavání
- žáci jsou vedeni k důraznému „ekologickému“ chování a díky tomu získala škola v roce 2005 titul „Ekologická škola roku“
- škola začala v obci se separací odpadu
- škola se zapojuje do preventivních programů (Klub Zámek, Střed) v rámci předcházení sociálně patologickým jevům

3.4. Mezinárodní spolupráce

V současné době neprobíhají aktivity na mezinárodní úrovni.

3.5. Spolupráce s MŠ Valeč

Dlouhodobě a intenzivně spolupracujeme s Mateřskou školou ve Valči tak, aby byla zajištěna návaznost, propojenost a spolupráce. Ke splnění tohoto požadavku přispívá fakt, že byla MŠ přestěhována díky přístavbě ZŠ do stejné budovy a je součástí stejného subjektu. Spolupráci jsme navázali i s MŠ Třebenice.

3.6. Další aktivity školy

- vycházky, exkurze a výlety pro žáky
- bohatá nabídka zájmových kroužků
- projekty podporující zdravý životní styl
- školní knihovna
- literární, jazykové a recitační soutěže
- veřejná vystoupení žáků
- účast na akcích pořádaných v rámci okresu, kraje, republiky
- sportovní akce (kopaná, vybíjená, florbal, plavání...)
- členství v asociaci školních sportovních klubů
- divadelní a filmová představení, koncerty pro žáky, besedy se spisovateli a ilustrátory
- fotografování tříd, kamarádů, sourozenců
- vydávání školního časopisu
- akce Žákovského parlamentu
- zájezdy žáků do zahraničí
- poznávací akce (Vánoční souznění, Setkání s Mikulášem, Den otevřených dveří ...)

3.7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Základní škola úzce spolupracuje s rodiči svých žáků. Zákonní zástupci dostávají informace o dění, akcích a výsledcích vzdělávání dětí prostřednictvím ŠIS, na třídních schůzkách a konzultačních odpoledních, na dnu otevřených dveří, případně telefonicky či osobně.

Od školního roku 2005/2006 na základě zákona č. 561/2004 Sb., § 167, 168 zřídil zřizovatel devítičlennou Školskou radu Základní školy a Mateřské školy Valeč složenou ze tří zástupců zřizovatele, tří pedagogických pracovníků a tří zákonných zástupců žáků.

Další možností kontaktu s rodiči je díky téměř rodinnému prostředí v obci i setkávání na různých společných a neformálních akcích.

Důležitými partnery jsou obecní úřady v okolních obcích školy a společenské organizace v obci. Ve Valči je bohatý společenský a kulturní život, který v obci organizuje SDH, TJ Sokol a Sportovní klub.

Na přípravě všech akcí subjektů se pravidelně podílejí i žáci naší školy.

Škola spolupracuje s farou Valeč, žáci se aktivně zúčastňují sportovních a kulturních akcí pořádaných valečskou farností.

3.8. Servisní služby

- Školní družina je základním článkem zájmového vzdělávání, její aktivity směřují k zabezpečení zájmové i mimoškolní činnosti, odpočinku a relaxaci dětí. Školní družina má tři oddělení. Zájem o umístění dětí je každoročně velký, umožňuje dětem aktivně a smysluplně využít čas do odjezdu autobusu, případně do návratu rodičů z práce.
- Funkci informačního centra školy plní školní učebna informatiky se 7 stolními počítači a 12 notebooky připojenými k internetu. Dále informativní panel Ámos.
- Zájmové kroužky pracují každoročně od 1. 10. do 31. 5. a vedoucími jsou zaměstnanci školy i externisté.
- Škola organizuje pronájem školní tělocvičny zájmovým sdružením, klubům, místním občanům a dalším zájemcům.
- Školní jídelna vaří pro žáky základní a mateřské školy, pro zaměstnance školy a také pro veřejnost z okolních obcí.
- Škola pomáhá s organizací akcí obce Valeč a akcí místních sdružení a klubů (vítání občánků obce, výroční akce, setkání s Mikulášem, rozsvícení vánočního stromu...)

B. Charakteristika ŠVP

1. Cíle školy

Základní škola Valeč je vzdělávacím zařízením, které je otevřené všem a které vzdělává a vychovává slušné, dle individuálních možností vzdělání a zdravě sebevědomé děti pro život.

Tři strategické cíle, které vycházejí z této vize:

- utváření vědomostí, dovedností a jejich aplikace v praxi
- důraz na mezilidské vztahy, jejich pozitivní budování a vzájemnou pomoc
- individuální přístup k žákům

První prioritou je to, abychom v žácích uložili základ pro pozdější rozvoj vědění, vnímání, ale i vystupování a chování vůbec. Cílem je naučit žáky samostatnosti a tvořivosti. Stávající klasické formy a metody výuky se pokoušíme obohatit tak, aby žáci sami aktivně vystupovali. Pokoušíme se o maximální využití názoru tam, kde to je možné současně s činnostmi, které v žácích motivují chuť ke spolupráci. Jde o dlouhodobý a obtížný úkol. Je však potěšitelné, že se tyto nové metody ukazují jako zajímavé a tam, kde jsou používány, dětmi velmi dobře přijímané. Domníváme se, že pokud žáci aktivně spolupracují s vyučujícím, je konečný dopad užitých metod na vnímání a přijímání učiva podstatně efektivnější a trvalejší.

Dále se zaměřujeme na:

- smysluplnou komunikaci mezi pedagogy, neformální řešení každodenních problémů výuky, náplň předmětových komisí a vytvoření systému přechodu mezi 1. a 2. stupněm
- účast na srovnávacích systémech, které realizují celostátní vzdělávací orgány nebo jimi pověřené instituce
- zviditelňování činnosti školy na veřejnosti
- zpříjemňování prostředí pro všechny, lepší využití prostor pro vyučování, využívání přestávek i k budování základních hygienických a sociálních návyků
- zjišťování dalších možností pro vyzkoušení vědomostí a dovedností v praxi

Druhou prioritou je důraz na budování pozitivních mezilidských vztahů a vzájemnou pomoc. Někteří učitelé byli proškoleni v kurzu osobnostní a sociální výchovy, což je předpokladem pro aktivní využití získaných informací. Mnoho aktivit vede k vytváření příjemného klimatu ve škole ve vzájemných vztazích mezi učiteli, žáky, rodiči a ostatní veřejností. Příjemné klima je podporováno i při aktivním využití volného času žáků.

Proto při škole organizujeme řadu kroužků. Žáci mají pod vedením učitelů možnost seberealizace i tímto způsobem. Tak jednoznačně přispíváme k prevenci tzv. sociálně patologických jevů. Jsme rádi, když nám v práci s dětmi pomáhají také rodiče.

Dále se zaměříme na:

- aktivizaci co největšího počtu žáků i učitelů v přípravě společných celoškolských akcí
- zvýšení úsilí o zapojení rodičů a veřejnosti do pravidelných mimoškolských akcí
- vytváření podmínek k vzájemným hospitacím v hodinách
- využití dotazníkového šetření pro žáky a rodiče

Třetí prioritou je individuální přístup k žákům.

Naše škola má svojí velikostí i zaměřením blízko ke škole „rodinného typu“, všechny děti i učitelé se navzájem znají. Neexistuje anonymita, tato skutečnost minimalizuje šikanu, sociální nerovnosti a případné „vyvyšování se“ dětí majetnějších rodičů, užívání návykových látek dětmi a další patologické jevy současnosti. To umožňuje individuální přístup k žákům v hodinách i mimo ně, stojí-li o něj.

Na 2. stupni se mezi žáky zvětšují rozdíly ve vědomostech a v přístupu ke vzdělání obecně. Na jedné straně stojí děti s velkými znalostmi, dovednostmi a zájmy a na straně druhé ty bez zájmu, s negativistickým přístupem téměř ke všemu, bez odpovědnosti za svůj život a se snahou vše odbýt.

Učitelé se snaží podporovat nejen nadané žáky v jejich talentu a chuti se zdokonalovat. Svoji snahu směřují k cíli zapojit do různých činností také negativně naladěné žáky, aby dokázali najít svůj zájem a uplatnili se v životě.

Prostředky k těmto cílům:

- individuální přístup k žákům, individuální plán u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) dle doporučení školských poradenských zařízení (PPP a SPC Vysočina)
- poskytování rad a pomoci rodičům dětí s SVP a rodičům, kteří chtějí
- zejména v počátečních ročnících cílené zařazování úkolů, her a činností, které předcházejí SVP
- individuální přístup k žákům nadaným, včetně zvyšování náročnosti a individualizace učiva, a v co nejvyšší míře jejich zapojení do okresních, krajských, popř. celostátních soutěží

Úspěšnou práci s žáky s poruchami či hendikepy jsme v minulosti ukázali, že v této oblasti naši učitelé dokážou vytvořit podmínky pro úspěšné splnění daných výchovných a vzdělávacích cílů.

2. Zaměření školy

Školní vzdělávací program „Škola zdravého rozumu“ vychází z koncepce, která si klade za hlavní cíl zvládnout požadované znalosti a dovednosti, popř. se přiblížit k maximální osobnostní hranici žáka. Na tomto základě si žák může zvolit další vzdělávání tak, aby v něm uspěl. Prostředků k dosažení tohoto cíle je několik. Důraz klade tento program na zvládnutí přiměřené komunikace, práci s informacemi, optimální motivaci (ať se nazývá vnitřní či vnější), bezpečné prostředí třídy i školy, volbu vhodných prostředků ve výuce (ať jde o projekty, frontální vyučování, skupinovou výuku, učení hrou atd.), vždy však vhodně zvolenou proporcí i tematicky.

Program je orientován na žáka a snahu o dosažení jeho osobního maxima a na jeho individuální potřeby. Umožňuje efektivní profesionální a promyšlenou práci učitele. Má všem ve škole vytvořit zázemí, které rozvíjí tvořivost, a současně zohledňuje individuální možnosti žáka. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšnou orientaci v životě.

Chceme, aby se žáci naučili důležitým kompetencím pro život: učit se, řešit problémy a osvojit si sociální dovednosti.

Prvořadou ambicí je proto být školou, kde se i dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

Základní předpoklady pro splnění cílů:

- vytvářet bezpečné a podnětné školní prostředí
- zdravě učit – porozumět potřebě vzdělávat se
- vychovávat lidskou osobnost – porozumět jí
- vytvářet informační prostředí – porozumět práci s informacemi
- rozvíjet sportovní a další tělesné aktivity
- učit cizí jazyk – jsme součástí Evropy
- rozvíjet samosprávnou demokracii – porozumět svému místu mezi lidmi
- mít preventivní program – porozumět nebezpečí, které na nás číhá
- komunikovat s veřejností – porozumět partnerství
- vytvořit podmínky pro využívání volného času žáků
- vytvářet podmínky pro další vzdělávání – porozumět potřebě celoživotně se vzdělávat

Oblasti a formy pro dosažení optimálních výsledků

V naší škole se snažíme klást důraz na:

- mezilidské vztahy, vzájemnou pomoc
- příznivé klima
- zájmové kroužky
- aktivnější zapojení žáků do procesu učení
- volbu nejvhodnější metody a formy práce učitele
- motivaci žáků, jejich maximální spoluúčast na učení
- vzdělávání se v souvislostech – propojení předmětů

- využití volitelných předmětů k prohloubení učiva a profilaci žáka
- přiměřený respekt k jedinečnosti jednotlivce
- formování žákovy osobnosti a porozumění jí
- odbornou zdatnost všech vyučujících
- spolupráci s rodiči
- spolupráci s PPP a SPC Vysočina
- respektování individuálních potřeb dětí, vzájemnou toleranci a schopnost spolupracovat
- umožnění optimálního rozvoje dítěte v souvislosti s jeho osobním maximem
- efektivní práci s informacemi
- zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřování komunikačních dovedností, práci s daty, jejich zpracování, porozumění textu
- využití výpočetní techniky k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností
- využití školní knihovny
- klasickou výuku tělesné výchovy, doplněnou například kurzy plavání, bruslení, lyžování, přípravou na různé turnaje, turistickými aktivitami apod.
- výuku anglického jazyka od 1. třídy
- výuku německého jazyka od 7. ročníku
- spolupráci se Školskou radou
- multikulturní výchovu – žáci z různého sociálního prostředí, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- přípravu divadelních a hudebních vystoupení pro žáky školy
- návštěvy divadelních představení, koncertů, filmových představení, planetária, muzeí, výstav a různých besed
- minimální preventivní program

Zdroje pro dosažení cílů:

- nástěnky s informacemi souvisejícími s problematikou sociálně patologických jevů
- online webináře pro rodiče
- třídní schůzky, konzultace
- společné akce
- spolupráce s okolními školami
- spolupráce s MŠ Valeč a MŠ v okolí
- kulturní akce pro veřejnost
- zapojení do soutěží, olympiád
- školní časopis
- žákovský parlament
- školní družina
- zájmové kroužky
- mimoškolní činnost – výlety, prázdninová činnost
- podpora dalšího vzdělávání všech pracovníků školy
- samostudium

Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

ŠVP ZŠ Valeč si klade za cíl:

Motivovat děti pro jejich celoživotní učení

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy

- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy

- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchat jiným a porozumět jim
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na utváření příjemné atmosféry
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat různá hlediska, zkušenosti a názor jiných

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnosti vcítit se do situace ostatních a ochotně respektovat jejich přesvědčení nebo názory
- řešit praktické problémy nebo situace, znát svá práva i povinnosti
- hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných, mimo jiné i z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

- vnímat kulturní i historické dědictví a být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných
- mít potřebu ochrany životního prostředí i ochrany kulturních tradic a společenských hodnot
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný

- ochraňovat vlastní zdraví a zdraví ostatních
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- vnímat kulturní i historické dědictví a být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

3. Výchovné a vzdělávací strategie – klíčové kompetence

3.1. Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, propojení získaných informací s praktickým životem
- vedeme žáky k sebehodnocení
- umožňujeme žákům účastnit se různých soutěží
- k žákům přistupujeme individuálně, učíme je trpělivosti, povzbuzujeme je
- motivujeme žáky k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení

3.2. Kompetence k řešení problémů

- při výuce vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace, motivujeme je problémovými úlohami z praktického života
- učíme žáky včas rozpoznat a pochopit problém, používáme netradiční úlohy (např. matematický Klokán, semináře z matematiky, soutěže...)
- žáky vedeme tak, aby byli schopni hledat různá řešení problémů a svoje řešení si dokázali obhájit
- žáci si postupně zdokonalují schopnost vlastního úsudku při práci s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěné, počítačové včetně internetu)
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činností: plánování, příprava, realizace i hodnocení, dále k samostatnému rozhodování i k práci v týmu
- učíme žáky dělat uvážlivá rozhodnutí

3.3. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby uměli komunikovat se spolužáky, pedagogy i ostatními lidmi ve škole i mimo ni
- zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském i cizím jazyce, v ústním i písemném projevu
- učíme žáky srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat své názory, chápat a respektovat názory ostatních
- vedeme žáky k tomu, aby uměli hledat, obhajovat a řešit vzniklé problémy
- učíme žáky využívat informační a komunikační techniku pro účinnou komunikaci s okolním světem

3.4. Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí při práci
- vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření pravidel pro práci ve skupině a daná pravidla dodržovali
- učíme žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali poskytnout pomoc druhému a sami se o ni v případě potřeby nestyděli požádat
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, na lyžařském výcviku, na výletech...)
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy, ohrožuje osobnost jedince a pracovní atmosféru
- učíme žáky základům kooperace a týmové práce

3.5. Kompetence občanské

- důsledně vedeme žáky k respektování pravidel daných školním řádem, ve kterém jsou stanovena práva a povinnosti žáka Základní školy a Mateřské školy Valeč
- ve třídních a školních kolektivech si žáci stanovují pravidla, která musí být v souladu se školním řádem a jsou pro daný kolektiv závazná
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali individuální rozdíly (tělesné, sociální, národnostní, kulturní, náboženské...)

- učíme žáky tolerovat názory druhých lidí, vcítit se do situace ostatních a poskytnout potřebnou pomoc
- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit ve škole i mimo školu, vedeme je k respektu a ochraně našich tradic, historie a kulturního bohatství
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí

3.6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotíme
- důsledně dbáme na dodržování vymezených pravidel a pracovního postupu
- důsledně dbáme o bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- snažíme se ujasnit představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a volbě dalšího studia
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

3.7. Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací, služeb – připravujeme žáky na život ve světě digitálních technologií
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volíme vhodné postupy, způsoby a prostředky
- učíme žáky vytvářet a upravovat vhodný digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- využíváme digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- seznamuje žáky s novými technologiemi, žáci chápou význam digitálních technologií pro společnost, kriticky hodnotí přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- seznamujeme žáky s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví – učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- vedeme žáky k etickému jednání při sdílení informací a komunikaci v digitálním prostředí

4. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Obecná východiska

- a) Školský zákon **definuje žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jako osobu:**
 - která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření
 - podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka
- b) Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami **mají právo na:**
 - vzdělání, které odpovídá jejich možnostem a potřebám (obsah, formy a metody práce)
 - vytváření podmínek pro takové vzdělávání
 - poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení
 - bezplatné užívání speciálních učebnic a didaktických a kompenzačních pomůcek
- c) Usilujeme o **citlivé a zodpovědné postupné redukování důsledků znevýhodnění žáků na minimum.**

Poskytujeme žákům vzdělávání individuálně přiměřené. Vytváříme pro ně co nejméně omezující prostředí. Spolupracujeme s dalšími odborníky a umožňujeme žákům dle individuální potřeby specializovanou péči.

Strategie výuky

- chápat specifické vzdělávání jako právo a nikoli výsadu
- naplňovat v případě potřeby podpůrná opatření
- integrovat žáka do prostředí běžné třídy
- jasně definovat konkrétní cíle vzdělávání
- umožňovat žákům spolupracovat na formulování cílů vzdělávání a tvorbě kritérií hodnocení
- využívat alternativní pomůcky a učebnice
- zdůrazňovat oceněním a pochvalou pokrok
- nevyvolávat vůči těmto žákům příliš zvláštní pozornost
- nečinít nepodložené či ukvapené závěry
- upřednostňovat kooperativní učení
- upřednostňovat učení se navzájem
- netolerovat nevhodné chování, které si nemohou dovolit ani ostatní (přesto být trpělivý)
- dodržovat určitý režim činností v jejich poslušnosti i průběhu
- nesrovnávat při hodnocení žáky mezi sebou
- kontaktovat se častěji s rodiči
- seznamovat rodiče i žáky s cíli vzdělávání
- zjistit včas případná komunikační tabu
- citlivě začleňovat žáky do kolektivu
- poskytovat podporující komunikaci (dostatek podnětů i pozornosti)
- být empatický k pocitům žáků
- často žáky oceňovat a chválit
- poskytovat dostatečnou zpětnou vazbu
- zařazovat témata ze sociokulturní oblasti žáka
- posilovat sebeúctu žáků
- povzbuzovat a posilovat žáky, aby si stanovili náročnější cíle
- vytvářet čas a prostor pro odstraňování předsudků

vždy

- jednat citlivě a taktně
- zásadně pracovat s příčinami nikoli důsledky (projevy) poruchy či stavu
- minimalizovat, a pokud možno odstraňovat, nevhodné projevy spolužáků (zesměšňování, zdůrazňování hendikepu...)

4.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

(vyhláška 27/2016Sb.ve znění vyhlášky 270/2017 Sb. a novely 416/2017 Sb.)

Žákům se SVP jsou na základě rozhodnutí ŠPP (školské poradenské pracoviště – vedení školy, výchovný poradce, třídní učitel) a v závažnějších případech na doporučení PPP a SPC Vysočina poskytována se souhlasem zákonného zástupce podpůrná opatření.

4.2. Podpůrná opatření

Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek a učebnic
- úpravě očekávaných výstupů (dle minimálních výstupů uvedených v RVP ZV)
- vzdělávání podle IVP
- využití asistenta pedagoga, školního asistenta
- využití dalšího pedagogického pracovníka
- poskytování vzdělávání v prostorách stavebně nebo technicky upravených

4.3. Plán pedagogické podpory (PLPP)

Žákům s menší mírou SVP je vypracován PLPP, který obsahuje:

- popis potíží a SVP žáka
- cíle rozvoje žáka
- přehled podpory, která bude žákovi poskytována
- metody práce se žákem
- úpravy v organizaci výuky
- přehled pomůcek, které budou žákovi poskytovány
- požadavky na organizaci práce učitele
- požadavky na domácí přípravu
- vyhodnocení podpory

4.4. Individuální vzdělávací plán (IVP)

Vzdělávání žáků s přiznaným druhým až pátým stupněm podpůrných opatření probíhá formou individuální integrace. Tito žáci se vzdělávají v běžné třídě podle individuálních vzdělávacích plánů, které odpovídají míře vzdělávacích potřeb konkrétního žáka a respektují doporučení a závěry odborných pracovišť (PPP a SPC Vysočina) nebo lékaře.

Od druhého stupně podpůrných opatření může být žákovi poskytována pedagogická intervence, dochází k úpravě vyučovacích metod.

Od třetího stupně podpůrných opatření jsou upravovány i výstupy vzdělávání a na vzdělávání žáka se může podílet asistent pedagoga.

4.5. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, na které je třeba reagovat a tím podporovat jeho talent. Může disponovat jedním, ale i několika druhy nadání. Potřebuje specifickou péči a pomoc ze strany školy a rodiny především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek.

Zařazení nadaného žáka do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování. Pro tohoto žáka je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva. Umožňujeme mu individuálně pracovat na počítači, zadáváme náročnější samostatné práce, je možné navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. U mimořádně nadaného dítěte podporujeme jeho mimoškolní aktivity nad běžný rámec.

Velmi často se stává, že má nadaný žák výkyvy v chování. Je nutné jeho chování usměrňovat taktně, avšak důsledně. Žáka vedeme k toleranci.

Nadanému a mimořádně nadanému žákovi je na základě doporučení pracoviště, ve kterém byl vyšetřen, a se souhlasem rodičů sestaven individuální vzdělávací plán pro oblasti, jichž se nadání týká.

5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou integrována do běžné výuky. Představují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a propojují je. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání.

V základním vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Realizace průřezových témat se děje v zásadě třemi způsoby:

- na úrovni školy, tvoří nedílnou součást koncepce školy
- na úrovni předmětů v jednotlivých ročnících
- v podobě projektů, samostatných kurzů, seminářů apod.

5.1. Přehled činností školy a jejich podíl na naplňování průřezových témat

Přehled obsahuje činnosti v souladu s koncepcí na úrovni celé školy, nikoli na úrovni jednotlivých předmětů.

Vysvětlivky:

- OSV – osobnostní a sociální výchova
- MKV – multikulturní výchova
- VDO – výchova demokratického občana
- EV – environmentální výchova
- EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- MV – mediální výchova

Činnost	OSV	VDO	EGS	MKV	ENV	MV
Žákovská samospráva	X	X				X
Školní časopisy, články, tvorba	X	X				X
Vánoční souznění	X					X
Poslední předvánoční den (besídka)	X	X				
Den otevřených dveří (děti pro rodiče a veřejnost)	X	X				
Zápis do 1. tříd (žáci pro děti a rodiče)	X	X				
Mikuláš (děti dětem)	X			X		
Slet čarodějnic	X			X		
Soutěže	X		X	X	X	
Matematické semináře	X					
Vyhodnocování nejlepších žáků	X	X				
Den Země	X	X				
Žákovská činnost při akcích	X		X	X	X	
Nabídka kroužků	X		X	X	X	
Akce mimo školu	X	X	X	X	X	
Sběr					X	
Tříděný odpad					X	
Školní mléko					X	
Plavecká škola	X					
Spolupráce s Policií ČR		X			X	
Dopravní hřiště (4. roč.)	X				X	
Zdravé zuby (1. stupeň)	X				X	
Organizace i účast školních, okresních i dalších kol soutěží	X	X		X		
Návštěvy budoucích prvňáčků z MŠ v našich 1. třídách	X					

5.2. Přehled tematických okruhů průřezových témat — 1. stupeň

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Rozvoj schopností poznávání	Čj, M	Čj, M	Prv, Vv		
Sebezpoznání a sebezpojetí	Prv, Tv	Prv, Tv			
Seberegulace a sebeorganizace	Čj, Tv		Tv		
Psychohygiena		Hv	Vv		
Kreativita			M, Vv	M, Vv	M, Vv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí	Prv				
Mezilidské vztahy			Prv	Pč	
Komunikace			Aj	Čj	
Kooperace a kompetice					Inf
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M			
Hodnoty, postoje, praktická etika					Pč
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Občanská společnost a škola				Čj	
Občan, občanská společnost a stát					VI
Formy participace občanů v politickém životě					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
Evropa a svět nás zajímá			Aj, Prv	VI, Hv	Aj, VI
Objevujeme Evropu a svět					VI

Jsme Evropané					
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
Kulturní difference					VI, Hv
Lidské vztahy		Čj		Tv	Čj, Aj
Etnický původ					
Multikulturalita			Aj		
Princip sociálního smíru a solidarity					
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Ekosystémy				Přv	
Základní podmínky života				Přv, Pč	Přv, Pč
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					
Vztah člověka k prostředí				VI, Pč	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj
Stavba mediálních sdělení					Čj
Vnímání autora mediálních sdělení					
Fungování a vliv médií ve společnosti				Inf	
Tvorba mediálního sdělení					Inf
Práce v realizačním týmu					

5.3. Přehled tematických okruhů průřezových témat — 2. stupeň

Tematické okruhy průřezových témat	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Rozvoj schopností poznávání	M	Aj	Ch	D
Sebezpoznání a sebezpojetí			Př, Ov	
Seberegulace a sebeorganizace		Tv		
Psychohygiena	Rv			Rv
Kreativita	Hv	Inf	Pč	Vv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí		Čj		
Mezilidské vztahy	Ov			
Komunikace			Nj	Aj, Tv
Kooperace a kompetice	M, Tv	M	Inf	
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			M	M
Hodnoty, postoje, praktická etika				Ov
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Občanská společnost a škola	Ov			
Občan, občanská společnost a stát		Z	D	
Formy participace občanů v politickém životě			Ov	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D			
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Evropa a svět nás zajímá		Aj, Z	Aj	
Objevujeme Evropu a svět			Z	

Jsme Evropané				D
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Kulturní difference		Nj		
Lidské vztahy	Ov		Př	
Etnický původ				Aj, Nj
Multikulturalita				D
Princip sociálního smíru a solidarity				
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Ekosystémy				
Základní podmínky života	Př			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Ch, Aj	
Vztah člověka k prostředí	Pč		F	Př
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Č, Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Inf		
Stavba mediálních sdělení	Čj			Čj
Vnímání autora mediálních sdělení				Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti				Inf
Tvorba mediálního sdělení	Čj			
Práce v realizačním týmu	Př, F		Ch	

C. Učební plán

1. Učební plán pro 1. stupeň – ŠVP od 2025/2026

Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	DČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk	8+0	7+2	6+2	6+1	6+1	39	6
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	25	5
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	1+1	2	2	0	0	14	3
	Přírodověda	0	0	0	1+1	2		
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	0	0	0	0	0	10	0
		2	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celkem		21	22	23	26	26	118	16

1.1. Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Volná disponibilní časová dotace je na 1. stupni plně využita v rámci povinných předmětů.

Český jazyk

Ve 2. a 3. ročníku je předmět posílen z disponibilní časové dotace o 2 hodiny, ve 4. a 5. ročníku o 1 hodinu za účelem lepšího procvičení probírané látky a využití počítačových programů k dané problematice.

Anglický jazyk

Anglický jazyk se vyučuje ve 3. – 5. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. V 1. a 2. ročníku je předmět posílen o 1 disponibilní hodinu týdně z důvodu realizování audio-orálního kurzu, který slouží k úspěšnému přechodu na povinnou výuku anglického jazyka od 3. ročníku.

Matematika

V 1. - 5. ročníku je předmět posílen z disponibilní časové dotace v každém ročníku o 1 hodinu, která bude sloužit k důkladnějšímu procvičení probírané látky, upevnění získaných dovedností.

Prvouka

V 1. ročníku je předmět posílen o 1 disponibilní časovou hodinu.

Vlastivěda

Ve 4. ročníku je předmět posílen o 1 disponibilní časovou hodinu za účelem lepšího procvičení probírané látky.

Přírodověda

Ve 4. ročníku je předmět posílen o 1 disponibilní časovou hodinu za účelem lepšího procvičení probírané látky.

2. Učební plán pro 2. stupeň – ŠVP od 2025/2026

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	DČD
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	4	4	3+2	18	3
	Anglický jazyk	3	3	3+1	3	13	1
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	3+2	20	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	1+1	12	2
	Občanská výchova	1	1	1	0+1		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	0+1	1+1	26	6
	Chemie	0	0	2	1+1		
	Přírodopis	2	2	1+1	1+1		
	Zeměpis	2	2	1+1	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	0	9	0
	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověka zdraví	Rodinná výchova	1	0	0	1	10	0
	Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0+1	4	1
Celkem		30	30	31	31	122	18

2.1. Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Volná disponibilní časová dotace je na 2. stupni plně využita v rámci povinných předmětů tak, aby byly dodrženy povinné časové dotace vzdělávacích oblastí a počty hodin k odučení na 2. stupni.

Český jazyk a literatura

Předmět je posílen o jednu disponibilní hodinu Čj v 6. ročníku pro snadnější přechod z 1. stupně a upevnění znalostí a v 9. ročníku je předmět posílen o dvě disponibilní hodiny k procvičení učiva z českého jazyka a literatury, který je využíván k upevnění znalostí jazyka a pomáhá v přípravě na přijímací zkoušky na SŠ.

Cizí jazyk

Předmět je posílen o jednu disponibilní hodinu Aj v 8. ročníku pro zdokonalení jazykových dovedností.

Matematika

Předmět je posílen o 1 disponibilní hodinu v 6. – 8. ročníku pro důkladnější procvičení probírané látky a k upevnění znalostí a v 9. ročníku je předmět posílen o dvě disponibilní hodiny a pomáhá k upevnění znalostí a k přípravě na přijímací zkoušky na SŠ.

Dějepis

Předmět je posílen jednou disponibilní hodinou v 9. ročníku.

Občanská výchova

Předmět je posílen jednou disponibilní hodinou v 9. ročníku.

Fyzika

Předmět je posílen jednou hodinou v 8. a 9. ročníku.

Chemie

Předmět je posílen jednou hodinou v 9. ročníku.

Přírodopis

Předmět je posílen jednou disponibilní hodinou v 8. a 9. ročníku.

Zeměpis

Předmět je posílen jednou disponibilní hodinou v 8. ročníku.

Pracovní činnosti

Předmět je posílen jednou hodinou v 9. ročníku.

D. Učební osnovy

3. Učební osnovy – 1. stupeň

3.1. ČESKÝ JAZYK

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk je zařazen jako samostatný předmět ve všech ročnících na prvním stupni v této časové dotaci: 1. ročník 8 hodin, 2. ročník 9 hodin, 3. ročník 8 hodin, 4. a 5. ročník 7 hodin týdně.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. do 5. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu.

Komunikační a slohová výchova – žáci se učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit

Jazyková výchova – žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka

Literární výchova – žáci poznávají prostřednictvím vhodné literatury základní literární druhy, učí se formulovat vlastní názor na dílo, získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky, učí se rozlišovat fikci od skutečnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům účast v různých soutěžích
- k žákům přistupuje individuálně
- motivuje žáky k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- žáky motivuje problémovými úlohami z praktického života
- učí žáky schopnosti vyhledávat různá řešení, zdokonalování práce s informacemi z různých zdrojů, jejich zpracování
- vede žáky k samostatnému rozhodování i ke spolupráci v týmu
- vede žáky k uvážlivému rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uměli komunikovat se spolužáky, i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni
- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností v mateřském jazyce, v ústním i písemném projevu
- učí žáky srozumitelně formulovat jejich názory
- učí žáky využívat informační a komunikační techniku pro komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině
- vede žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření pravidel v práci
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- učí žáky základům týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k toleranci názorů druhých lidí
- vede žáky k aktivnímu zapojení se do kulturního dění ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně hodnotí
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňuje o praktické exkurze, besedy, vycházky

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání digitálních technologií pro čtení, získávání informací, jejich porozumění, třídění a sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- učí žáky vybírat vhodné technologie pro daný formát sdělení (SMS, e-mail, chat aj.)
- seznamuje žáky s různými nástroji, které umožňují digitální prostředí
- motivuje žáky ke zdravému využívání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik spojených s dlouhodobým používáním
- učí chápat význam symbolů na klávesnici, velká a malá písmena, orientaci v rozložení jednotlivých znaků
- klade důraz na kritické myšlení v rámci hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací
- vysvětluje žákům problematiku autorství – vlastní a cizí práce
- umožňuje žákům využívání online slovníků

Formy práce:

- práce v lavici
- práce na koberci
- práce na stanovišti

Metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů apod.
- projektové vyučování
- dramatizace
- samostatná práce žáků
- poslech audio a video reprodukce
- didaktické hry
- miniprojekty
- využití PC programů
- hlasité čtení
- čtení s porozuměním
- práce s textem, v učebnici
- metody slovní (dialogické, monologické)
- praktické činnosti
- poslech
- divadlo
- besídka
- návštěva knihovny

vzdělávací oblast		vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ČESKÝ JAZYK	1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč Komunikační a slohová výchova Čtení a literární výchova • plynule čte s porozuměním jednoduchý text • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh • dokáže pozorně, soustředěně i aktivně naslouchat jiné osobě a zaznamenat slyšené reaguje na informace otázkami		Učivo – obsah Komunikační a slohová výchova Čtení • Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) • Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) Naslouchání • Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) • Věcné naslouchání (pozorné soustředěné, aktivní, reakce otázkami) Mluvený projev • Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) • Vyjadřování na základě komunikační situace • Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vypravování) • Komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování) • Nonverbální prostředky komunikace (mimika, gesta)	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Prv, Vv, PČ, Hv, M Průřezová témata: • OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace

	Písemný projev • Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) • Technika psaní (úhledný čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)	
Jazyková výchova • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • umí vytvářet slabiky z hlásek, ze slabik slova, ze slov věty • analyticky rozezná slabiky, slova, hlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu	Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka • Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • Sluchové rozlišení hlásek • Výslovnost samohlásek a jejich délky • Výslovnost souhlásek a souhláskových skupin Slovní zásoba a tvoření slov • Slova a pojmy • Význam slov (slova opačného významu) Literární výchova	
Literární výchova • čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• Poslech literárních textů • Zážitkové čtení a naslouchání • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, • Vlastní výtvarný doprovod • Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	

vzdělávací oblast		vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	2.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč Komunikační a slohová výchova • čte plynule a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • čte nahlas i potichu, přednáší texty přiměřené jeho věku • užívá správně slovní přízvuk a přirozenou intonaci • orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky • dokáže přečtený text volně reprodukovat • rozlišuje poezii a prózu přímou řeč • vytváří ilustrace • hovoří zdvořile při komunikaci s dospělým i se spolužáky • naslouchá druhým • napíše adresu, blahopřání, vzkaz • vypravuje příběh podle obrázkové osnovy • popisuje předmět, obrázek, osobu • píše správné tvary písmen a číslic, správně kontroluje vlastní písemný projev		Učivo – obsah Komunikační a slohová výchova • Nácvik techniky čtení • Orientace a vyhledávání v textu • Ilustrace textu • Základní společenská pravidla • Pozdrav, omluva, žádost o pomoc, poděkování, blahopřání, vzkaz, popis, vyprávění • Základní hygienické návyky při psaní • Technika psaní	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Vv, Hv, TV, Pč, Prv Průřezová témata • OSV – rozvoj schopností poznávání • MKV – lidské vztahy

Jazyková výchova • píše velké písmeno na začátku věty, u vlastních jmen • správně umísťuje diakritická znaménka • vyhledává a tvoří slova zdrobnělá • porovnává významy slov, zvláště slova opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná • tvoří věty se slovy mnohoznačnými • pracuje s textem – určuje počet vět, slov, slabik • pozná podle intonace hlasu druh věty a správně ji zapisuje • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Jazyková výchova • Velké písmeno na začátku věty, jména • Věta – slovo – slabika • Význam slov – synonyma, antonyma, slova citově zabarvená • Druhy vět podle postoje mluvčího • Slovo – místo ve větě • Slova souřadná, podřazená, nadřazená • Dělení slov na konci řádku • Slabiky, hlásky – rozdělení hlásek	
• rozděluje slova na konci řádku • třídí hlásky na souhlásky a samohlásky • správně čte krátké a dlouhé samohlásky • zdůvodní a správně napíše ú/ů a í/y po tvrdých a měkkých souhláskách • odůvodní a správně napíše skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • píše a zdůvodňuje si pravopis párových souhlásek (na konci i uvnitř slova) • vyhledává a určuje slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky, spojky) • rozlišuje podstatná jména a ukazuje si na ně • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • vyjmenuje zpaměti abecedu, řadí slova podle abecedy • vyhledává v seznamu slova podle abecedy	• Souhlásky – slabikotvorné r, l • Samohlásky – krátké, dlouhé, ú /ů • Souhlásky – tvrdé, měkké • Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Párové souhlásky • Slovní druhy – podstatná jména (obecná a vlastní); slovesa; předložky, spojky • Věta jednoduchá, souvětí • Abeceda	

Literární výchova • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění • vyhledá rým a vymýšlí další rýmy • vyhledá hlavní postavy a charakterizuje je • převypráví text vlastními slovy • orientuje se v textu, dramatizuje text • vymýšlí báseň, nebo konec/pokračování příběhu • kreslí ilustrace • řeší hádanky, slovní hříčky • vypravuje pohádku/příběh pomocí obrázkové osnovy • seznamuje se s knihovnou • vyhledává informace v knihovně, na internetu, v knize... • seznamuje se se základními literárními pojmy a žánry (báseň, pohádka, bajka, spisovatel, básník, apod.)	Literární výchova • Nácvik správného a plynulého čtení slov, předložek • Nácvik intonace hlasu • Čtení s porozuměním • Přednes básně/literárního textu • Poslech pohádky • Film	
--	--	--

vzdělávací oblast		vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Jazyková výchova • Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. (ČJL-3-2-01) • Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. (ČJL-3-2-02) • Odůvodňuje a píše správně: i, y po tvrdých a měkkých souhláskách. (ČJL-3-2-08) • Odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, u, ú, ť, bě, pě, vě, mě, - mimo morfologický šev. (ČJL-3-2-08) • Odůvodňuje a píše správně i, y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. (ČJL-3-2-08) • Píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. (ČJL-3-2-08) • Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. (ČJL-3-2-03) • Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. (ČJL-3-2-04) • Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. (ČJL-3-2-05) • Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. (ČJL-3-2-06) • Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. (ČJL-3-2-07)		Jazyková výchova • Věta – slovo – slabika – hláska/písmeno • Pravopis párových souhlásek • Pravopis tvrdých a měkkých souhlásek • Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov – slova jednoznačná, mnohoznačná, protikladná, souznačná, slova příbuzná, nadřazená, podřazená, souřadná. • Vyjmenovaná slova – významy, pravopis • Abeceda • Slovní druhy • Podstatná jména obecná a vlastní • Rod, číslo, pád u podstatných jmen • Slovesa – osoba, číslo, čas, infinitiv • Základní skladební dvojice • Věta a souvětí	Mezipředmětové vztahy: • Vv, Pě, Ptv, Tv

Komunikační a slohová výchova • Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. (ČJL-3-1-01) • Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. (ČJL-3-1-02) • Pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. (ČJL-3-1-04) • V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. (ČJL-3-1-05) • Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. (ČJL-3-1-07) • Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. (ČJL-3-1-03) • Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. (ČJL-3-1-06) • Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. (ČJL-3-1-08) • Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev. (ČJL-3-1-09) • Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. (ČJL-3-1-10) • Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. (ČJL-3-1-11)	Komunikační a slohová výchova • Praktické čtení – techniky, plynulost, orientace v textu. • Naslouchání – porozumění, zaznamenání slyšeného, reagování na otázky. • Základy techniky mluveného projevu – správná výslovnost, hygiena projevu. • Vyjadřování v mluveném projevu v jednotlivých komunikačních žánrech-pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, posloupnost děje, vypravování podle obrázků. • Dialog – základní pravidla, oslovení, zahájení, ukončení, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování. • Mimořádkové prostředky – mimika, gesta, pantomima. • Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní v žánrech – blahopřání, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, adresa, pozdrav z prázdnin, vypravování, dopis, popis, jednoduché tiskopisy.	
--	--	--

Literární výchova • Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. (ČJL-3-3-02) • Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. (ČJL-3-3-04) • Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. (ČJL-3-3-01) • Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. (ČJL-3-3-03) • Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Literární výchova • Čtení literárních textů v čítance i v mimočítankové četbě. • Čtení lidové slovesnosti – říkanky, hádanky, přísloví, rčení, pranostika. • Reprodukce textu – vyjádření pocitů, porozumění přečteného. • Práce s textem – vyhledávání důležitých informací, • Odpovědi na otázky k textu. • Čtení ukázek prózy x verše, rozlišení, vlastnosti. • Čtení pohádek – odlišení od ostatních vyprávění. • Přednes básně, dramatizace pohádky.	
--	--	--

vzdělávací oblast		vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč Jazyková výchova • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách		Učivo – obsah Jazyková výchova • Matěřský jazyk • Slovo • Stavba slova • Podstatná jména • Slovesa • Abeceda • Stavba slova – odvozování slov předponami příponami, části slov • Předložky s, z • Skupiny bě-bje, vě-vje, pě • Dělení slov na konci řádku • Pravopis i-y po obojetných souhláskách • Tvarosloví – slovní druhy • Skladba – základní a rozvíjející větné členy • Podmět několikanásobný • Shoda podmětu s přísudkem • Věta jednoduchá a souvětí	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Vv, Hv, Pč Průřezová témata: • OSV – komunikace • VDO – občanská společnost a škola

Komunikační a slohová výchova • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (ČJL-5-1-05) • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Komunikační a slohová výchova • Výrazné hlasité čtení • Technika čtení cca 100 slov za minutu • Vyjadřování v běžných komunikačních situacích • Popis předmětu, děje, pracovního postupu • Vypravování • SMS zpráva, e-mail	
Literární výchova • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární výchova • Reprodukce jednoduchých textů • Recitace – rým, verš, sloka • Orientace v textu • Autoři a ilustrátoři nejznámějších děl pro děti	

vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	vyučovací předmět ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník 5.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • používá český jazyk jako nástroj k dorozumívání • porovnává významy slov (ČJL-5-2-01) • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (ČJL-5-2-02) • doplňuje předpony a přípony podle smyslu • používá odůvodnění pravopisných jevů • osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin, rozlišuje základní význam předpon, používá správné předložky • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (ČJL-5-2-04) • rozlišuje skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (ČJL-5-2-08) • píše správně vlastní jména osob, zvířat, řek, pohoří a měst • rozlišuje a určuje slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena osobní, ukazovací), u podstatných jmen určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru • rozpozná druhy přídavných jmen • u sloves určuje osobu, číslo, čas a způsob • používá správné tvary podmiňovacího způsobu • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (ČJL-5-2-03) • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (ČJL-5-2-05)	Učivo – obsah Jazyková výchova Mluvnice • Stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slov • Přídavná jména odvozená z podstatných jmen zakončená na -ský,-šti • Zdvojené souhlásky • Předpony s-, z-, vz- • Předložky s, z • Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně • Dělení slov na konci řádku • Pravopis i-y po obojetných souhláskách • Víceslovné zeměpisné názvy • Tvarosloví – slovní druhy • Podstatná jména • Přídavná jména • Slovesa • Podmiňovací způsob • Skladba – základní a rozvíjející větné členy • Podmět vyjádřený a nevyjádřený • Podmět několikanásobný • Shoda podmětu s přísudkem • Věta jednoduchá a souvětí	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • VI, PŘ, AJ, Hv, PČ Průřezová témata: • MKV – lidské vztahy • MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení

• vyhledává různé podměty, užívá několikanásobný podmět • píše správně koncovky v přičestí minulém • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí (ČJL-5-2-06) • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje (ČJL-5-2-07) • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (ČJL-5-2-09)		
--	--	--

• čte přiměřeně náročné texty plynule, s porozuměním, nahlás i potichu (ČJL-5-1-01) • vyjádří a zaznamenává základní (podstatné) informace z přečteného textu • předčítá texty, recituje, vyhledává a vymýšlí rýmy • rozumí přiměřeně složitému textu, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje ho • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (ČJL-5-3-03) • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (ČJL-5-3-04) • rozlišuje podstatné od nepodstatného (ČJL-5-1-02) • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (ČJL-5-3-01) • tvoří jednoduchý literární text na dané téma	Komunikační, slohová a literární výchova Čtení • Výrazné hlasité čtení • Výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu • Recitace – rým, verš, sloka • Volná reprodukce přečteného textu • Základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání)	
• sestavuje jednoduchou osnovu textu, na jejímž základě vyjádří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržení časové posloupnosti (ČJL-5-1-10) • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (ČJL-5-1-09) • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá (ČJL-5-1-08) • volí vhodnou intonaci, tempo, přízvuk, pauzy při mluveném projevu (ČJL-5-1-07) • předvede dovednost vypravovat • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (ČJL-5-1-04) • popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu • napíše dopis • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchých sdělení (ČJL-5-1-03) • sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (ČJL-5-1-06)	Sloh • Reprodukce jednoduchých textů • Vypravování • Popis místa • SMS zpráva, e-mail • Vyjadřování v běžných komunikačních situacích	

3.2. ANGLICKÝ JAZYK

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen jako samostatný předmět ve 3. – 5. ročníku v časové dotaci 3 hodiny v ročníku.

V prvním a druhém ročníku je předmět posílen o 2 disponibilní hodiny z důvodu audio-orálního kurzu, který slouží k úspěšnému přechodu na povinnou výuku anglického jazyka od 3. ročníku. Pozornost v hodinách je zaměřena na porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny i na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Ve vyučovací hodině je kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Realizace audio-orálního kurzu

Od školního roku 2019/2020 se realizuje audio-orální kurz pro žáky prvního ročníku a ve škol. roce 2020/2021 pokračoval ve 2. ročníku. Nadále probíhá souběžně v 1. i 2. ročníku.

Cílem předmětu je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem a dalšími médii, která používají angličtinu jako prostředek k dorozumění. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

I. stupeň (1. a 2. ročník)

Při vzdělávacím procesu využíváme tyto vzdělávací strategie:

- zaměřujeme se na porozumění slyšenému a na mluvení v jednoduchých větách
- seznamujeme žáky s přirozenými jazykovými strukturami a jednoduchými, každodenními frázemi na příbězích známých postav
- porozumění textu podporujeme pomocí obrázků a zvukových efektů
- používáme učebnice bez testů, aby u žáka nemohl vzniknout pocit ohrožení
- zařazujeme ve velké míře herní aktivity a písně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu učení vhodnými způsoby
- k používání slovníků
- k využívání poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnému řešení problémů vhodným způsobem
- k zdokonalování schopnosti vlastního úsudku
- k vyhledávání informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k vhodnému vyjadřování jejich myšlenek a názorů v anglickém jazyce
- ke schopnosti naslouchat druhým, respektovat jejich názory
- k porozumění běžným písemným i mluveným textům, gestům

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině, k utváření příjemné pracovní atmosféry, k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- k utváření pravidel spolupráce, k ochotě pomoci druhým
- k respektování názoru druhých

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k respektování práv druhých lidí
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k respektování vymezených pravidel
- k efektivní práci
- výuku doplňuje o praktické exkurze, besedy, vycházky

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- k využívání digitálních zařízení při učení
- k získávání a vyhledávání informací
- k chápání významu digitálních technologií pro společnost
- k bezpečnému chování v digitálním prostředí

Formy práce:

- práce v učebně
- samostatná práce
- práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině
- práce v domácím prostředí – domácí úkoly

Metody práce:

- práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy
- vizualizace slovní zásoby, zapojení více smyslů
- názornost, mimika, gestikulace, snaha vyhnout se přímému jazykovému překladu do mateřštiny
- jazykové a pohybové hry, tanečky, rytmizované říkanky, písně
- poslech, videoprogramy
- čtení jednoduchých textů, doplňování do textu
- doplňovačky, křížovky
- poslech, videoprogramy
- jazykové a gramatické hry

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ANGLICKÝ JAZYK	1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Učivo – obsah ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Slovní zásoba na témata: • Čísla • Barvy • Jídlo • Rodina • Školní pomůcky • Zvířata • Vánoce Komunikační situace: • Pozdravy • Představování • Pokyny Jazykové struktury a gramatika: • Jednoduchá otázky • Jednoduché odpovědi Reálie: • Vánoce	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Mezipředmětové vztahy: • Hv, Vv

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ANGLICKÝ JAZYK	2.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč Řečové dovednosti • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • je seznámen se zvukovou podobou anglického jazyka • pozdraví a odpoví na pozdrav jednoduchým způsobem • pojmenuje předměty kolem sebe doma a ve škole • užívá základní barvy • pojmenuje některá zvířata		Učivo – obsah Řečové dovednosti Slovní zásoba na témata: • čísla • barvy • zvířata • rodina • školní pomůcky a činnosti • jídlo • obličej • tělo • Vánoce, Velikonoce Komunikační situace: • pozdrav • pokyny Jazykové struktury a gramatika: • jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves „být“ a „dělat“ Realie: • Vánoce, Velikonoce	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Hv, Vv

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ANGLICKÝ JAZYK	3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
Řečové dovednosti - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně. (CJ-3-1-01) - Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. (CJ-3-1-02) - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-3-1-03) - Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-3-1-04) - Přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. (CJ-3-1-05) - Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. (CJ-3-1-06)	Řečové dovednosti - Pozdravy - Barvy - Čísla 0-10 - Školní věci - Příkazy – instrukce - Čísla 11-20 - Fráze, Otázky: What's your favourite..., How old are you... - Sloveso – To be, kladná věta, záporná, otázka - Domácí mazlíčci - Pocity - Pozdravy – ráno, odpoledne, večer - Části obličeje a těla. - Sloveso To have – kladná věta, otázka, zápor. - Family + otázka How many..., + To have... - Oblečení + otázka Have you got... - Jídlo + Do you like... - Sloveso – Like – kladná věta, záporná, otázka - Zvířata – ZOO + To be, To have, Like – věty. - Věci v pokojíčku + There is..., there are... - Miniprojekty ke svátkům - Halloween, Christmas, Easter.	Mezipředmětové vztahy: - M, Prv, Tv, Čj, Vv, Hv Průřezová témata: - OSV – komunikace - EGS – Evropa a svět nás zajímá - MV – multikulturalita	

vzdělávací oblast		vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ANGLICKÝ JAZYK	4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč Receptivní řečové dovednosti: - žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pokládány pomalu a s pečlivou výslovností s probranou slovní zásobou - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Produktivní řečové dovednosti: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdílí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu z tematických oblastí, které dobře zná - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu Interaktivní řečové dovednosti: - vyplní osobní údaje do formuláře - napiše krátký text o sobě s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, své rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života		Učivo Jazykové struktury a gramatika: - Způsobové sloveso can, věta kladná, záporná i otázka - Místní předložky - Základní číslovky 0–100, řádové číslovky - Základní časové údaje - Existenční vazba - Přídavná jména (základní tvar) - Rozkazovací způsob - Přítomný čas průběhový - Přítomný čas prostý, kladná, záporná věta a otázka - Minulý čas sloves to have a to be Slovní zásoba z okruhů: volný čas, barvy, rodina, hudební nástroje, jídlo, škola, hodiny, dům, bydlení, město, zdraví a nemoci, příroda, počasí, zvířata, kalendářní rok (dny v týdnu, měsíce, svátky v anglofonních zemích a jejich slavení)	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: M, PŘv, VI, Tv, Čj, Vv, Hv

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ANGLICKÝ JAZYK		5.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti: - žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností (CJ-5-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-02) - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-03)		Slovesa to be a to have v přítomném čase Způsobové sloveso can Stupňování přídavných jmen Přivlastňovací zájmena Předmětná zájmena Existenční vazba Časové údaje Řadové číslovky Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý Minulý čas prostý - to be a to have a vybraná pravidelná slovesa Slovní zásoba z okruhů: škola, kalendářní rok (roční doby, měsíce v roce, zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích), oblíbení, nakupování, jídlo, povolání, volný čas, prázdniny, zvířata, sport, zdraví a nemoci, počasí, bydlení		Mezipředmětové vztahy: - M, PŘ, VI, Tv, Čj, Vv, Hv Průřezová témata - MV – lidské vztahy - EGS – Evropa a svět nás zajímá
Produktivní řečové dovednosti: - žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů (CJ-5-2-01) - sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojených témat (CJ-5-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá (CJ-5-2-03) - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům (CJ-5-3-01) - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu (CJ-5-3-02)				
Interaktivní řečové dovednosti:				

• napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblastí svých zájmů a každodenního života (CJ- 5-4-01) • vyplní osobní údaje do formuláře (CJ-5-4-02)	
--	--

3.3. MATEMATIKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku 5 hodin týdně. Výuka je organizována zpravidla v jednotlivých třídách nebo v počítačové učebně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: číslo a početní operace, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a v prostoru, nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Číslo a početní operace – Žáci si osvojují matematické operace ve třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci provádět předloženým postupem), učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací, žáci modelují a určí část celku, používají zápis ve formě zlomku, porovnávají, sčítají a odčítají zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel, přečtou zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty, porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty – Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa a seznamují se s jejich prezentacemi, uvědomují si změny a závislosti známých jevů, tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují

Geometrie v rovině a v prostoru – Žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují geometrické situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině nebo v prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům účastnit se různých soutěží
- k žákům přistupuje individuálně, učí je trpělivosti, povzbuzuje je
- motivuje žáky k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní jeho vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výuce vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace, motivuje je problémovými úlohami z praktického života
- učí žáky včas rozpoznat a pochopit problém, používá netradiční úlohy (např. matematický Klokán)
- žáky vede tak, aby byli schopni hledat různá řešení problémů a svoje řešení si dokázali obhájit
- žáky vede k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti: plánování, příprava, realizace i hodnocení, dále k samostatnému rozhodování i k práci v týmu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v ústním i písemném projevu
- učí žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, včetně symboliky
- učí žáky srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat jejich názory, chápat a respektovat názory ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí při práci
- učí žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy či pracovní atmosféru
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem
- vede žáky k tomu, aby respektovali individuální rozdíly (národnostní, kulturní, náboženské...)
- učí žáky tolerovat názory druhých lidí, vcítit se do situace ostatních a podat potřebnou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel a pracovního postupu

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání digitálních zařízení při řešení matematických úloh a zkvalitnění matematického myšlení
- nabízí žákům využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci (např. údaje v tabulkách, diagramy apod.)
- učí chápat význam digitálních technologií při rozlišování obrazných matematických symbolů
- umožňuje používání kalkulačků při provádění kontroly
- rozvíjí u žáků schopnost kriticky hodnotit přínos využívání digitálních technologií při řešení matematických úloh
- klade důraz na schopnost posouzení úplnosti dat s ohledem na řešení mat. úkolů
- motivuje k potřebě dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh a ověřování informací z více zdrojů

Metody a formy práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů apod.
- samostatná práce žáků
- řešení problémů
- didaktické hry
- počítačské soutěže

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč <u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo v oboru do 20 na číselné ose • provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 20 • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> • orientuje se v čase, poznává hodiny – celá a půl • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <u>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</u> • rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; • nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Učivo – obsah <u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> • Přirozená čísla v oboru do 20 • Zápis čísla v oboru do 20 v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teplotník, model) • Vlastnosti početních operací s čísly • Trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • Tělesa: krychle, kvádr, válec, koule • Skládání stavebnic • Skládání obrázců z geometrických tvarů <u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> • Závislosti a jejich vlastnosti • Diagramy, tabulky <u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u> • Základní útvary v rovině – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník • Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • Délka úsečky • Osově souměrné útvary	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Čj, Prv, Vv, Pč, Hv, Tv Průřezová témata: • OSV – rozvoj schopností poznávání

vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		vyučovací předmět MATEMATIKA	ročník 2.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20 • řeší příklady s jednou závorkou • početní operace s přirozenými čísly provádí zpaměti i písemně • řeší slovní úlohy a sám je tvoří • řeší slovní úlohy „o více“, „o méně“ • v praxi využívá znalosti o záměně sčítanců • čte, zapisuje a porovnává čísla do 100 • sčítá a odčítá desítky, rozkládá čísla na desítky a jednotky • užívá lineární uspořádání, vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose • orientuje se v číselné řadě do 100 • počítá po 1,2,5,10 do 100 • řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy • zaokrouhluje čísla na desítky • sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100 • sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100 • řeší slovní úlohu tak, že podtrhne v zadání všechny důležité údaje, zapíše příklad a odpověď a sám je tvoří • řeší příklady s jednou závorkou • vyjmenuje řady násobků od 1 do 5 • chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců		• Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 20 • Řada čísel 0–100 • Rozklad čísel na desítky a jednotky • Porovnávání čísel • Sčítání a odčítání násobků 10 v oboru do 100 • Sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 s jedním jednociferným číslem • Sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes 10 s jedním jednociferným číslem • Sčítání a odčítání dvojiciferných čísel v oboru do 100 bez přechodu přes desítky, i písmeně pod sebou • Řešení logických a aplikačních úloh • Násobení, dělení v oboru násobílek 1–5 • Řešení náročnějších praktických slovních úloh (vztahy <i>n</i>krát více, <i>n</i>krát méně) • Tělesa, rovinné geometrické útvary • Křivá, přímá, lomená čára, bod, úsečka • Rýsování úseček, odhad, měření, porovnávání jejich délek, jednotky délky	Mezipředmětové vztahy: • Tv, Vv, Pč, Dtv, Čj, Prv Průřezová témata: • OSV – rozvoj schopností poznávání • OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

• řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek • řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo ně do 50 • řeší úlohy typu <i>n</i>-krát více a <i>n</i>-krát méně • žák chápe pojem kreslení a rýsování, rozumí pojmu sloupec, řádek • osvojuje si správné návyky při rýsování • seznamuje se s pojmy – křivá čára, lomená čára, bod, úsečka • rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky • zná jednotky délky a času, provádí jednoduché převody • zná, pojmenovává a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	• Délka úsečky, tělesa a rovinné geometrické útvary • Osově souměrné rovinné útvary a obrazce • Jednotky času, délky	
---	--	--

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		MATEMATIKA		3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata		
- Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. (M-3-1-04) - Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)	1. Číslo a početní operace - Násobilka - Násobení a dělení v oboru malé násobilky 6x. - Násobení a dělení v oboru malé násobilky 7x. - Násobení a dělení v oboru malé násobilky 8x. - Násobení a dělení v oboru malé násobilky 9x. - Násobení a dělení v oboru malé násobilky 0x,1x,10x. - Násobení a dělení dvojčiferných čísel. - Dělení se zbytkem. - Řešení a tvoření slovních úloh s násobením a dělením.	Mezipředmětové vztahy: - Čj, Prv, Vv, PČ, Hv, Tv Průřezová témata: - OSV – kreativita		
- Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. (M-3-1-01) - Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. (M-3-1-02) - Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. (M-3-1-03) - Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. (M-3-1-04) - Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)	2. Přirozená čísla, celá čísla - Čtení a zápis čísel v desítkové soustavě v oboru do 1000. - Znázornění čísel v oboru do 1000 na číselné ose. - Porovnávání čísel v desítkové soustavě v oboru do 1000. - Vlastnosti početních operací s čísly. - Zaokrouhlování čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách. - Písemné sčítání a odčítání v oboru 1000. - Slovní úlohy s početními operacemi do 1000.			

• Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. (M-3-2-01) • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. (M-3-2-02) • Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. (M-3-2-03)	3. Závislosti, vztahy a práce s daty • Orientace v čase, zápis hodin digitálně, čtení času • Jednoduché převody jednotek času a délky. • Slovní úlohy z praktického života s orientací na jednotky • Času a délky – tabulky, grafy. • Počítání v oblasti finanční gramotnosti - • Orientace v hodnotě peněz, jednoduché příklady z • Praktického života – placení, slevy apod. • Matematické projekty – nákupy, restaurace, cestování.	
• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy • Jednoduché úlohy vycházející z praktického života, jejichž řešení nemusí vycházet z početních operací. • Logické úlohy a jejich různá řešení.	
• Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. (M-3-3-01) • Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. (M-3-3-02) • Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. (M-3-3-03)	5. Geometrie • Základní útvary v rovině – bod, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka – poznání, pojmenování, znázornění. • Jednoduché rýsování – přímka, úsečka, měření. • Základní útvary v rovině – čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh – poznání, pojmenování. • Jednoduché rýsování trojúhelníků, zápis. • Základní útvary v rovině – čtyřúhelník, mnohoúhelník. • Jednoduché osové souměrné útvary v rovině. • Určování osy souměrnosti pomocí papíru. • Jednoduchá tělesa – krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan.	

vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	vyučovací předmět MATEMATIKA	ročník 4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Učivo – obsah Číslo a početní operace 1. Přirozená čísla • Počítání do 1 000 000 • Čtení, zápis, zaokrouhlování a porovnávání čísel v oboru do milionu • Zobrazení čísel na číselné ose (číselná osa) • Sčítání a odčítání zpaměti do milionu • Písemné sčítání a odčítání v oboru do milionu • Slovní úlohy • Násobení a dělení zpaměti • Písemné násobení až dvojciferným činitelem • Písemné dělení jednociferným dělitelem • Jednotky, převody jednotek • Diagramy, grafy, tabulky • Práce s kalkulátorem 2. Zlomky • Celek, část, zlomek • Čítatel, jmenovatel, zlomková čára • Zápis a názorné vyznačení zlomků • Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel Geometrie • Rýsování trojúhelníku • Rýsování čtverce, obdélníku, kružnice • Výpočet obvodu mnohoúhelníku • Vzájemná poloha dvou přímek v prostoru • Základní jednotky obsahu • Osa úsečky, osová souměrnost	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Prv, Čj, Pč, Hv, Tv Průřezová témata: • OSV – kreativita

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		MATEMATIKA		5.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
• Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. (M-5-1-03) • Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (M-5-1-02) • Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. (M-5-1-01) • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. (M-5-1-04)		Číslo a početní operace 1. Přirozená čísla • Čtení, zápis, zaokrouhlování a porovnávání čísel v oboru přes milión • Zobrazení čísel na číselné ose (číselná osa) • Sčítání a odčítání zpaměti v oboru přes milión • Komutativnost a asociativnost sčítání • Písemné sčítání a odčítání v oboru přes milión • Slovní úlohy • Práce s kalkulaátorem • Násobení a dělení zpaměti • Písemné násobení až čtyřciferným činitelem (dělitelem) • Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem • Slovní úlohy	Mezipředmětové vztahy: • Čj, Prv, Vv, PČ, Tv, Hv Průřezová témata: • OSV – kreativita	
• Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. (M-5-1-05) • Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. (M-5-1-06) • Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. (M-5-1-07) • Porozumí významu znaku "-" pro zápis záporného celého čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose. (M-5-1-08)		2. Zlomky, desetinná čísla • Celek, část, zlomek • Čítatel, jmenovatel, zlomková čára • Zápis a názorné vyznačení zlomků • Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel • Desetinné zlomky • Desetinná čísla		

• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. (M-5-4-01)	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
• Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. (M-5-3-01) • Sečítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. (M-5-3-02) • Sestrojí rovnoběžky a kolmice. (M-5-3-03) • Určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu. (M-5-3-04) • Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. (M-5-3-05)	Geometrie v rovině a prostoru • Rýsování čtverce, obdélníku, kružnice a šestiúhelníku • Rýsování pravouhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku • Obvod mnohoúhelníku • Slovní úlohy na určování obvodu • Vzájemná poloha dvou přímek v prostoru • Obsah obrazce ve čtvercové síti • Základní jednotky obsahu (mm^2, cm^2, m^2) • Osová souměrnost	
• Vyhledává, sbírá a třídí data. (M-5-2-01) • Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. (M-5-2-02)	Závislosti, vztahy a práce s daty • Jednoduché závislosti a jejich vlastnosti • Tabulky různých závislostí • Jednoduché grafy závislostí • Sloupcové diagramy • Orientace v jízdním řádu	

3.4. INFORMATIKA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje 1 hodinu ve 4. a 5. ročníku, navazuje na Český jazyk ve 4. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů a propojení získaných informací s praktickým životem
- vede žáky k hodnocení i sebehodnocení
- k žákům přistupuje individuálně

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke vnímání problémových situací, motivuje je k tomu problémovými úlohami ze života
- zapojuje žáky do všech fází plánované činnosti – plánování, přípravy, realizace i hodnocení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k využití informační techniky jako k účinné komunikaci s okolním světem
- učí žáky komunikovat se spolužáky i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni na „kulturní úrovni“
- nabídne žákům možnost vhodnou formou prezentovat jejich práci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby při skupinové práci poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k respektování názorů ostatních a přijímání řešení, které je nejlepší pro všechny

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování jejich práv a povinností, bezpečnosti v počítačové třídě
- učí žáky respektu k individuálním rozdílům (národnostním, kulturním, náboženským...)
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí, tradice, historii a kulturní bohatství
- aktivně žáky zapojuje do přípravy kulturního dění, sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- dbá na dodržování pravidel a pracovního postupu, na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

Kompetence digitální

Učitel

- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost použít
- podporuje u žáků kritický postoj při získávání a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učí žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- dbá na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat s ohledem na tělesné a duševní zdraví

- učí žáky pracovat v konkrétním programovacím jazyce (Scratch) nebo programovatelnou hračkou (Lego Education Essential/Spike)
- naučí žáky rozpoznávat digitální zařízení, rozlišit základní SW

Metody a formy práce:

- diskuse
- praktické činnosti
- výklad
- ukázky
- dramatizace
- heuristický rozhovor
- badatelské aktivity
- problémové úkoly
- samostatná práce ve dvojici
- objevování
- experiment
- praktické činnosti

vzdělávací oblast INFORMATIKA		vyučovací předmět INFORMATIKA		ročník 4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu (I-5-4-01) - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi (I-5-4-03)		Digitální technologie: 1. Ovládání digitálního zařízení: - Digitální zařízení - Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - Ovládání myši - Kreslení čar, vybarvování - Používání ovladačů - Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici - Editace textu - Ukládání práce do souboru - Otevírání souborů - Přehrávání zvuku	Průřezová témata: MV – fungování a vliv médií ve společnosti	
- uveče různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci (I-5-4-01) - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí (I-5-4-02) - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého		2. Práce ve sdíleném prostředí - Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Práce se soubory - Propojení technologií, internet - Sdílení dat, cloud - Technické problémy a přístupy k jejich řešení		
- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky		Data, informace a modelování: - Úvod do kódování a šifrování dat a informací - Piktogramy, emoji		

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	- Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce	

vzdělávací oblast INFORMATIKA		vyučovací předmět INFORMATIKA		ročník 5.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Obsah učiva		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat (I-5-1-01) • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data (I-5-3-02)		Informační systémy: 1. Úvod do práce s daty • Data, druhy dat • Doplnění tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu"		Průřezová témata: • OSV – kooperace a kompetice • MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení	
• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-5-2-01) • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení(I-5-02) • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory; používá opakování (I-5-2-03) • ověří správnost jím navrhového postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-5-2-04)		Algoritmizace a programování: 2. <u>Základy programování – příkazy, opakující se vzory</u> • Příkazy a jejich spojování • Opakování příkazů • Pohyb a razítkování • Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • Vlastní bloky a jejich vytváření • Kombinace procedur 3. <u>Základy programování – vlastní bloky, náhoda</u> • Algoritmizace a programování: • Kreslení čar • Pevný počet opakování • Ladění, hledání chyb • Vlastní bloky a jejich vytváření • Změna vlastností postavy pomocí příkazu • Náhodné hodnoty • Čtení programů • Programovací projekt"			
• v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi (I-5-3-01)		Informační systémy: 4. <u>Úvod do informačních systémů</u> • Systém, struktura, prvky, vztahy			

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• popíše konkrétní situaci a určí, co k ní již ví, a znázorní ji (I-5-1-02) • vyčte informace z daného modelu (I-5-1-03)	Data, informace a modelování: • Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Graf, hledání cesty • Schémata, obrázkové modely • Model"	
• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-5-2-01) • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (I-5-02) • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory; používá opakování (I-5-2-03) • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-5-2-04)	Algoritmizace a programování: 6. Základy programování – postupy a události • Ovládání pohybu postav • Násobné postavy a souběžné reakce • Modifikace programu • Animace střídáním obrázků • Spouštění pomocí události • Vysílání zpráv mezi postavami • Čtení programů • Programovací projekt"	

3.5. PRVOUKA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Prvouka je vyučován jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku 2 hodiny týdně, je členěn do pěti tematických okruhů. Seznamuje žáky s jejich nejbližším okolím, učí je chápat vztahy v rodině, orientovat se v čase.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování, sledovat vliv lidí na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a k trvale udržitelnému rozvoji. V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví obyvatel. Postupně si uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke čtení s porozuměním a k práci s textem
- k vyhledávání informací z různých zdrojů a k pozitivnímu vztahu k učení
- k žákům přistupuje individuálně, učí je trpělivosti, povzbuzuje je

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky včas rozpoznat a pochopit problém
- žáky vede k tomu, aby byli schopni hledat různá řešení problémů a svoje řešení si obhájili

- žáky vede k aktivnímu podílu na všech fázích činností: plánování, příprava, realizace i hodnocení, dále k samostatnému rozhodování i k práci v týmu
- učí žáky dělat uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uměli komunikovat se spolužáky, pedagogy i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni
- učí žáky srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat jejich názory, chápat a respektovat názory ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí při práci
- vede žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření pravidel pro práci ve skupině a daná pravidla dodržovali
- učí žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy či pracovní atmosféru
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem, ve kterém jsou stanovena práva a povinnosti žáka
- ve školních kolektivech si žáci stanovují pravidla, která musí být v souladu se školním řádem a jsou pro daný kolektiv závazná
- vede žáky k tomu, aby respektovali individuální rozdíly (národnostní, kulturní, náboženské...)
- učí žáky tolerovat názory druhých lidí, vcítit se do situace ostatních a podat potřebnou pomoc
- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit ve škole i mimo školu, vede je k respektu a ochraně našich tradic, historie a kulturního bohatství
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel a pracovního postupu
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňuje o praktické exkurze

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel chování v digitálním prostředí
- učí žáky zdravému používání online technologií
- upozorňuje na rizika jejich dlouhodobého využívání a k předcházení těchto rizik (např. zařazením relaxačních chvil)
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím on-line aplikací

dává žákům prostor k pozorování pokusů s využitím digitálních technologií

Formy práce:

- práce v lavici
- práce na koberci
- práce na stanovišti

Metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů apod.
- samostatná práce žáků
- řešení problémů
- didaktické hry
- pozorování
- pokusy
- vycházky
- monologické, dialogické
- demonstrace přírodnin, obrazy, fotografie, modely...
- práce s textem
- beseda
- exkurze, vycházka, školní výlet
- práce ve dvojicích
- veřejně prospěšné práce
- projektové dny

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník	
ČLOVĚK A JEHO SVĚT		PRVOUKA		1.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • vyznačí v jednoduchém plánu své bydliště a školu, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, vyznačí trasu • začlení svou obec, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • pojmenuje některé problémy dítěte, které žije jen s jedním z rodičů • posoudí význam některých povolání a pracovních činností, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem a nedostatkům • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti, využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě • pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky regionu, významné události regionu • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost • pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě		Učivo – obsah Místo, kde žijeme • Domov: prostředí domova a orientace v místě bydliště • Škola: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, riziková místa a situace • Obec: minulost, současnost, stavby • Naše vlast • Základní dopravní předpisy Lidé kolem nás • Členové rodiny, příbuzenské vztahy • Mezilidské vztahy • Pravidla slušného chování • Ohleduplnost • Povolání, koníčky Lidé a čas • Určování času: hodiny, dny, měsíce, roční období • Režim dne Rozmanitost přírody • Roční období a jejich proměny • Rovnováha v přírodě • Domácí a hospodářská zvířata, zvířata volně žijící • Životní podmínky • Ochrana životního prostředí		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Čj, Vv, Pč, Hv, M Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí • OSV – sociální rozvoj, poznávání lidí	

• provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změřit základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • rizika v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<u>Člověk a jeho zdraví</u> • Režim dne • Zdravá strava, pitný režim • Nemoci a úrazy, prevence • Hygiena • Lidské tělo – základní stavba a funkce • Zásady bezpečného chování, první pomoc • Důležitá telefonní čísla	
--	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PRVOUKA	2.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč - zná adresu a okolí svého bydliště a školy - vyznačí v jednoduchém plánu své bydliště a školu, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, vyznačí trasu - začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě - pojmenuje význačná místa - rozdělí blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - pojmenuje některé problémy dítěte, které žije jen s jedním z rodičů - posoudí význam některých povolání a pracovních činností, odvodí význam a potřebu různých povolání - vytváří si kladný vztah k rodičům, sourozencům, kamarádům, učitelům... - dodržuje zásady společenského chování - seznámí se se školním řádem a respektuje ho - podílí se na tvorbě pravidel třídy, dodržuje je - zná svá práva a povinnosti (seznamuje se se základními lidskými právy a právy dítěte) - obhajuje své názory - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Učivo – obsah <u>Místo, kde žijeme</u> - Domov - Škola a třída - Obec - Okolní krajina <u>Lidé kolem nás</u> - Rodina - Soužití lidí - Chování lidí - Právo a spravedlnost	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: - Čj, Vv, Pč, Hv, M Průřezová témata - OSV – osobnostní rozvoj, sebezpoznání a sebepojetí

• poznává a prakticky využívá základní časové jednotky, využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenovuje některé rodáky, významné předky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé báje a pověsti spjaté s místem, v němž žije • uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	<u>Lidé a čas</u> • Orientace v čase • Současnost a minulost v našem životě • Regionální památky	
• pozoruje, popisuje a porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, vysvětlí základní rozdíly mezi živou a neživou přírodinou • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	<u>Rozmanitost přírody</u> • Látky a jejich vlastnosti • Vesmír a Země • Rostliny • Živočiškové • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	

• uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<u>Člověk a jeho zdraví</u> • Lidské tělo • Péče o zdraví, zdravá výživa • Návykové látky a zdraví • Osobní bezpečí • Situace hromadného ohrožení	
---	---	--

vzdělávací oblast CLOVĚK A JEHO SVĚT		vyučovací předmět PRVOUKA		ročník 3.
Výstupy žáka ZŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• bezpečně se orientuje v místě svého bydliště • vyznačí v jednoduchém plánu své bydliště a školu, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, vyznačí trasu (ČJS-3-1-01) • začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě (ČJS-3-1-02) • pojmenuje význačná místa a budovy v místě bydliště • rozliší, do kterého regionu ČR patří jeho bydliště • posuzuje okolní krajinu, vyjádří různými způsoby její rozmanitost, krásu a proměnu v čase • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, zná státy, se kterými ČR sousedí • rozliší přírodní a lidmi vytvořené objekty v krajině • rozpozná a respektuje nebezpečí osamocенého pohybu v krajině • rozlišuje některé státní symboly naší vlasti a vhodně se chová v situacích spojených s jejich používáním • zná bezpečná a nebezpečná místa v obci • ovládá základy bezpečné jízdy na kole • ovládá pravidla správného pohybu a chování na komunikaci • zná řádnou výbavu cyklisty • ovládá základní vztahy mezi účastníky silničního provozu		<u>Místo, kde žijeme</u> • Domov – bydlení, orientace v nejbližším okolí • Obec – poloha v krajině, regionu, význačné budovy, zajímavosti z minulosti • Okolní krajina – typy krajiny, vliv krajiny na život lidí, působení člověka na utváření krajiny a životního prostředí, vodstvo na pevnině, ochrana životního prostředí • Mapy obecně zeměpisné – určování světových stran, barvy na mapách, vysvětlivky • Naše vlast – sousední státy, státní symboly, hlava státu <u>Dopravní výchova</u> • Bezpečná a nebezpečná místa v obci • Základy bezpečné jízdy na kole a správného pohybu na komunikaci • Důraz na řádnou výbavu cyklisty • Vztahy mezi účastníky silničního provozu		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata: • Čj, Vv, Pč, Hv, M Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání • OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy • EGS – Evropa a svět nás zajímá
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (ČJS-3-2-01)		<u>Lidé kolem nás</u> • Rodina – postavení jedince v rodině, širší okruh příbuzenských vztahů, rodinné prostředí, práce fyzická, duševní, zaměstnání		

• pojmenuje některé problémy dítěte, které žije jen s jedním z rodičů • posoudí význam některých povolání a pracovních činností, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (ČJS-3-2-02) • usiluje o dobré vztahy v kolektivu, nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou • respektuje odlišné názory a zájmy jiných • rozliší nevhodné chování a vyjádří svůj názor • na příkladech rozliší základní práva lidí, dítěte • pojmenuje některé kulturní instituce a rozliší, jaké druhy činností nabízejí	• Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, vstřícnost, úcta, slušnost a ohleduplnost, lidská solidarita • Chování lidí – kladné a záporné vlastnosti, národnostní menšina, cizinec • Právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva dítěte • Kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce	
• poznává a prakticky využívá základní časové jednotky, využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (ČJS-3-3-01) • pojmenuje některé rodáky, významné předky, kulturní a historické památky, významné události regionu (ČJS-3-3-02) • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost (ČJS-3-3-03) • chápe roli médií v každodenním životě jednotlivce	Lidé a čas • Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, generace • Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života • Regionální památky – doklady minulosti (lidové zvyky, tradice, stavby), významní rodáci, péče o památky • Báje, mýty, pověsti – minulost kraje, předci, domov, vlast, rodný kraj • Role médií a reklamy, vliv na uspořádání dne a na kulturu	
• pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (ČJS-3-4-01) • rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodinou (ČJS-3-4-02) • rozliší nejznámější rostliny a určí je podle některých částí • pozná nejznámější jedlé a jedovaté houby	Rozmanitost přírody • Rostliny, houby, živočichové – známé a snadno dostupné druhy, znaky života, životní potřeby a projevy, výživa, stavba těla nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • Rovnováha v přírodě – přírodní společenstva • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní	

• vysvětlí základní rozdíly mezi výživou rostlin a živočichů • pojmenuje některá volně žijící a domácí zvířata • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí • vypěstuje samostatně nenáročnou rostlinku • dokáže se ohleduplně chovat k přírodě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů (ČJS-3-4-03) • změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • vysvětlí význam vody a vzduchu pro život člověka • rozpozná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě • vysvětlí význam půdy pro živé organismy • pozná běžné zástupce hornin a nerostů • uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (ČJS-3-5-01) • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (ČJS-3-5-02) • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek (ČJS-3-5-03) • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (ČJS-3-5-04)	pohromy, ekologické katastrofy a odpovědnost lidí • Látky a jejich vlastnosti – třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvary, odpady), změny látek a skupenství, vlastnosti látek, měření základních veličin s užíváním základních jednotek • Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení a proudění vzduchu, jejich význam pro život • Nerosty a horniny, vznik, složení a význam půdy • Vesmír a Země – význam Slunce pro živé organismy, den a noc Člověk a jeho zdraví • Zdraví, zdravá výživa, péče o tělo a zdraví • Pravidla bezpečného chování, nebezpečí různého charakteru, pravidla komunikace s operátory tísňových linek • Osobní bezpečí, komunikace s neznámými lidmi • Chování při mimořádných událostech
---	---

3.6. PŘÍRODOVĚDA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je zařazen jako integrovaný předmět přírodovědných a vlastivědných témat ve 4. a 5. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. - 3. ročníku.

Vzdělávání v předmětu přírodověda

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů:

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocích, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Poznávají, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- propojuje získané informace s praktickým životem

Kompetence k řešení problémů

- žáci si postupně zdokonalují schopnost vlastního úsudku při práci s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěné, počítačové včetně internetu apod.)

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- učíme žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky tolerovat názory druhých, vcítit se do situace ostatních a podat potřebnou pomoc
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- podporuje žáky k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či problém použít
- učí žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat informace
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- dává prostor k plánování a realizaci pokusů s využitím digitálních technologií

Metody a formy práce:

- frontální výuka s využitím demonstrační pomůcky (nástěnné obrazy, modely, preparáty, vzorky přírodnin, vycpaniny, atlasy, klíče a mobilní aplikace k určování přírodnin
- individuální a skupinová práce žáků, práce ve dvojicích
- rozhovor, diskuze
- pozorování a bádání v přírodě
- řešení modelových situací

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Vyučovací předmět PŘÍRODOVĚDA	Ročník 4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod. • pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech, popíše stavbu jejich těla, objasní jejich způsob života • pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech • zařadí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně do jednotlivých společenstev • seznámí se základními pravidly ochrany před povodněmi • vysvětlí, co jsou rostlinná patra • aplikuje správné chování v lese • rozpozná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití • rozliší běžné druhy zeleniny a ovoce • vyhledá základní informace o postavení Země ve vesmíru, zdůvodní střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru • popíše podmínky života na Zemi, vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi • objasní, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou • seznámí se s působením magnetické a gravitační síly • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Učivo – obsah Rozmanitost přírody: • Rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) • Životní podmínky • Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živeční pohromy a ekologické katastrofy) Místo, kde žijeme: • Okolní krajina – rozšíření rostlinstva a živočichů, přírodní zajímavosti v okolí domu, riziková místa a situace v okolí školy Vesmír a Země: • Sluneční soustava, den a noc, roční období Lidé a čas: • Orientace v čase – kalendáře, denní režim, roční období	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • M, Vv, Pč, Průřezová témata: • EV – Ekosystémy, Základní podmínky života

• vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • rozpozná život ohrožující zranění • popíše stavbu lidského těla • vysvětlí, co je kostra, pojmenuje její hlavní části • objasní, co je svalstvo a vysvětlí jeho význam • seznamují se s tím, jak se člověk mění od narození do dospělosti • aplikuje zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.) • osvojuje si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích a za mimořádných událostí • poznává podstatu zdraví i příčinu jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazů a jejich předcházení • poznává a upevňuje preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých, včetně chování při mimořádných událostech • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • rozlišuje tel. čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie) • získává hlavní poučení o poskytnutí první pomoci • řídí se zásadami péče o zdraví, uvědomuje si význam sportování, správné výživy • pojmenuje běžně užívané elektrické spotřebiče	<u>Člověk a jeho zdraví:</u> • Lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka) <u>Péče o zdraví, zdravá výživa:</u> • První pomoc, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, prevence před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV), prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních <u>Situace hromadného ohrožení</u>	
--	---	--

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník	
CLOVEK A JEHO SVĚT		PŘÍRODOVĚDA		5.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
- zná pojem vesmír, hvězda, družice - vyjmenuje planety sluneční soustavy - vysvětlí důsledek pohybu Země a objasní střídání dne a noci a změnu ročních období (ČJS-5-4-02) - vyjmenuje a odůvodní základní podmínky nezbytné pro život - zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, vysvětlí princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka (ČJS-5-4-01) - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě, které mohou podporovat nebo poškozovat prostředí i zdraví člověka (ČJS-5-4-05) - všimá si změn a problémů v přírodě, nezůstává lhostejný a přispívá ke zlepšení životního prostředí ve svém okolí - založí jednoduchý pokus, naplňuje a zdůvodní postup, vyhodnotí výsledky (ČJS-5-4-06) - třídí živé organismy do známých skupin pomocí charakteristických znaků, atlasů a jednoduchých klíčů (ČJS-5-4-04) - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy (ČJS-5-4-03)		Rozmanitost přírody <u>Země ve vesmíru</u> - Vesmír, Slunce a sluneční soustava, Měsíc, střídání dne a noci, výzkum vesmíru <u>Podmínky života na Zemi</u> - Vznik života na Zemi, sluneční záření, vzduch, voda, půda, rozmanitost životních podmínek, zásahy člověka do ekosystémů, ochrana přírody a životního prostředí, rizika spojená se střídáním ročních období a sezónními činnostmi – záplavy, úder blesku, požár		Mezipředmětové vztahy: - Čj, Vv, Inf Průřezová témata: - EV – Základní podmínky života	
		- Rostliny – stavba rostlin, třídění rostlin, leknín, blatouch, netřesk, sasanka, hrách, růže, lípa - Živočiškové – třídění živočichů, kočka, srnec, krtek, vlaštovka, bažant, kachna, kapr, štika, bělásek, včela, žížala - Houby – vyšší houby, lišejníky			

• popíše společné znaky života člověka a ostatních živočichů • rozlišuje etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození (ČJS-5-5-02) • využívá získaných poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdraví a preventivní ochrany před nemocemi (ČJS-5-5-01) • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek s ohledem na ostatní (ČJS-5-5-03) • chápe nebezpečí užívání návykových látek a předvede v modelové situaci jejich odmítnutí (ČJS-5-5-05) • vnímá dopravní situaci jako chodec i jako cyklista, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry, na modelových situacích nacvičí způsoby chování v situacích ohrožující zdraví (ČJS-5-5-04) • uplatňuje základní dovednosti a návyky souvisejících s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou (ČJS-5-5-06)	Člověk a jeho zdraví • Původ a vývoj člověka, životní prostředí, dýchací, vylučovací a trávicí soustava, péče a ochrana zdraví, zdravý životní styl, správná výživa, volba potravin, nemoci, ochrana před infekcemi, pohlavní choroby, prevence nemocí a úrazů, návykové látky, hrací automaty a jiné druhy závislostí, nebezpečí prostřednictvím elektronických médií, krizové situace, dopravní výchova, první pomoc, tísňová čísla, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	
• rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, vyhledá lékařskou pomoc (ČJS-5-5-07) • dokáže na příkladech, jak si lidé usnadňují práci pomocí jednoduchých strojů a zařízení • zná rozdíl mezi surovinou a lidským výtvozem • zná význam a výrobu el. energie • je seznámen s příčinami a prevencí úrazu el. proudem, umí přivolat pomoc a poskytnout základní první pomoc	Člověk a technika • Síla, páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, výroba železa, skla, cukru a papíru, elektrická energie, elektrické přístroje, elektrická energie a lidský organismus	

3.7. VLASTIVĚDA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje 2 hodiny týdně ve 4. a 2 hodiny týdně v 5. ročníku, navazuje na žákovské výstupy předmětu Prvouka. Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda

- vedeme žáky k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí, ke vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- upozorňujeme žáky na bezpečná a nebezpečná místa v obci, učíme je základům bezpečnosti při jízdě na kole a správnému pohybu na komunikaci (cyklistů v obci, pěších ve větších městech, chodce a skupiny chodců na veřejné komunikaci, pěších i cyklistů za různých povětrnostních podmínek), klademe důraz na výbavu cyklisty pro pohyb na veřejných komunikacích, vysvětlujeme vztahy mezi účastníky silničního provozu
- seznamujeme je s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a se složitějšími ději
- učíme je porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko budoucnosti
- upozorňujeme na podstatné věčné stránky i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů a vedeme žáky k soustředěnému pozorování a přemýšlení o nich
- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na podněty druhých

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů a propojení získaných informací s praktickým životem
- vede žáky k hodnocení i sebehodnocení
- k žákům přistupuje individuálně

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke vnímání problémových situací, motivuje je k tomu problémovými úlohami ze života
- vede žáky tak, aby byli schopni hledat různá řešení problémů a svůj názor dokázali obhájit
- učí žáky aktivně pracovat v týmu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky komunikovat se spolužáky i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni na „kulturní úrovni“
- podporuje různé formy komunikace (besedy, referáty žáků, exkurze apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- u žáků rozvíjí schopnost aktivně pracovat ve skupině ve všech rolích
- vede žáky k tomu, aby při skupinové práci poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k respektování názorů ostatních a přijímání řešení, které je nejlepší pro všechny

Kompetence občanské

Učitel:

- dohlédne na sestavení žákovské samosprávy, která musí být v souladu se školním řádem
- vede žáky k respektování jejich práv a k povinnostem
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí, tradice, historii a kulturní bohatství

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- dbá na dodržování pravidel a pracovního postupu, na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- výuku doplňuje praktickými vycházkami, exkurzemi, besedami

Kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- dává prostor k využívání online map a navigací
- vede žáky k využití digitálních technologií při vyhledávání informací o historickém období či osobě
- učí žáky kriticky hodnotit reálnou a digitální identitu
- upozorňuje žáky na důležitost zásad bezpečnosti v digitálním prostředí

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím map, pomůcek, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatná práce (s mapou, odbornou literaturou, internetem) a její prezentace
- práce s pracovními sešity
- tematické vycházky a exkurze
- projektová výuka
- návštěva knihovny, muzea, památek
- beseda, sestavení výstavy
- návštěva dopravního hřiště v Třebíči (lekce pod vedením instruktora)
- didaktické hry
- literatura ze školní knihovny (např. Staré pověsti české)
- přednášky záchranných jednotek kraje
- návštěva nejvýznamnějších kulturních památek v okolí

vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT		vyučovací předmět VLASTIVĚDA	ročník 4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu (ČJS-5-1-01) - vyhledá z dostupných informačních zdrojů zvláštnosti své obce (města) a posoudí jejich význam (ČJS-5-1-04) - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě (ČJS-5-1-02) - vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - charakterizuje podnebí ČR - posoudí vliv krajiny na život lidí a působení lidí na krajinu a životní prostředí - ví, že Praha je hlavní město ČR - ukáže na mapě Čechy, Moravu a Slezsko - rozdělí hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam (ČJS-5-1-06) - zná jméno prvního a současného prezidenta, letopočet vzniku Československa a ČR - zná jméno starosty své obce - vyjmenuje symboly státu a zná jejich význam - vyhledá ČR na mapě Evropy a popíše její polohu - pojmenuje a vyhledá sousední státy na mapě Evropy - rozdělí náčrty, plány a základní typy map, vysvětlí smluvní značky - vysvětlí význam globu a mapy - vyhledá na mapě ČR hlavní vodní toky, pohoří, nížiny, velká města	Místo, kde žijeme - Obec (město), místní krajina – části, poloha v krajině, minulost a současnost - Okolní krajina (místní oblast, region) – světové strany, zemský povrch a jeho tvary - Regiony ČR - Naše vlast – základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, volby - Evropa a svět – sousední státy ČR - Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	Mezipředmětové vztahy: - Přv, Vv, Pč, Tv Průřezová témata: - VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - EGS – Evropa a svět nás zajímají - EV – vztah člověka k prostředí	

- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí si při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spoluzáky - usiluje o řešení sporů nenásilným způsobem - uplatňuje základní pravidla slušného chování - vyvodí na základě vlastních zkušeností pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami a dodržuje je - rozliší základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích - vysvětlí, proč by lidé měli třídit odpad - pracuje s časovými údaji (století, tisíciletí) - orientuje se na časové přímce - charakterizuje svými slovy, porovná a zhodnotí vybrané příklady způsobů života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uveďte regionální specifika) - stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin, regionu a obce - rozpozná základní druhy historických pramenů (hmotné, písemné, ústní) a způsoby jejich získávání - konkrétním způsobem využije knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti - převypráví spolužákům některou z pověstí - vyjmenuje některé postavy ze Starých pověstí českých	- Chování lidí – vlastnosti lidí, principy demokracie, pravidla slušného chování - Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy - Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, peníze <u>Lidé a čas</u> - Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, časová přímka - Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny – kapitoly z období nejstarších dějin po dynastií Lucemburků - Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost, historické prameny a způsoby poznání minulosti - Báje, mýty, pověsti – prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa
---	---

vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT	vyučovací předmět VLASTIVĚDA	ročník 5.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• najde na mapě ČR jednotlivé kraje, popíše jejich polohu v rámci ČR a vyhledá významná místa kraje • vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického • zná důležitost a základní funkce Armády ČR • pojmenuje a vyhledá kontinenty a oceány na mapě světa, porovná je podle velikosti • pojmenuje a vyhledá státy a významná města Evropy • rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy (ČJS-5-1-03) • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích (ČJS-5-1-05)	Místo, kde žijeme • Regiony ČR – Praha a oblasti ČR podle aktuálního členění, regionální zvláštnosti, Armáda ČR • Evropa a svět – kontinenty a oceány, evropské státy, EU, cestování	Mezipředmětové vztahy: • PŘV, VV, PČ, Tv Průřezová témata: • VDO – občan, občanská společnost a stát • EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané • MKV – kulturní difference
• využívá své vlastní zkušenosti a poznatky pro poznání jiných národů • zná základní principy chování v krizových situacích • vysvětlí pojem kultura a na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury a kulturních institucí	Lidé kolem nás • Soužití lidí – mezilidské vztahy, demokracie, chování lidí, krizové situace • Kultura – projevy a podoby kultury, kulturní instituce	
• rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat (ČJS-5-2-02) • uvede základní lidská práva a práva dítěte • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) (ČJS-5-2-01)	• Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy, základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot, korupce	

• uveďte některý významný globální problém a navrhně způsob jeho řešení • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a kontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy (ČJS-5-2-03)	• Základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, bankovnictví – základní formy vlastnictví (odhad nákladů při nákupu, reklamace, půjčky, úspory, bezhotovostní a hotovostní platba, příjmy a výdaje), přírodní prostředí, kultura	
• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy (ČJS-5-3-01)	<u>Lidé a čas</u> • Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, časová přímka	
• porovná a zhodnotí vybrané příklady způsobu života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uveďte regionální specifika) (ČJS-5-3-03) • stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin, regionu a obce	• Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny – kapitoly z období husitství po současnost	
• konkrétním způsobem využije knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti (ČJS-5-3-02)	Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost, historické prameny a způsoby poznání minulosti	

3.8. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně. Je realizován v jednotlivých třídách a víceúčelové učebně, součástí výuky jsou i návštěvy hudebních představení. Svým pojetím vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu, instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci, hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem a gesty, poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům účastnit se různých soutěží
- k žákům přistupuje individuálně, učí je trpělivosti, povzbuzuje je

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uměli naslouchat hudbě a vnímat hudební projev jako svébytný projev komunikace
- učí žáky porozumět hudebním vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby
- učí žáky vnímat a využívat hudbu pro účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky vyhledávat vhodné hudební techniky k vyjadřování jejich záměrů
- podporuje originální způsoby hudebního vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině či sboru a ochotu ke střídání rolí při zpěvu a jiných hudebních činnostech
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy či atmosféru při hodině Hv
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali individuální rozdíly (národnostní, kulturní, náboženské...)
- učí žáky tolerovat hudební vkus a názory druhých lidí
- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění ve škole i mimo školu, vede je k respektu a ochraně našich tradic, historie a kulturního bohatství

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k hudbě, kladně ohodnotí i snahu o co nejlepší výkon
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení
- snaží se vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vede žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji a jejich správné údržbě

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů

- umožňuje žákům využívat dostupné digitální programy k vlastní produkci
- motivuje žáky k prezentaci hudby prostřednictvím digitálních technologií
- podporuje využívání digitálního prostředí k hudební sebeprezentaci
- vede žáky k respektování autorských práv

Metody a formy práce:

- rytmické a melodické hudební hry (na ozvěnu, na otázku a odpověď)
- individuální, skupinový a sborový zpěv
- hra na Orffovy hudební nástroje
- pohybové činnosti
- slovní, dialogické
- praktické činnosti
- práce s textem
- vyučovací hodina
- veřejné vystoupení
- poslech
- práce ve skupině
- veřejné vystoupení
- poslech
- návštěva divadla, koncertu

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník 1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • zpívá v jednohlase • provádí dechová a hlasová cvičení, zřetelně vyslovuje • dbá na správné dýchání a držení těla • rozlišuje zvuk a tón • vytleská rytmus podle vzoru • rozlišuje tóny dlouhé a krátké, hlasité a tiché, vysoké a hluboké • rozpozná pomalé a rychlé tempo • rytmičuje a melodizuje jednoduché texty • zopakuje rytmicko-melodické motivy • zpívá ve skupině nebo sólo s oporou melodického hudebního nástroje	Učivo – obsah <u>Vokální činnosti:</u> • Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, dynamicky odlišený zpěv, nasazení a tvorba tónu) • Hudební rytmus (osvojování a realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 rytmu) • Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Čj, M, Prv, Vv, Tv
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, triangel, dřívka a bubínek	<u>Instrumentální činnost</u> • Hra na nástroje z Orffova instrumentáře, boomwhackers • Improvizované hudební nástroje • Rytmizace, melodizace, hudební improvizace <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • Pohybový doprovod znějící hudby • Pohybové vyjádření hudby (improvizace) • Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci	

• vyslechne v klidu krátkou hudební skladbu • rozlišuje jednotlivé kvality tónů • rozpozná ve skladbě lidský hlas a hudební nástroj • rozezná podle zvuku nejznámější hudební nástroje	<u>Poslechové činnosti</u> • Poslechové skladby různých žánrů • Kvality tónů (délka, síla, výška, barva) • Lidský hlas a hudební nástroj	
---	--	--

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník	
UMĚNÍ A KULTURA		HUDEBNÍ VÝCHOVA		2.	

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - dbá na správnou techniku zpěvu (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) - pohybem naznačí – melodie stoupá, melodie klesá - rozezná tempo rychlé a pomalé, naznačí pohybem, vytuká, vytleská - zpívá a hraje na hudební nástroj slabě (piano), středně silně (mezzoforte), silně (forte) - rozezná podle zvuku nejnámější hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - pozná hudební nástroje na obrázku i poslechem (klavír, housle, kontrabas, trubka, buben, Orffovy hudební nástroje) - rozpozná takt 2/4 a 3/4 - vytleská rytmus - rytmicky a pohybově doprovází píseň, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - zapiše do notové osnovy notu c, d, e - vyhledá v jakém taktu je píseň - vytleská rytmus říkadel a písní - zná pojmy notový zápis, houslový klíč, takt, nota, notová osnova, taktová čára, repetice, virtuos, koleda, balet - rozlišuje noty, pomilky, takty - umí zazpívat vybrané písně a koledy - rozlišuje umělou a lidovou píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků - vyjadřuje zážitek z poslechu slovem, pohybem, kresbou	- Pěvecký a mluvní projev - Pojmy notový zápis, houslový klíč, takt, nota, notová osnova, taktová čára, repetice, virtuos, koleda, balet - Noty (čtvrťová, půlová, celá, osminová), pomilky (osminová, čtvrťová) - Tempo pomalé a rychlé - Dynamika – p, mf, f - hudební nástroje klávesové (klavír), bicí (buben), smyčcové (housle, kontrabas), dechové (zobcová flétna, trubka) - Takt 2/4, 3/4 - Hra na rytmickou ozvěnu - Noty c, d, e - Rytmický a pohybový doprovod písní - Vánoční písně a koledy - Opěrné písně na 1., 3., 5. stupeň - Orffovy hudební nástroje	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata: - Čj, Prv, Vv, Tv Průřezová témata: - OSV – osobnostní rozvoj, psychohygienu

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA		vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník 3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • Zpívá v jednohlase. (HV-3-1-01) • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. (HV-3-1-02) • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. (HV-3-1-03) • Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. (HV-3-1-05) • Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku. (HV-3-1-04) • Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. (HV-3-1-06)	Učivo – obsah Vokální činnosti • Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamika) • Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • Hudební rytmus realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu • Dvojhlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas • Intonace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách • Hudební hry – ozvěna, otázka-odpověď • Záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření • Zápis rytmu písně, notový zápis jako opora při realizaci písně, názvy not, notová osnova, stupnice Instrumentální činnosti • Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, boomwhackers • Rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod (akcenty těžké doby v rytmickém doprovodu) • Hudební hry (ozvěny, otázka – odpověď) • Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis jednoduchým rytmickým schématem jednoduchého motivu		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Čj, Prv, Vv, Tv

	Hudebně pohybové činnosti • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby, dvoudobý, třídobý takt • Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti • Kvality tónu – délka, síla, barva, výška • Vztahy mezi tóny • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, melodie vzestupná, sestupná, zvukomalba, dynamika • Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hlas hudebního nástroje • Interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba)	
--	---	--

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA		vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA		ročník 4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč - při zpěvu dodržuje nejdůležitější pěvecké zásady (postoj, dýchání, výslovnost) - zvládá volný nástup 8. stupně v dur - zaspívá ve skupině kánon a dvojhlas - zpívá, vyfleská a taktuje ve 3/4 taktu - čte a zapisuje do notové osnovy noty c¹-h¹ - zná pojem předznamenání a funkci posuvek - pozná rozdíl mezi půltónem a celým tónem - zná rozdíl mezi písni lidovou a umělou - zná solmizační slabiky - hraje lidové písně na orffovské hudební nástroje, doprovází na rytmické nástroje a dvěma tóny na nástroje melodické - hraje jednoduché čtyřtaktové přehledy, mezihry a dohry - rozděljuje různé skupiny hudebních nástrojů, známé nástroje umí zařadit do skupin - vyjadřuje pohybem charakter poslouchané hudby a emocionální zážitek z ní - rozděljuje melodii od doprovodu - postechem rozezná ve skladbě další hudební nástroje - zná některé zahraniční a české hudební skladatele a jejich díla - seznamuje se s hudbou jiných národů		Učivo – obsah Vokální činnosti - Pěvecké zásady (postoj, dýchání, výslovnost) - Volný nástup 8. stupně - Kánon, dvojhlas - Taktování ve 3/4 taktu - Notopis c¹-h¹ - Pojmy předznamenání. posuvka, křížek, bé, půltón, celý tón - Píseň lidová a umělá - Solmizační slabiky Instrumentální činnost - Hudební a rytmický doprovod písní - Hudební nástroje a jejich skupiny Hudebně pohybové činnosti - Taneční pohyb ve 3/4 taktu - Pohybové vyjádření charakteru hudby - Taktování ve 3/4 taktu Poslechové činnosti - Hudební nástroje - Zahraniční a čeští hudební skladatelé a jejich díla - Ukázky hudby jiných národů		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: - Čj, M, Prv, Vv, Tv Průřezová témata: - EGS – Evropa a svět nás zajímají

Vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník	
UMĚNÍ A KULTURA		HUDEBNÍ VÝCHOVA		5.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
- při zpěvu dodržuje nejdůležitější pěvecké zásady (postoj, dýchání, výslovnost) - zvládá volný nástup 8. stupně v dur - zaspívá ve skupině kánon a dvojhlas - zpívá, vytleskává a taktuje ve 3/4 taktu - čte a zapisuje do notové osnovy noty c¹–h¹ - zná pojem předznamenaní a funkci posuvek - pozná rozdíl mezi půltónem a celým tónem - zná rozdíl mezi písni lidovou a umělou - zná solmizační slabiky - k rytmicizaci používá kromě řadového i slabikové počítání - zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti (HV-5-1-01)		Vokální činnosti - Pěvecké zásady (postoj, dýchání, výslovnost) - Volný nástup 8. stupně - Kánon, dvojhlas - Taktování ve 3/4 taktu - Notopis c¹–h¹ - Pojmy předznamenaní, posuvka, křížek, bé, půltón, celý tón - Píseň lidová a umělá - Solmizační slabiky		Mezipředmětové vztahy: - Čj. M, Prv, Vv, Tv Průřezová témata: - MUV – kulturní difference	
- hraje lidové písně na Orffovy hudební nástroje - doprovází na rytmické nástroje a dvěma tóny na nástroje melodické - vytváří jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace (HV 5-1-05) - rolišuje různé skupiny hudebních nástrojů, známé nástroje umí zařadit do skupin - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů a skladeb (HV-5-1-03) - zvládá kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu - vyjadřuje pohybem charakter poslouchané hudby a emocionální zážitek z ní - taktuje ve 3/4 taktu - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace (HV-5-1-07)		Instrumentální činnost - Hudební a rytmický doprovod písni - Hudební nástroje a jejich skupiny			
		Hudebně pohybové činnosti - Taneční pohyb ve 3/4 taktu - Pohybové vyjádření charakteru hudby - Taktování ve 3/4 taktu			

• rozlišuje melodii od doprovodu • rozpoznává hudební formu jednoduché písně či skladby (HV-5-1-04) • poslechem rozezná ve skladbě další hudební nástroje • zná některé zahraniční hudební skladatele a jejich díla • seznamuje se s hudbou jiných národů • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků (HV-5-1-06) • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (HV-5-1-02)	<u>Poslechové činnosti</u> • Malá písňová forma dvoudílná a třídlílná • Hudební nástroje • Zahraniční hudební skladatelé a jejich díla • Ukázky hudby jiných národů	
--	--	--

3.9. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. - 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Předmět je vyučován v učebně výtvarné výchovy, ve třídách i mimo budovu ZŠ.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova

- rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost
- podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru
- vede k osvojení pracovních návyků, základních výtvarných technik a postupů, které vedou ke schopnosti se výtvarně vyjádřit na dané téma
- využívá mezipředmětové vazby, vztah k přírodě a lidské společnosti
- vede žáky ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství naší vlasti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům účastnit se různých soutěží
- k žákům přistupuje individuálně, učí je trpělivosti, povzbuzuje je

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činností: plánování, příprava, realizace i hodnocení, dále k samostatnému rozhodování i k práci v týmu
- učí žáky dělat uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uměli komunikovat se spolužáky, pedagogy i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni
- učí žáky srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat jejich názory, chápat a respektovat názory ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí při práci
- učí žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem, ve kterém jsou stanovena práva a povinnosti žáka Základní školy Valeč
- učí žáky tolerovat názory druhých lidí, vcítit se do situace ostatních a podat potřebnou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- důsledně dbá o bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňuje žákům používat digitální zařízení při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení inspiračních zdrojů
- podporuje žáky v získávání dovedností a návyků spojených s využíváním digitálních technologií a k dodržování základních hygienických návyků
- učí žáky v digitálním prostředí jednat eticky, rozumět pojmu autorská práva na umělecká díla a běžnou výtvarnou produkci

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- samostatná práce žáků
- skupinová práce (dvojice, malé týmy, celá třída)
- projektové dny
- návštěvy kulturních akcí

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník	
UMĚNÍ A KULTURA		VÝTVARNÁ VÝCHOVA		1.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč - rozpoznává linie, tvary, barvy, objekty - v tvorbě projevuje své vlastní osobní zkušenosti - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností - učí se kombinovat pozadí a popředí - kombinuje různé techniky - uplatňuje osobitost, snaží se projevit fantazii		Učivo – obsah ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše - uspořádání objektů do celků – uspořádání Ua základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení - Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přijatých) v		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Prv, Vv, Tv, Hv	

	rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu);	
--	--	--

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA		vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník 2.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • organizuje si práci a osvojuje si základy bezpečnosti práce • osvojuje si techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami (VV-3-1-01) • dovede používat dle potřeby různé druhy štětců (VV-3-1-01) • zná a rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a využívá je v praxi (VV-3-1-01) • zvládá ředění a míchání barev, ztvárňuje vlastní prožitky a představy • rozvíjí své pozorovací schopnosti (VV-3-1-02) • výtvarně zpracuje, zachytí děj pohádky/ příběhu • rozlišuje tvary a funkce předmětů (VV-3-1-01) • snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí (VV-3-1-01) • pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií (VV-3-1-01) • využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar (VV-3-1-01) • rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor (VV-3-1-02) • rozvíjí své praktické znalosti a zkušenosti při modelování (VV-3-1-02) • prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách • dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby, tj. dřívko, špejle, špachtle, štětec (VV-3-1-03) • aktivně pracuje s ilustrací (VV-3-1-04) • porovnává ilustrace a popisuje obrázky (VV-3-1-04) • rozumí pojmům hračka, loutka, maňasek • rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání • citlivě vnímá výtvarná díla (VV-3-1-05)		Učivo – obsah ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • Teorie barvy-barvy základní a doplňkové, teplé a studené a jejich výrazové vlastnosti • Kombinace barev, míchání barev, rozfoukávání barev • Vyjádření vlastních prožitků, představ • Výtvarné zpracování pohádky/příběhu • Práce s přírodninou (nalepování, otiskování) • Postavy, zvířata v pohybu • Kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, kombinace tvarů v ploše • Modelování a organizace prostoru • Malba – rozvíjení citlivosti, kombinace tvarů v ploše • Ilustrace	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Tv, Čj, M, Ptv, Pč, Hv

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA		vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník 3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami • umí míchat barvy (VV-3-1-02) • dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) (VV-3-1-01) • zvládne prostorovou techniku a rozfukávání barev; rozliší teplé a studené barvy (VV-3-1-02) • zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejli), perem, měkkou tužkou (VV-3-1-02) • modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“, tvaruje papír (VV-3-1-02) • zvládne koláž, frotáž (VV-3-1-02) • umí výtvarně zpracovat přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. • pozná známé ilustrace - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. (VV-3-1-04) • zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových a zrakových vjemů (VV-3-1-03) • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří, vybral či upravil (VV-3-1-05)		Učivo – obsah • Malba – rozvíjení smyslové citlivosti • Teorie barev – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev • Kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti • Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty • Další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání • Ilustrátoři dětské knihy • Utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod. • Vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Prv, Čj, PČ, Hv, M Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností a poznávání • OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena • OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA		vyučovací předmět VYTVARNÁ VÝCHOVA	ročník 4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč - prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období, zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik, umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy (VV-5-1-01) - komunikuje o obsahu svých děl - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období, dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci (VV-5-1-03) - rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků (VV-5-1-04) - prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření apod. - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace (VV-5-1-05) - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil (VV-5-1-06)		Učivo – obsah Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev - Ověřování komunikačních účinků, osobní postoj v komunikaci Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různými pomůckami – pero a tuš, dřívko a tuš, uhel. - Grafické techniky – otisk, protisk, papírotisk, frotáž - Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů – haptický dojem - Další techniky – koláž - Ilustrátoři dětské knihy	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy. - Čj, Pč, Hv, M, VI, Přv Průřezová témata: - OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník 5.
Výstupy žáka ZŠ Valeč • prohloubí a zdokonalí si techniky malby z 1. období • zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik (VV-5-1-02) • umí barevně vyjádřit své pocity a nálady (VV-5-1-03) • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy (VV-5-1-01) • hodnotí obsah svých děl (VV-5-1-07) • prohloubí a zdokonalí si techniky kresby z 1. období • dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu • zvládne obtížnější práce s linií • užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků (VV-5-1-05) • zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci • rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti (VV-5-1-04) • hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků (VV-5-1-05) • prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem • umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření, otiskování apod. • pozná ilustrace známých českých ilustrátorů – např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Čapka, Z. Müllera, J. Trnky, R. Pilaře, A. Borna apod. (VV-5-1-06) • vytváří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě (VV-5-1-07) • porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace (VV-5-1-06)	Učivo – obsah ROZVIJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev • Ověřování komunikačních účinků – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl • Kresba – výrazové vlastnosti • Linie, kompozice v ploše • Kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko (špejle) a tuš, uhlí • Kresba dle skutečnosti UPLATŇOVÁNÍ SKUTEČNOSTI • Grafické techniky • Tisk z koláže, ze šablon • Otisk, vosková technika • Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, plastelíny, drátků apod. • Koláž, frotáž OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • Odlišné interpretace vizuálně obrazových vyjádření v rámci	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • HV, PŘ, M, ČJ, VI Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil (VV- 5-1-07)	• skupin, jejich porovnávání s vlastní interpretací V komunikaci se spolužáky vysvětlování vlastní tvorby podle vlastních schopností a zaměření Ilustrátoři dětských knih	
--	---	--

3.10. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve školní tělocvičně a na školním hřišti. Výuka plavání je realizována v plavecké škole.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova

- napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu
- žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu
- žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play
- v rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti
- velký důraz je kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení, obratnost při jízdě na kole

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje účastnit se různých soutěží
- přistupuje k žákům individuálně, snaží se, aby každý mohl zažít úspěch a radost

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti: plánování, příprava, realizace i hodnocení
- učí žáky dělat uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- uměli komunikovat se spolužáky, pedagogy i ostatními lidmi ve škole i mimo ni
- uměli srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat své názory a chápat a snažit se pochopit názory ostatních
- uměli hledat a řešit nastalé problémy

Kompetence sociální a personální

- žáci se podílejí na vytváření pravidel pro práci ve skupině a učitel dbá, aby daná pravidla dodržovali
- učitel vede žáky k ochotě pomoci druhému a k tomu, aby sami o pomoc v případě potřeby požádali
- učitel vyvozuje sociální kompetence na praktických cvičeních a úkolech
- učíme žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

- učitel důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem, ve kterém jsou stanoveny práva a povinnosti žáka
- žáci se aktivně zapojují do sportovních aktivit školy

Kompetence pracovní

Učitel:

- důsledně dbá o bezpečnost a ochranu zdraví

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování tělesné zdatnosti při využití digitálních technologií (např. měření výkonů, porovnávání, sledování pokroků)

- seznamuje žáky s možností využití nových technologií při získávání poznatků v digitálním prostředí ohledně důležitosti pohybu v životě ve zdravém prostředí např. on-line aplikace
- učí žáky chápat význam digitálních zařízení při získávání informací o sportovních aktivitách jednotlivých žáků i týmů v prostředí školy i mimo ni
- vede žáky k bezpečnému užívání digitálních technologií s ohledem na duševní a tělesné zdraví, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich nadměrném používání
- klade důraz na využívání online technologií a programů k prevenci před úrazy, situacím ohrožujícím bezpečnost
- umožňuje žákům sledovat a zaznamenávat výsledky svých sportovních výkonů s využitím digitálních technologií
- zdůrazňuje potřebu kompenzačních cvičení jako předcházení zdravotních problémů spojeným s používáním digitálních technologií a udržení dobrého psychického zdraví

Formy a metody práce

- založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech)
- vzájemné učení na základě prezentace vlastních pohybových her a dovedností

vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník 1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • reaguje na jednoduché povel a signály, používá vhodné oblečení a obuv na sport • respektuje význam přípravy organismu před cvičením • dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech • snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele • předvede jednoduchý taneční krok s hudbou • dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech • předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním • opakuje po učiteli běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání) • předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony, usiluje o jejich zlepšení • ovládá a dodržuje základní pravidla, snaží se spolupracovat s ostatními hráči, dodržuje pravidla fair play • respektuje ochranu životního prostředí •	Učivo – obsah Činnosti ovlivňující zdraví • Význam pohybu pro zdraví: režim, délka a intenzita pohybu • Příprava organismu před zátěží, uklidnění, napínací a protahovací cvičení • Zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, relaxační cvičení • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, koordinace pohybu • Hygiena při Tv • Bezpečnost při Tv Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • Pohybové hry • Základy gymnastiky: kotoul vpřed, kotoul vzad, kruhy, žebřiny, kladina • Rytmická a kondiční cvičení • Přetahy a přetlaky • Základy atletiky: běh, hod, skok • Základy sportovních her • Turistika a pobyt v přírodě Činnosti ovlivňující pohybové učení • Komunikace v Tv: základní názvosloví, smluvené signály • Zásady jednání a chování: fair-play, pravidla her	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Prv, PČ, Hv, M Průřezová témata: • OSV – sebezpoznání a sebezpojetí, seberegulace a sebeorganizace

vzdělávací oblast TĚLESNÁ VÝCHOVA	vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník 2.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • dodržuje hlavní zásady hygieny a pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím využívá nabízené příležitosti ke sportování • správně se připraví před pohybovou činností, uklidní se po zátěži a provádí protahovací cvičení • provádí různá průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • rozvíjí svou rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost a koordinaci pohybů • reflektuje situaci a adekvátně poskytuje pomoc • reaguje na jednoduché povely a signály, používá vhodné oblečení a obuv na sport • respektuje význam přípravy organismu před cvičením	Učivo – obsah Činnosti ovlivňující zdraví • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • Zdravotně zaměřená cvičení • Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní, pomůcek • První pomoc • Základní pravidla spolupráce, poskytnutí pomoci	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Prv, Pč, Hv, M, Vv, Čj Průřezová témata: • OSV – sebezpoznání a sebezpojetí
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivě i ve skupině • snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele • usiluje o zlepšení svých výkonů • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • Pohybové hry • Základy gymnastiky • Rytmická cvičení • Základy atletiky • Základy míčových her • Turistika a pobyt v přírodě • Bruslení a hry na sněhu	

• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • dodržuje základní pravidla bezpečného chování při Tv • dodržuje pravidla fair play	Činnosti podporující učení • Základní názvosloví, povely, signály • Základní organizace prostoru a činností • Pravidla her a soutěží • Měření výkonů, testy	
• osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých • zvládá prosociální chování, dělí se s ostatními, vyjádří soucit a zájem o spolužáky	• Pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, správná reakce na pochvalu • Schopnost spolupráce, radost ze společné činnosti a výsledku, ochota dělit se, povzbuzení, vyjádření soucitu, přátelství, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi, zpracování neúspěchu, sebeovládání	

vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník 3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. (TV-3-1-01) • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech a soutěžích. (TV-3-1-04) • Uplatňuje bezpečné chování v různých sportovních prostředích, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka (TV-5-1-04) • Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení – kompenzační, relaxační. (TV-5-1-02)	Učivo – obsah Činnosti ovlivňující zdraví • Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáka, délka a intenzita pohybu. • Hygiena při TV – vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí. • Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách. • Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek. • Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení. • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu. • Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační. • První pomoc v podmínkách TV.	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Prv, Čj, PČ, Hv, M Průřezová témata: • OSV – seberegulace a sebeorganizace

• Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. (TV-3-1-03) • Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05) • Usiluje o zlepšení svých pohybových dovedností prováděné jednotlivcem nebo ve skupině. (TV-3-1-02) • Uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých i neznámých prostorách určených k pohybovým činnostem. (TV-1-3-04) • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti (TV-5-1-11) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti (TV-5-1-12)	Činnosti podporující pohybové učení • Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, mluvené povely, • signály. • Základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí (těllocvična, hřiště, bazén a jiné sportoviště. • Cvičení jednotlivců, týmů, • dvojic, v zástupech, řadách podle určitých pravidel. • Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly. • Zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností – her, např. vybíjení, florbal, závodů, soutěží. • Měření výkonů, základní pohybové testy – nejčastěji v atletice a gymnastice - běhy, hody, skoky, přeskoky, šplh. • Seznámení se zdroji informací o pohybových činnostech - • využití digitálních technologií. • Seznámení s pravidly sportovních akcí pořádaných školou – sportovní dny,	
---	---	--

vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník 4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hodbou • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • dbá na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povělům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka (TV-5-1-04)	Učivo – obsah • Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení, správné držení těla, správné zvedání zátěže) • Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu • Tělocvičné pojmy – komunikace v TV • Hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech • Základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování • Základy atletiky – rychlý a vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu • Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Prv, Čj, Pč, Hv, M Průřezová témata: • MKV – lidské vztahy

• zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizační činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví (TV-5-1-06) • spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti (TV-5-1-05) • umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng • rozlišuje míč na basketbal a volejbal • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • nacvičuje střelbu na koš, přehazovanou a vybíjenou • zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi • zná cvíky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • je schopen soutěžit v družstvu • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo • zná techniku hodu kriketovým míčkem • zná princip štafetového běhu • uběhne 300 m • zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami • umí skákat do dálky, nacvičí správnou techniku skoku z místa	• Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play • Základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, 2 plavecké styly, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí • Výchozí cyklisty – dopravní hřiště • Sáňkování, bobování, bruslení	
---	--	--

	• účastní se atletických závodů • umí šplhat na tyči • zvládne cvičení na žínence – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. • provádí přitahování do výše čela na hrazdě • umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu • provádí cvičení na švédské bedně, zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti (TV-5-1-11) • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti (TV-5-1-12) • zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu • respektuje zdravotní handicap, zná význam sportování pro zdraví • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně svých zdatností • dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace (TV-5-1-10) • dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky (TV-5-1-09) • zná pravidla pro ochranu přírody, dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu • adaptuje se na zimní prostředí, dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v zimní přírodě, při zimních sportech, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu
--	--

vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ		vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník 5.
Výstupy žáka ZŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• dodržuje základní pravidla bezpečného chování při Tv, zná vhodné oblečení a obutí pro Tv • uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu • zná základní pravidla první pomoci • jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží • uvědomuje si sebe sama, respektuje názory ostatních na své jednání • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení TV-5-1-07) • uvědomuje si vztahy vlastního těla a prostoru • správně drží tělo • před zátěží se řádně protáhne a rozcvičí, po zátěži se umí zklidnit a vydýchat • žák si zorganizuje cvičební prostor tak, aby ho měl dostatek a aby pro něho byl bezpečný • zná základní názvosloví pro činnosti, které ovládá, podle pokynů zaujme cvičební polohy • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy (TV-5-1-08) • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením (TV-5-1-02) • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně svých zdatnosti (TV-5-1-01)		• Význam pohybu pro zdraví • Základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • První pomoc	Mezipředmětové vztahy: a průřezová témata • Př, VI, HV
• Organizace prostoru a činnosti • Příprava na zátěž – rozcvička a protažení, vydýchání a uvolnění po zátěži • Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností			
• Korektivní cvičení • Kondiční cvičení – překážkové dráhy s využitím nářadí – švédská bedna, lavičky, žebříky...			

• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her (TV-5-1-03) • překoná překážky, dodržuje pravidla fair-play • sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného nářadí a náčiní		
• má přehled o důležitých sportovních akcích a pohybových aktivitách školy	• Sportovní akce školy	
• zvládá rychlý i vytrvalostní běh a skok do dálky	• Atletické dovednosti – skok do dálky s rozběhem, běh individuálním tempem po dobu 3-4 min, nízký start + rychlý běh na 60 m	
• je schopen účinné spolupráce ve skupině • vhodně využije svou sílu při přetahování a přetlačování s ostatními členy skupiny	• Drobné pohybové hry • Úpoly – přetlaky a přetahy	
• ovládá přeskoky přes švihadlo obounož, jednonož i se střídáním noh vpřed i vzad, vytváří krátké sestavy • ovládá techniku šplhu s přírazem • zvládá odraz a doskok na trampolínu	• Základy gymnastiky – švihadlo, šplh s přírazem, šplh na laně, cvičení na trampolíně	
• správně technicky zvládá kotoul vpřed i vzad, vytváří krátké sestavy • ovládá techniku přeskoku skřokou přes kozu • zvládá jednoduchá cvičení na kruzích-houpání, kotoul	• Gymnastika – kotouly, stoj na rukou, přeskok přes kozu – skřčka, cvičení na kruzích	
• hází míčem jednoruč i obouruč, chytí míč do koše i do prstů, ovládá různé typy příhrávek (vrchním obloukem, trčením obouruč, obouruč nad hlavou), přihraje spoluhráči do pohybu na krátkou vzdálenost, dribluje s míčem na místě i v pohybu, ovládá techniku hodu na koš • zná základní pravidla pro přehazovanou a vybíjenou, fotbal aj., dodržuje je při hře, upozorní na porušování pravidel • při hře se aktivně zapojuje do jejího průběhu, spolupracuje se spoluhráči	• Manipulace s míčem • Herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře • Průpravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel	
• zvládá základny kroky polky a valčíku, pohybem těla reaguje na tempo hudby, plynule zareaguje na změnu tempa hudby	• Cvičení na hudbu	

• umí se chovat v dopravních prostředcích • zná pravidla pro ochranu přírody, dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu • adaptuje se na zimní prostředí • zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní lyžařské dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou lyžařskou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• Sáňkování, bobování, bruslení • Turistika, cvičení v přírodě • Běžecské a sjezdové lyžování	
---	---	--

3.11. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Pracovní činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku. Oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: **Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na propojení získaných informací s praktickým životem
- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům zúčastnit se na různých soutěžích
- k žákům přistupuje individuálně
- motivuje žáky k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k řešení praktických problémů
- používá netradiční úlohy, pracovní aktivity
- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti: plánování, příprava, realizace, hodnocení
- vede žáky ke schopnosti pracovat samostatně i v týmu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci se spolužáky
- učí žáky srozumitelně formulovat své názory, respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí
- vede žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření pravidel pro práci ve skupině a daná pravidla dodržovali
- učí žáky respektovat práci druhých, přijmout názor, který je v dané chvíli nejlepší
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem
- učí žáky tolerovat názory druhých lidí
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně hodnotí
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel a pracovního postupu
- důsledně dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci

- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňuje o praktické exkurze a vycházky

Kompetence digitální

Učitel:

- podporuje žáky k využití digitálních technologií k usnadnění práce a k zautomatizování rutinní činnosti
- učí chápat význam digitálních technologií
- vede žáky k vyhledávání, získávání a sdílení dat a k volbě postupů a způsobů prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Metody a formy práce:

- frontální výuka – názorné pomůcky, vzory, návody (slovo, obraz, text)
- skupinová práce, spolupráce
- učí se samostatné práci
- exkurze, vycházka se sběrem přírodnin

vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	vyučovací předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI	ročník 1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, provádí jednoduchou montáž a demontáž - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - umí pracovat s jednoduchým nářadím - všimá si estetické kvality prostředí - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - dodržuje zásady bezpečnosti práce - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Učivo – obsah <u>Práce s drobným materiálem</u> - vlastnosti materiálu – papír, karton, textil, modelovací hmota - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a použití - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s modelovací hmotou: hnětení, válení, přidávání, ubírání, ohýbání <u>Konstrukční činnosti</u> - stavebnice: sestavování modelů podle návodu i podle představy - vytváření vlastních kompozic - demontáž <u>Pěstelské práce</u> - půda, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semen - pokojoyé rostliny	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, Čj, M
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	<u>Příprava pokrmů</u> - základní vybavení kuchyně - nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu	

vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		vyučovací předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI	ročník 2.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • vytváří jednoduchými postupy, různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, provádí jednoduchou montáž a demontáž • vytváří jednoduché prostorové tvary z tradičních i netradičních materiálů • získává zručnost při práci s materiálem, třídí přírodní materiál, navléká ho a aranžuje • navlékne nit na jehlu, ovládá zadní steh • stříhá a nalepuje textil • přišije knoflík		Učivo – obsah Práce s drobným materiálem • Práce s papírem, barevným papírem • Stříhání, vystřihování, lepení, skládání • Poznávání různých druhů papíru • Modelování • Práce s drobným materiálem – přírodniny – dřevo, kámen, hlína, rostliny • Práce s textilem – navlékání jehly, uzlík, přišití knoflíku, zadní steh • Stříhání textilu • Rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti Konstruktivní činnosti • Jednoduchý výrobek ze stavebnice	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Prv, Vv, Čj, M
• pracuje podle slovního návodu a předlohy • umí pracovat s jednoduchým nářadím • všímá si estetické kvality prostředí • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		Pěstelské práce • Péče o rostlinu • Přesazování květin • Péče o okolí školy	

• ovládá základy správného stolování a společenského chování • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování • připraví jednoduché jídlo ze studené kuchyně	Příprava pokrmů • Chování u stolu, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu (verbální a neverbální) • Skládání ubrousku • Sebeobsluha – uspokojení vlastních potřeb (jídlo, pití)	
• osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých • osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým • vyjadřuje city v jednoduchých situacích • využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolu • udržuje pořádek na pracovišti • vžité normy: příprava, vlastní práce, úklid	• Sebepoznání, sebehodnocení, sebezpřijetí, sebezprezentace, zpracování neúspěchu • Pozitivní hodnocení sebe a druhých, správná reakce na pochvalu, účinnost pochvaly, ochota dělit se, vyjádření přátelství • Vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a tvořivého experimentování (přichystá jídlo, vyrábí dáreček, pomůže s běžnými pracovními činnostmi) • Schopnost spolupráce, radost ze společné činnosti a výsledku, základní pravidla spolupráce	

vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		vyučovací předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI		ročník 3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- dodržuje hygienu a zásady bezpečnosti práce - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost co nejefektivněji - provádí přiměřené praktické činnosti s drobným materiálem - vytváří jednoduchými postupy, různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, provádí jednoduchou montáž a demontáž (ČSP-3-1-01) - zapojuje se do práce ve dvojici či ve skupině - pracuje podle slovního návodu a předlohy (ČSP-3-1-02) - umí pracovat s jednoduchým nářadím - všimá si estetické kvality prostředí - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (ČSP-3-2-01) - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování (ČSP-3-3-01) - pečuje o nenáročné rostliny (ČSP-3-3-02) - připraví tabuli pro jednoduché stolování (ČSP-3-4-01) - chová se vhodně při stolování (ČSP-3-4-02)		Práce s drobným materiálem - Práce s papírem a kartonem - Přesné měření, stříhání, lepení, překládání - Práce s přírodninami - Práce s textilem - Přisívání knoflíků, navlékání jehly, uzlík Konstruktivní činnosti - Práce montážní a demontážní - Práce se stavebnicemi Pěstelské práce - Ošetření pokojových rostlin - Péče o nenáročné rostliny - Péče o okolí školy Příprava pokrmů - Úprava stolu – skládání ubrousků, jmenovky, jednoduchá květinová výzdoba - Chování při stolování		Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Vv, Ptv

vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	vyučovací předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI	ročník 4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci, poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-1-04) • vytváří prostorové konstrukce • využívá při tvořivé činnosti s různými materiály prvky lidových tradic (ČSP-5-1-02) • zvládne ozdobný a přední steh • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž (ČSP-5-2-01) • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého nártu (ČSP-5-2-02) • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny, zná základy péče o pokojové květiny (ČSP-5-3-02) • provádí jednoduché pěstitelské práce, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování (ČSP-5-3-01) • umí zvolit správné pracovní nástroje • orientuje se v základním vybavení kuchyně (ČSP-5-4-01) • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm (ČSP-5-4-02) • zná a dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování (ČSP-5-4-03) • dokáže poskytnout první pomoc při menším úrazu	Učivo – obsah <u>Práce s drobným materiálem</u> – vlastnosti materiálu, jeho zpracování a využití - Práce s papírem a kartonem - Práce s přírodninami – kameny, dřevo - Práce s textilem <u>Konstruktivní činnosti</u> - Práce s modelovací hmotou, drátem, dřevem, plastem <u>Pěstitelské práce</u> - Základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin, vypěstování rostlin ze semen, odnoží <u>Příprava pokrmů</u> - Výběr a nákup potravin, úprava stolu, každodenní stolování, slavnostní úprava stolu	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: - Čj. M, Vv, Přv Průřezová témata: - OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy - EV – Základní podmínky života - Mv – vztah člověka k prostředí

vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		vyučovací předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI		ročník 5.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: - Čj, PŘv, Vv Průřezová témata: - OSV – morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika - EV – základní podmínky života
- prokazuje základní dovednosti a návyky při práci s nástroji - vede pěstitelské pokusy a pozorování - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí (ČSP-5-3-03) - zná základy péče o pokojové i jiné rostliny, množí rostliny odnožemi, řízkováním - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-3-04)		Pěstitelské práce - Základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin - Úprava okolí školy - Pěstování rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako droga, alergie		
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví jednoduchý pokrm ze studené i teplé kuchyně - zná a používá pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni (ČSP-5-4-04)		Příprava pokrmů Příprava pokrmů, nákup potravin, úprava stolu, společenské chování		
- zná základní vlastnosti běžně užívaných materiálů a využívá tyto poznatky při práci s nimi - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu (ČSP-5-1-03) - seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - zvládne různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu (ČSP-5-1-01)		Práce s drobným materiálem - Práce s kartonem - Práce s textiliemi - Vyšívání - Práce s přírodninami, úprava samorostů, aranžování suchých i živých květin - Práce s drobným materiálem, jeho vlastnosti, využití - Lidové zvyky, tradice, řemesla - Batika, linoryt - Práce s netradičními materiály – dřevo, plech, folie, plast		

• montuje a demontuje stavebnici • umí pracovat podle slovního návodu, předlohy, nebo jednoduchého schématu • vytváří prostorové konstrukce • dovede sestavit složitější stavebnicové prvky • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytnut první pomoc i při úrazu (ČSP-5-2-03) • získává tvořivý přístup k vlastní práci a její kvalitě, umí ohodnotit svoji práci • je schopen účinné spolupráce ve dvojici, ve skupině • dodržuje zásady bezpečnosti při práci • udržuje v pořádku pracovní plochu • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu	<u>Konstruktivní činnosti</u> • Použití návodu, plánu, předlohy • Pracovní pomůcky a nástroje, organizace práce
---	--

4. Učební osnovy - 2. stupeň

4.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura tvoří tři složky: jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova.

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 9. ročníku 5 hodin týdně, v 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, dále v počítačové učebně a knihovně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno na

- praktické osvojení spisovné podoby českého jazyka ve formě ústní i písemné
- schopnost žáka používat jazykové prostředky v závislosti na dané jazykové situaci
- schopnost žáka využívat různé zdroje informací (slovníky, encyklopedie, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí potřebných pro jeho další studium a život
- seznámení žáka se základními díly naší i světové literatury
- vnímání literatury jako zdroje poznání a prožitků
- orientaci ve vývoji literatury v souvislosti s politickými a společenskými změnami
- celoživotní čtenářství

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- probouzí v žácích zájem o další studium a celoživotní učení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich efektivnímu využívání
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- při hodině sleduje pokrok žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky
- vede žáky ke kritickému hodnocení výsledků jejich učení a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- vede žáky k řešení problému, volbě správného postupu a k praktickému ověření správnosti řešení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnost žáků formulovat a kultivovaně vyjadřovat myšlenky a názory, zapojit se do diskuse a obhájit názor
- posiluje u žáků potřebu naslouchat promluvám jiných lidí, rozumět jim a vhodně na ně reagovat
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- klade důraz na účinnou spolupráci ve skupině při řešení daného úkolu
- vede žáky k sebehodnocení
- dodává žákům sebedůvěru

- vede žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k ochraně kulturních tradic
- vede žáky k respektování přesvědčení jiných lidí
- zadává úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- směřuje žáky k tomu, aby využívali získané znalosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňuje žákům vyhledávat informace v různých digitálních zdrojích, využívat online jazykových slovníků (např. internetová jazyková příručka, Slovník spisovné češtiny,)
- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů

Formy a metody práce

- frontální výuka
- skupinová výuka
- problémové vyučování
- didaktické hry a soutěže
- řízená diskuse
- projektové vyučování
- literární beseda
- využívání mobilních aplikací
- na ověřování informací z více zdrojů

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		Učivo – obsah Jazyková výchova • Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) • Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) • Pravopis – lexikální a morfologický • Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov • Skladba – stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Hv, Z, Ov Průřezová témata: • MDV – stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení
• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		Komunikační a slohová výchova • Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) • Připravený i nepřipravený projev, referát, diskuse • Vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, e-mail, objednávka, pozvánka, vypravování)		

• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a sdělí názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry • uceleně reprodukuje přečtený text	Literární výchova • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace • Základy literární teorie – struktura literárního díla, jazyk literárního díla, literatura umělecká a věcná • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické
--	---

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - rolišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<u>Jazyková výchova</u> - Význam slova, antonyma, synonyma, frazémy - Pravopis – lexikální morfologický - Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov - Rozvíjející větné členy, souvětí, přímá řeč		Mezipředmětové vztahy: - Z, Ov, D, Hv Průřezová témata: - OSV – sociální rozvoj, poznávání lidí	
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (ČJL-9-1-08) - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	<u>Komunikační a slohová výchova</u> - Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) - Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse - Vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: strukturovaný životopis, popis, subjektivně zabarvený popis) - Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)			

• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, sdělí názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci • uceleně reprodukuje přečtený text • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích (ČJL-9-3-09)	<u>Literární výchova</u> • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace • Základy literární teorie – struktura literárního díla, jazyk literárního díla, literatura umělecká a věcná • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické	
---	--	--

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (ČJL-9-2-01) • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh (ČJL-9-2-02) • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		Učivo – obsah Jazyková výchova • Zásady spisovné výslovnosti • Slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov • Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický • Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov • Stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá řeč, stavba textu		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Aj, D, Ov, Z, Vv
• dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (ČJL-9-1-04) • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (ČJL-9-1-05) • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		Komunikační a slohová výchova • Zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) • Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • Vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad) • Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)		

• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků		
• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a sdělí názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<u>Literární výchova</u> • Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace • Základy literární teorie – struktura literárního díla, jazyk literárního díla, literatura umělecká a věcná • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické	

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05) - rolišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08) - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07) - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04) - rolišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06)		Učivo – obsah Jazyková výchova - Zásady spisovné výslovnosti, modulace řeči, intonace, členění řeči - Skupiny jazyků (slovanské – slovenština a jiné, jazyky menšinové) - Jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) - Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický - Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov - Výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: - Aj, D, Vv Průřezová témata: - MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - MDV – fungování a vliv médií ve společnosti - MDV – vnímání autora mediálních sdělení
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta porovnáváním s dostupnými informačními zdroji (ČJL-9-1-01) - rolišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02) - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj (ČJL-9-1-03) - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem		Komunikační a slohová výchova - Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové - Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní)		

nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů (ČJL-9-1-10) • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (ČJL-9-1-09) • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků (ČJL-9-1-06) • zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (ČJL-9-1-07) • tvoří vlastní literární text podle svých schopností, využívá znalostí základu literární teorie (ČJL-9-3-04)	působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové • Vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: úvaha, esej)
• rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora (ČJL-9-3-02) • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (ČJL-9-3-05) • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (ČJL-9-3-08) • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07) • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a sdělí názory na umělecké dílo (ČJL-9-3-03) • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede výrazné představitele (ČJL-9-3-06) • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (ČJL-9-3-01)	Literární výchova • Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), literatura umělecká a věcná • Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace

4.2. ANGLICKÝ JAZYK

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku. Hodinové dotace jsou 3 h týdně ve všech zmíněných ročnících mimo 8. ročníku, kde jsou 4 vyučovací hodiny. Výuka na 2. stupni navazuje na výuku na 1. stupni.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností. Rozvíjejí se dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu a aktivnímu použití jazyka. Žák je schopen vést rozhovor na dané téma a hovořit o základních oblastech lidského života. Prohlubují se znalosti gramatických zákonitostí anglického jazyka.

Ve výuce se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků. Žáci pracují ve dvojicích a malých skupinách a jsou schopni aplikace již zvládnutých dovedností a znalostí a orientace v jednoduchých anglických pramenech. Pracují v učebnách za použití audiovizuální techniky. Pracuje se s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s informačními technologiemi a internetem. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglofonních zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, vést rozhovor v běžných situacích a hovořit o praktických tématech. Opírá se o jeho schopnost pracovat s anglickým textem, schopnost spolupracovat a přemýšlet. Hodnocení je také založeno na výsledcích písemných testů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučovací předmět, jehož výuku škola nabízí v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro budoucí spolupráci škol na mezinárodních projektech. Výuka anglického jazyka směřuje k praktickému používání cizího jazyka jako komunikačního prostředku. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravuje je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí práci s chybou
- učí trpělivosti, povzbuzuje

Kompetence k řešení problémů

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“)
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt prezentace apod.)
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci jejich osoby a školy na veřejnosti
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jde příkladem, sám otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, své názory opírá o logické argumenty

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- ve výuce podporuje koedukovanou výchovu dětí

Kompetence občanské

Učitel:

- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (v převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jde příkladem – respektuje právní předpisy, vnitřní normy školy, plní příkladně své povinnosti
- respektuje osobnost žáka a jeho práva, buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného cíle (dalšího studia a budoucího povolání)
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstruje lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací
- vede žáky ke snaze posoudit a ověřit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- zdůrazňuje existenci autorského zákona a nabádá žáky, aby vždy uvedli bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium anglického jazyka, a vede žáky k jejich používání

- poukazuje na možné nebezpečné situace v digitálním prostředí, vysvětluje a zdůrazňuje morální jednání v digitální komunikaci i při sdílení informací a dat v digitálním prostředí

Formy a metody práce:

- práce v učebně
- práce v počítačové učebně
- práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině
- práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty
- práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy
- doplňovačky, křížovky
- poslech, videoprogramy, počítačové programy
- čtení a reprodukce jednoduchých textů
- doplňování do textu
- jazykové a gramatické hry
- projekty

vzdělávací oblast		vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA		ANGLICKÝ JAZYK	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti: • rozumí informacím v jednoduchých poslechovéch textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• Představování sebe i druhých • Slovesa <i>to be, to have</i> • Rozkazovací způsob • Existenční vazba • Počítatelnost u podstatných jmen • Ukazovací zájmena • Číslovky • Způsobová slovesa – <i>can</i> • Přítomný čas prostý • Přítomný čas průběhový • Minulý čas prostý – <i>to be, pravidelná slovesa</i> Slovní zásoba z okruhů: • Rodina, volný čas, škola, jídlo, oblečení, nákupy, dům a byt, státy a národnosti	Mezipředmětové vztahy: • Z, D, PŘ, Inf, Tv, Čj
Produktivní řečové dovednosti: • představí sebe i spolužáka • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • vyjádří skutečnost, že někdo něco vlastní, dělá, umí, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • mluví o opakujících se činnostech, o zálibách • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • jednoduše vyjádří, co dělal v minulosti		
Interaktivní řečové dovednosti: • zapojí se do jednoduché komunikace za pomoci probrané slovní zásoby a gramatických struktur		

• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
--	--	--

	vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
	JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA	ANGLICKÝ JAZYK	7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti: • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • dokáže postihnout hlavní smysl sdělení • v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na jednoduché otázky • umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • používá slovník Produktivní řečové dovednosti: • zúčastní se jednoduchých rozhovorů, popíše událost, místa a věci ze svého života a okolí • vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích, mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších známých tématech • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • umí jednoduše vyjádřit svůj názor Interaktivní řečové dovednosti:	• Popis osob a předmětů • Podstatná jména – počítatelnost, nepočítatelnost • Stupňování přídavných jmen • Číslovky • Způsobová slovesa • Minulý čas prostý – nepravdivá slovesa • Minulý čas průběhový • Budoucí čas Slovní zásoba z okruhů: • Rodina, škola, volný čas, jídlo, oblečení, sport, město a doprava, nemoci, pocity, počasí, životní prostředí, realie Velké Británie,	Mezipředmětové vztahy: • Z, D, PŘ, Inf, Tv, Čj, Vv Průřezová témata: • MKV – Evropa a svět nás zajímá • OSV – Rozvoj schopností poznávání

• je schopen se jednoduchým způsobem domluvit v nejběžnějších každodenních situacích • napíše jednoduchý text o sobě, své rodině, zálibách a dalších tématech z osvojené slovní zásoby • napíše krátký dopis kamarádovi • žádání a poskytování osobních informací		
--	--	--

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ANGLICKÝ JAZYK		8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč Receptivní řečové dovednosti: • žák se dokáže orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout • dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů v rámci poslechových textů • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká známých témat • vystihne hlavní myšlenku textu • v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na jednoduché otázky • umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky • používá dvojjazyčný slovník Produktivní řečové dovednosti: • sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se života ve škole, rodině a probíraného tematického okruhu • tvoří správně věty • vyžádá si jednoduché informace • reprodukuje přiměřeně obtížný text, popíše situaci, kamaráda, místo či událost ze svého života a okolí Interaktivní řečové dovednosti: • jednoduchým způsobem se domluví v každodenních situacích • napíše jednoduchý text o sobě, své rodině, zálibách a dalších tématech z osvojené slovní zásoby, • napíše krátký dopis, sdělení		Učivo • Předpřítomný čas • Srovnání minulého a předpřítomného času • Vyjadřování budoucnosti za použití will a vazby to be going to • Frázová slovesa, vybraná slovesa s předložkou • Zástupná a zvrátná zájmena • Trpný rod v přítomném a minulém čase • Vyjádření bývalých zvyků za použití vazby used to • Věty podmínek, vztažné • Nepřímá řeč • Slovní zásoba z okruhů: geografická označení, místa ve městě, profese, počítače, příroda, životní prostředí, cestování, prázdniny, dovolená, sport, volný čas, svátky, oslavy a tradice, nakupování, jídlo a pití, oblékání, zdraví a nemoci, životní styl, počasí, plány do budoucna • Realie vybraných anglicky mluvících zemí • Realie vybraného města/metropole		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Z, D, Př, Inf, Vv, Tv, Čj Průřezová témata: • EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí • MKV – Evropa a svět nás zajímá

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		ANGLICKÝ JAZYK		9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč Receptivní řečové dovednosti: - žák se dokáže orientovat v monologu či dialogu s přiměřeným počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout (CJ-9-1-01) - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká známých témat (CJ-9-1-02) - v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na jednoduché otázky (CJ-9-3-01, CJ-9-3-02) - umí vyhledat informace a hlavní myšlenky (CJ-9-3-01, CJ-9-3-02) - využívá slovníky - poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích ze záznamu Produktivní řečové dovednosti: - zeptá se na základní informace a vhodně reaguje v běžných řečových situacích (CJ-9-2-01) - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03) - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení - CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení - má základní poznatky o anglicky mluvících zemích - střícně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, popíše událost, příběh osoby či místa ze svého okolí - vypráví jednoduchý příběh		Učivo - Přítomný čas prostý a průběhový - Budoucí čas - Předpřítomný čas - Trpný rod - Gerundium - Podmínkové věty - Způsobová slovesa - Trpný rod - So // such - Frázová slovesa - Realie anglicky mluvících zemí Slovní zásoba z okruhů: - emoce, cestování, přídavná jména popisující charakter, druhy knih a filmů, jídlo, povolání, koníčky		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: - Z, D, Př, Inf, Vv, Tv, Čj Průřezová témata: - OSV – sociální rozvoj, komunikace - MKV – multikulturalita

Interaktivní řečové dovednosti: • účastní se jednoduchého rozhovoru • napíše jednoduchý text o sobě, své rodině, zálibách a dalších tématech z osvojené slovní zásoby (CJ-9-4-02) • reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03)		
---	--	--

4.3. DĚJEPIS

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně. Svým pojetím navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni.

Obsah vzdělávacího předmětu Dějepis tvoří složky: člověk v dějinách, počátky lidské společnosti, nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury, křesťanství a středověká Evropa, objevy a dobývání, počátky nové doby, modernizace společnosti, moderní doba a rozdělený a integrující se svět.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- získávání orientace v historickém čase

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých zdrojů
- zadává žákům úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky k propojování poznatků, k nalézání souvislostí a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- směřuje žáky k tvořivému přístupu k řešení problému
- vede žáky k vyhledávání vhodných informací a k hledání řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podněcuje žáky k věcné argumentaci
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v týmu, k vzájemnému naslouchání a pomoci
- motivuje žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- klade důraz na schopnost hodnotit práci svoji i ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k formování volných a charakterových rysů
- vede žáky k respektování názorů ostatních
- směřuje žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k efektivitě při organizaci vlastní práce
- směřuje žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky, aby samostatně vyhledávali, sdíleli a analyzovali informace a kriticky hodnotili historické zdroje, prameny a databáze

- směřuje žáky k tomu, aby aktivně využívali digitální technologie při práci s historickými zdroji a prameny, s dějepisnými portály a dostupnými online dějepisnými kanály a pořady
- vede žáky, aby se při práci s digitálními technologiemi učili respektovat autorství zdrojů a informací
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Formy a metody práce

- frontální výuka
- skupinové vyučování
- diskuse
- reprodukce textu
- referáty
- soutěže, testy

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků (D-9-1-01) • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány (D-9-1-02) • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Člověk v dějinách Pravěk • Význam zkoumání dějin • Získávání informací o dějinách • Historické prameny • Historický čas a prostor	Mezipředmětové vztahy: • Vv, Z, Ov, Tv, Čj Průřezová témata: • VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu (D-9-2-01) • objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost (D-9-2-02)	PRAVĚK Počátky lidské společnosti Starší doba kamenná • Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka Mladší doba kamenná • Způsob života a obživy • Počátky řemesel Doba kovů • Rozvoj řemesel a obchodu • Zánik rodové společnosti Naše země v období pravěku	

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací (D-9-3-01) - uveče nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví (D-9-3-02) - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství (D-9-3-03) - porovná formy vlády a postavení jednotlivých skupin v jednotlivých státech, vysvětlí podstatu antické demokracie (D-9-3-04)	Nejstarší kořeny evropské kultury STAROVĚK Oblasti starověkého východu - Charakteristické rysy oblasti - Vývoj společnosti - Náboženské představy - Počátek písma a kultury - Přínos starověkých civilizací Řecko - Kořeny řecké civilizace - Archaické a klasické období - Makedonie - Helénismus Řím - Království - Republika - Císařství - Počátky křesťanství - Římská kultura - Rozpad římské říše	

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST		DĚJEPIŠ		7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
• orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu (D-9-1-03) • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států (D-9-4-01) • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech (D-9-4-02) • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí (D-9-4-03) • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury (D-9-4-04)		Křesťanství a středověká Evropa Středověk Raný středověk • Nový etnický obraz Evropy • Byzantská, arabská a franská říše • První státní útvary na našem území • Český stát v době knížecí • Formování prvních státních celků v Evropě • Boj mezi mocí světskou a církevní • Křížové výpravy • Románská kultura a životní styl raného středověku	Mezipředmětové vztahy: • Vv, Čj, Ov	
• vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve (D-9-5-01) • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život (D-9-5-02) • popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky (D-9-5-03) • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie (D-9-5-04)		Vrcholný středověk • Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • Český stát za vlády posledních Přemyslovců • Nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • Gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku • Konflikt mezi Anglií a Francií • Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách		

• objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky (D-9-5-05) • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a příklady významných kulturních památek	<u>Objevy a dobývání, počátky nové doby</u> <u>Pozdní středověk</u> • Doba poděbradská • Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou • Zámořské objevy a počátky dobývání světa • Český stát a velmoci v 15. - 17. století	
--	---	--

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník	
ČLOVĚK A SPOLEČNOST		DĚJEPIS		8.	

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek - seznáámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce	- Evropa po třicetileté válce - Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - Barokní kultura	Mezipředmětové vztahy: - Vv, Čj, Ov Průřezová témata: - VDO – občan, občanská společnost a stát - EGS – jsme Evropané	
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti (D-9-6-01) - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě (D-9-6-02) - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů (D-9-6-03) - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií (D-9-6-04)	- Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - Evropa v 18. století – Francie, Rusko - Vznik Spojených států amerických - Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 - Velká francouzská revoluce, její průběh - Napoleonské války a jejich důsledky - První průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - České země v době národního obrození - Utváření novodobého českého národa - Revoluční rok 1848 - Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. století na počátku 20. století - Procesy sjednocování v Německu a v Itálii - Občanská válka v USA		

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník	
ČLOVĚK A SPOLEČNOST		DĚJEPIS		9.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Vateč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
• naučí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek, demonstuje zneužití techniky ve válkách a jeho důsledky (D-9-7-01) • ujasní si okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů (D-9-7-02) • uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu, charakterizuje jednotlivé totalitní režimy (D-9-7-03) • uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby • naučí se vnímat rozmanitost projevů kultury (D-9-7-04) • seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu pochopí poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události v roce 1948 (D-9-7-05)		Moderní doba Situace v letech 1914–1948 • První světová válka • Situace v Rusku, ruské revoluce • Vznik Československa • Mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech • SSSR v meziválečném období • Světová hospodářská krize a její důsledky • Počátky fašistického hnutí • První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek • Kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války • Cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky • Protektorát Čechy a Morava • Druhá světová válka • Poválečné Československo v letech 1945–1948 • Únorový převrat 1948		Mezipředmětové vztahy: • Čj, Vv Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání • MKV – princip sociálního smíru a solidarity	
• vysvětlí a na příkladech doloží důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce (D-9-8-02) • seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech • uvědomí si vznik a problémy existence bipolárního světa (D-9-8-01)		Rozdělení a integrující se svět Dějiny od poloviny 20. století do současnosti • Postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR • Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků			

• posoudí postavení rozvojových zemí (D-9-8-03) • uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých • seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) • pochopí postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů • seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky • pochopí ustavení demokratického režimu • ujasní si začlenění České republiky do integračního procesu (vstup do EU) • rozpozná hrozbu terorismu, uvědomí si vliv médií na každodenní život a politické dění (D-9-8-04) • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků (D-9-1-01) • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu (D-9-1-03)	• Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • Situace v zemích východního bloku • Krize sovětského impéria a „perestrojka“ • Obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ • Rozpad Československa, vznik České republiky • Česká republika na přelomu tisíciletí • Technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace	
---	--	--

4.4. OBČANSKÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Občanská výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 1 hodinu týdně. Občanská výchova se vyučuje v kmenových třídách, v odborných učebnách i mimo budovu školy.

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život (např. pravidla bezpečného a ohleduplného chování účastníků silničního provozu, odpovědnost za chování cyklisty a chodce, vztahy mezi účastníky silničního provozu, trestní odpovědnost a postihy za porušování pravidel silničního provozu...)
- vedení k sebepoznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k ověřování důsledků
- k objevům, řešením a závěrům
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- ke kladení otevřených otázek
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- k odpovědnosti za své činy

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- k obhájení jejich názoru
- ke komunikaci mezi sebou a k dodržování předem stanovených pravidel
- vzájemné komunikaci
- k naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodávání sebedůvěry
- ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence digitální

Učitel:

- podporuje žáky v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- vede žáky k zapojení se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- dává žákům prostor k rozpoznání protiprávního jednání v digitálním světě

Formy a metody práce

- skupinová práce
- partnerská výuka
- individuální práce žáků
- projektová výuka
- práce s textem
- didaktické hry
- diskuse
- výklad
- testy
- dramatizace
- video
- dotazníková šetření

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST		OBČANSKÁ VÝCHOVA	6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová téma	
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - rolišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - rozumí pojmem: zimní čas, letní čas, přechodný rok	Člověk v rytmu života - Určování času - Čas jako fyzikální veličina - Zimní a letní čas - Kalendář - Roční období	Mezipředmětové vztahy: - F, D, Inf, PŘv, Z, Rv, Aj, Čj, Vv Průřezová téma: - OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - VDO – občanská společnost a škola - MKV – Lidské vztahy	
- rolišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - rozumí pojmem: rodina, úplná, rozšířená, neúplná rodina, heterosexuál, homosexuál, civilní sňatek, církevní sňatek, monogamie, polygamie - uvědomuje si význam a funkce rodiny	Rodina - Rodina, rodinné vztahy - Příbuzenské vztahy - Manželství - Život a funkce rodiny - Denní režim - Náhradní péče		
- uvědomí si význam školního řádu - umí si zorganizovat práci a čas	Život ve škole - Práva a povinnosti žáků - Význam žákovské samosprávy - Vklad vzdělání pro život - Umění se učit a odpočívat		
- vyjádří vlastními slovy, co znamená domov - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci - charakterizuje samosprávu obce - seznámí se s členy zastupitelstva a se starostou - uvědomuje si význam životního prostředí	Místo, kde žijeme - Domov, prostředí domova - Obec - Samospráva obce - Obecní zřízení - Životní prostředí		

• rozlišuje projevy vlastenectví • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu (VO-9-1-02) • charakterizuje místní tradice • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání (VO-9-1-01) • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	<u>Má vlast</u> • Život v regionech-místní tradice • Státní symboly • Státní svátky • ČR-demokratický stát
• zná dějiny Českého národa, významné panovníky, osobnosti, vynálezy a jejich vynálezece, důležité události a naše prezidenty • charakterizuje hlavní město Praha	<u>Z historie</u> • Významní panovníci • Významné osobnosti • Významní vynálezci • Naši prezidenti • Praha
• přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • uvědomuje si svá práva a své povinnosti	<u>Lidská práva</u> • Právo • Listina základních práv a svobod • Práva a povinnosti (pravidla) dítěte
• zná zásady první pomoci a umí poskytnout první pomoc • vyjmenuje složky ZIS a jejich vliv na každodenní život občanů	<u>První pomoc</u> • ZIS a jeho složky (zásady první pomoci, dopravní výchova – chodec, cyklista, dopravní značky)

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST		OBČANSKÁ VÝCHOVA	7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole a mezi vrstevníky - uvědomuje si vliv rodiny, školy, kamarádů - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na chování lidí (VO-9-1-03) - charakterizuje komunikaci - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám (VO-9-1-05) - umí vlastními slovy definovat kulturu, umění, módu, krásu - vyjmenuje a charakterizuje všechna světová náboženství - umí v životě použít Zlaté pravidlo přednosti - vyjmenuje organizace na ochranu přírodního a kulturního bohatství - posoudí kvalitu životního prostředí ČR - uvědomuje si důležitost třídění odpadu - charakterizuje umělecké styly		Učivo-obsah <u>Život mezi lidmi</u> - Život ve společnosti (sociální skupiny) - Vliv rodiny, školy, vrstevníků - Komunikace (verbální, neverbální, zóny osobního prostoru) - Média <u>Člověk a kultura</u> - Kultura (hmotná, duchovní) - Umění (umělecká díla, móda, funkce umění) - Krása (móda, anorexie, bulimie) - Náboženství - Slušnost pro každý den <u>Přírodní a kulturní bohatství</u> - Přírodní a kulturní památky (umělecké styly) - Národní parky a chráněné krajinné oblasti - Třídění odpadu	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: D, Inf, Přv, Z, Vv

• rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady (VO-9-3-01) • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu (VO-9-3-02) • chápe význam potřeb, statků a služeb • zamyslí se nad životními hodnotami	<u>Majetek v našem životě</u> • Naše potřeby (potřeby, statky, služby) • Majetek a vlastnictví • Životní úroveň	
• svými slovy definuje stát a funkce státu • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky (VO-9-4-01) • zná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu (VO-9-4-02) • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03) • vyloží smysl voleb v demokratických státech, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů (VO-9-4-04)	<u>Řízení společnosti</u> • Stát (státní moc) • Formy státu • Demokracie • Volby	
• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování (VO-9-5-01) • výmenuje složky ZIS a jejich vliv na každodenní život občanů	<u>Svět kolem nás</u> • EU • ZIS a jeho složky (zásady první pomoci, krizové situace v životě, bezpečnost o prázdninách)	

• přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv (VO-9-4-05) • umí vlastními slovy definovat rovnost x nerovnost, svoboda x autorita, morálka x mravnost • rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti (VO-9-1-06)	<u>Lidská práva</u> • Listina základních práv a svobod • Tolerance a předsudek • Rovnost a nerovnost • Svoboda a autorita • Morálka a mravnost • Problémy lidské nesnášlivosti	
---	---	--

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět		Ročník	
ČLOVĚK A SPOLEČNOST		OBČANSKÁ VÝCHOVA		8.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo-obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání (VO-9-2-03) - seznamí se s pojmy: charakter, introvert, extrovert, temperament, sangvinik, cholerik, melancholik, flegmatik, vloh, schopnosti, IQ - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek (VO-9-2-02) - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru (VO-9-2-04)		Osobnost - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter - vrozené předpoklady - osobní potenciál		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: - Inf, Z, Vv Průřezová témata: - OSV – osobnostní rozvoj – sebezpoznání a sebezpojetí - VDO – formy participace občanů v politickém životě	
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života (VO-9-2-01) - charakterizuje poznávání lidí - charakterizuje představivost, myšlení, řeč paměť a pozornost, zná fáze paměti - popíše, jak prožívá své city - rolišuje pozitivní a negativní city, umí se vcítit do problémů druhých		Psychické procesy a stavy - Poznání a vnímání - Myšlení a jednání - Paměť - Soustředění se - Učení a city - Životní cíle a plány			

• charakterizuje pojem asertivita • rozumí pojmem: stres, vnější a vnitřní stresory • popíše, jak může zvládat stresové situace • umí řešit konflikt • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích (VO-9-1-04)	<u>Člověk v sociálních vztazích</u> • Asertivita • Stres a zvládání stresových situací	
• uvede a porovná nejbvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu (VO-9-3-05) • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz (VO-9-3-06) • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti • rozezná pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje • seznámí se s pojmy vyrovnaný, schodkový a přebytkový rozpočet	<u>Hospodaření</u> • Služby, statky, hodnoty • Peníze • Tržní hospodářství	
• rozumí pojmem: právo, právní norma, právnícká osoba, fyzická osoba, právní řád • respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva • v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování (VO-9-4-08) • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci v ČR • charakterizuje politické strany ČR • vysvětlí pojem politika	<u>Právní minimum</u> • Právo • Listina základních práv a svobod • Právní řád • Ústava • Moc zákonodárná • Moc výkonná • Moc soudní, politika ČR	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	OBČANSKÁ VÝCHOVA	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů	Občan - Občanem EU - Mezinárodní spolupráce	Mezipředmětové vztahy: - Inf, Z, Vv Průřezová téma: - OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
- vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci (VO-9-4-07) - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství (VO-9-4-06)	Občan a právo - Právní řád - Občanskoprávní vztahy - Vlastnictví majetku (odpovědnost za škodu, autorská práva, reklamace) - Ochrana majetku - Smlouvy - Odpovědnost za škodu	
- roliší protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady (VO-9-4-10) - uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody aj.) - rolišuje a porovnává úkoly orgánů, právní ochrany občanů, uvede - příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů (VO-9-4-09) - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání (VO-9-4-11)	Právní ochrana - Sankce - Přestupky a správní řízení - Občanské soudní řízení - Trestní právo - Děti a paragrafy	

• zamýšlí se nad svými schopnostmi, zájmy, vlastnostmi a svým zdravotním stavem pro volbu povolání • ví, kde žádat o zaměstnání, brigádu, umí sepsat strukturovaný životopis • charakterizuje zákoník práce • vysvětlí pojem seberealizace	<u>V pracovním poměru</u> • Volba povolání • První brigáda, první zaměstnání • V zaměstnání • Životní plány a cíle	
• charakterizuje rodinné právo, vysvětlí, jak pomáhá stát rodinám • vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte, rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení	<u>Rodina a zákony</u> • Rodina • Rodiče a děti	
• popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje • charakterizuje sociální politiku státu, která zabezpečuje pomoc těm obyvatelům, kteří jsou v nouzi (příspěvky z rozpočtu) • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, jak je využít (VO-9-3-04) • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení (VO-9-3-03) • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu (VO-9-3-07)	<u>Hospodaření</u> • Stát a národní hospodářství (tvorba ceny, inflace, nabídka, poptávka, trh) • Státní rozpočet • Rozpočet domácnosti (úspory, investice, úvěry, leasing) • Sociální síť • Peněžní ústavy • Podnikání	
• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva (VO-9-5-02) • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů (VO-9-5-03)	<u>Globální svět</u> • Problémy současného světa • Ohrožené životní prostředí	

4.5. MATEMATIKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 5 hodin týdně.

Předmět Matematika a její aplikace je na naší škole integrován do vyučovacího předmětu Matematika. Na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Matematika na 1. stupni. Předmět poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, přičemž hlavním cílem je rozvoj matematických dovedností, rozvoj schopnosti hledat vztahy a souvislosti mezi jevy a řešit běžné reálné situace. Vzdělávání je na obou stupních založeno na aktivních činnostech a na užití matematiky v praxi. Výuka matematiky probíhá převážně v jednotlivých kmenových učebnách v rámci celé třídy.

Předmět matematika zahrnuje čtyři tematické okruhy:

Číslo a proměnná – žáci provádějí početní operace s čísly a snaží se operace propojit s reálnou situací

Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, pracují s tabulkami, diagramy a grafy.

Geometrie v rovině a v prostoru – umožňuje žákům znázorňovat geometrické útvary a geometricky modelovat reálné situace, učí se měřit délku, určit obvod, obsah rovinných útvarů i objem a povrch těles, pracují s úhly, modelové situace si žáci převádí do běžného života a řeší polohové a metrické úlohy reálného světa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – řeší problémové situace a úlohy běžného života, při nichž se rozvíjí logické myšlení žáků, žáci se učí v hodinách využívat kalkulačtor, tablety a počítače, což umožňuje přístup k matematice všem žákům z různých stran pohledu, zdokonalují se v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a systematizuje informace ve známém číselném oboru a rozšiřuje znalosti o obory dalších čísel, efektivně je využívá v procesu učení i praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary a prostorová tělesa, využívá potřebnou matematickou symboliku
- samostatně pozoruje, experimentuje a v praxi používá získané poznatky z měření úhlů, z výpočtů rovinných a prostorových úloh
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů (obvod, obsah) při řešení úloh v prostoru (objem, povrch)
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů (konstrukce čtyřúhelníku, lichoběžníku) nachází jejich shodné znaky (konstrukce trojúhelníku)
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení a zkušenosti využívá při řešení jednoduchých úloh z praxe
- modeluje a řeší situace vyjádřené poměrem, samostatně řeší problémy spojené s měřítky map a plánů, volí vhodné postupy řešení a prakticky ověřuje správnost řešení
- při řešení problémů užívá logické, matematické a empirické postupy (přímá, nepřímá úměra, procentuální počet, trojčlenka)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, základním matematickým myšlenkovým postupům a pojmům a aktivně je používá
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření společných pravidel vzájemného soužití, uvědomuje si svoji roli v pracovním týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i v debatě celé třídy
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv i povinností ve škole i mimo školu, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

Žák:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv i povinností ve škole i mimo školu, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává na internetu reálné údaje (z veřejné databáze, z obecného vyhledávače)
- vyhledané údaje převede do formátu obrázku, tabulky, tabulku umí následně upravovat
- rozpoznává a využívá relevantních zdrojů informací a dat k dané otázce
- umí uložit data v odpovídajícím digitálním formátu
- popisuje jevy, modeluje
- umí řešit otázky kybernetické bezpečnosti, tvorby hesel a PIN kódů
- integruje různé digitální technologie pro pochopení dat a různých informací, pro jejich sdílení
- chápe, jak se autorská práva a licence vztahují k datům, informacím a digitálnímu obsahu

Metody a formy práce:

- frontální výuka s využitím prezentací nebo úloh z praxe, společná výuka učitele se žáky
- samostatná práce žáků
- skupinová práce (spolupráce při řešení problému dle svých možností a schopností)
- vzájemné učení žáků
- práce s výukovými programy na PC nebo tablety (prohloubení získaných informací o učivu, praktické ověřování správnosti řešení)
- práce s učebními texty a pracovními listy
- diskuse nad možnými postupy
- aktivní učení (didaktické hry, řízené objevování)
- různé formy sebehodnocení
- projektové práce (žák využívá matematických postupů při řešení úloh napříč předměty)

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek – část přirozeným a desetinným číslem (M-9-1-04) • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor (M-9-1-02) • porovnává desetinná čísla • vypočítá aritmetický průměr • provádí početní operace s kladnými desetinnými čísly	Desetinná čísla • Znázornění čísla na číselné ose • Zaokrouhlování, porovnávání • Početní operace s desetinnými čísly • Slovní úlohy • Aritmetický průměr	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • F, Z Průřezová témata: • OSV – rozvoj schopností poznávání • OSV – kooperace a kompetice
• převádí jednotky délky a obsahu s využitím početních operací s desetinnými čísly • odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku (M-9-3-04) • modeluje a řeší konkrétní situace z praxe • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh (M-9-3-01)	Čtverec a obdélník, jejich obvod a obsah • Převody jednotek délky a obsahu • Obvod a obsah čtverce a obdélníku • Obvod a obsah v praxi (pozemky)	
• převádí jednotky objemu s využitím početních operací s desetinnými čísly • načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру v rovině • načrtne a sestrojí síť krychle a kváдру • odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kváдру • modeluje a řeší konkrétní situace z praxe • řeší úlohy na prostorovou představivost (M-9-4-02)	Krychle a kvádr, jejich objem a povrch • Převody jednotek objemu • Zobrazení krychle a kváдру v rovině • Síť krychle a kváдру • Objem a povrch krychle a kváдру • Objem a povrch ve slovních úlohách z praxe • Stavby z kostek	

• najde společné násobky a dělitele dvou nebo více čísel • rozliší prvočíslo a číslo složené • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel (M-9-1-03)	Dělitelnost přirozených čísel • Násobek, dělitel • Znaky (kritéria) dělitelnosti • Prvočíslo, číslo složené • Rozklad čísla na součin prvočísel • Největší společný dělitel, nejmenší společný násobek	
• využívá potřebnou matematickou symboliku v základních geometrických úlohách • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (M-9-3-13)	Základní geometrické rovinné útvary • Bod, přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, rovnoběžky, kolmice, trojúhelník, čtyřúhelník, jejich konstrukce • Geometrická symbolika potřebná k rýsování • Rýsování podle popisu, jednoduché konstrukce	
• načrtne a sestrojí úhel • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem (M-9-3-03) • charakterizuje a třídí úhly podle velikosti • provádí početní operace s úhly • graficky rozdělí úhel na polovinu • vyhledá dvojice úhlů a využije jejich vlastností ve výpočtech • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojených znalostí o úhlech	Úhel a jeho velikost • Popis úhlů, řecká abeceda • Velikost úhlu, měření velikosti úhlů (stupně, minuty) • Rýsování úhlů dané velikosti • Druhy úhlů • Početní operace s úhly • Osa úhlu • Dvojice úhlů	

• načrtne a sestrojí trojúhelník ze zadaných údajů • charakterizuje a třídí trojúhelníky • vypočítá velikosti úhlů v trojúhelníku • sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku, najde těžiště trojúhelníku • sestrojí kružnici opsanou i vepsanou trojúhelníku • vypočítá obvod trojúhelníku • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Trojúhelník • Trojúhelník a jeho vlastnosti, trojúhelníková nerovnost • Konstrukce trojúhelníků (sss, sus, usu) • Úhly v trojúhelníku, součet úhlů v trojúhelníku • Druhy trojúhelníků • Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník • Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku • Kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku • Obvod trojúhelníku	
• užívá k argumentaci věty o shodnosti trojúhelníků (M-9-3-07) • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti • určí osově souměrný útvar • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • určí středově souměrný útvar (M-9-3-08)	Shodnost geometrických útvarů • Shodnost geometrických útvarů • Osová souměrnost jako shodné zobrazení • Konstrukce obrazu útvaru v osové souměrnosti • Útvary osově souměrné • Středová souměrnost jako shodné zobrazení • Konstrukce obrazu útvaru ve středové souměrnosti • Útvary středově souměrné	

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník	
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		MATEMATIKA		7.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
• užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek – část zlomkem (M-9-1-04) • zapíše, přečte a znázorní zlomky na číselné ose • vyjádří zlomek v základním tvaru • porovná zlomky s různými jmenovateli • provádí početní operace se zlomky • upraví složený zlomek • analyzuje a řeší konkrétní situace v úlohách, využívá v nich matematický aparát zlomků	Zlomky • Zlomek jako část celku • Zobrazení zlomků • Desetinný zlomek, převrácené číslo, smíšené číslo • Základní tvar zlomku, rovnost zlomků • Rozšiřování a krácení zlomků • Porovnávání zlomků s různým jmenovatelem • Početní operace se zlomky • Složený zlomek • Slovní úlohy se zlomky			Mezipředmětové vztahy: • F, Z Průřezová témata: • OSV – sociální rozvoj, kooperace a kompetice	
• rozliší a porovná celá čísla • zobrazí celá čísla na číselné ose • provádí početní operace v oboru celých čísel • řeší jednoduché úlohy z praxe • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data s využitím celých čísel	Celá čísla • Číslo kladná, záporná a nula • Uspořádání celých čísel na číselné ose • Početní operace s celými čísly • Praktické slovní úlohy, vyhledání a zpracování dat s celými čísly (tabulky, grafy)				
• vyjádří kvantitativně vztah celek – část desetinným číslem a zlomkem • provádí početní operace v oboru racionálních čísel (M-9-1-01) • účelně využívá kalkulaátor • převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel (M-9-1-09)	Racionální čísla • Definování oboru racionálních čísel • Zobrazení racionálních čísel na číselné ose • Porovnávání racionálních čísel • Vyjádření racionálních čísel zlomkem nebo desetinným číslem • Početní operace s racionálními čísly • Praktické slovní úlohy s racionálními čísly				

• užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek – část poměrem (M-9-1-04) • upraví poměr na základní tvar • rozdělí v daném poměru celek na části • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • pracuje s měřítky map a plánů (M-9-1-05)	Poměr • Poměr jako způsob porovnání dvou veličin • Krácení a rozšiřování poměru • Základní tvar poměru • Postupný poměr • Měřítka mapy a plánu • Slovní úlohy s poměrem a měřítkem mapy	
• rozpozná na příkladech z praxe závislost dvou veličin • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti (M-9-2-03) • vyjadřuje funkční vztah tabulkou a grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím vztahu přímé a nepřímé úměrnosti • užívá logickou úvahu při řešení úloh a problémů	Přímá a nepřímá úměrnost • Vztah mezi dvěma veličinami, úměra • Přímá úměrnost • Nepřímá úměrnost • Trojčlenka jako způsob řešení slovní úlohy • Pravouhlá soustava souřadnic, zobrazení bodů v pravouhlé soustavě souřadnic • Graf přímé a nepřímé úměrnosti	
• užívá kvantitativní vyjádření vztahu celek – část procentem (M-9-1-04) • vyjádří část celku procenty, zlomkem nebo desetinným číslem • vypočítá procentovou část, základ a počet procent ze zadaných údajů • vyhodnocuje a zpracovává data s využitím procent (M-9-2-01) • řeší aplikační úlohy na procenta (M-9-1-06) • řeší jednoduché úlohy s úrokováním	Procenta • Procento jako setina celku • Základ, procentová část, počet procent • Výpočet procentové části, počtu procent a základu • Slovní úlohy z praxe, procenta kolem nás • Diagramy s procenty • Promile • Jednoduché úrokování	

• charakterizuje a třídí čtyřúhelníky (M-9-3-02) • načrtne a sestrojí vybrané čtyřúhelníky (M-9-3-06) • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou symboliku (M-9-3-01) • odhaduje a vypočítá obsah a obvod vybraných čtyřúhelníků a trojúhelníků (M-9-3-04) • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulaátor (M-9-1-02) • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím vlastností čtyřúhelníků (M-9-3-13)	Čtyřúhelníky • Čtyřúhelníky a jejich vlastnosti • Rozdělení čtyřúhelníků • Rovnoběžníky – čtverec, obdélník, kosodélník, kosodélník a jejich vlastnosti • Konstrukce rovnoběžníků • Lichoběžník a jeho vlastnosti, druhy lichoběžníků • Konstrukce lichoběžníků • Obvod a obsah rovnoběžníků a lichoběžníků • Obvod a obsah trojúhelníku • Slovní úlohy s obrazci složenými ze čtyřúhelníků (pozemky)	
--	---	--

vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		vyučovací předmět MATEMATIKA		ročník 8.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti (M-9-3-09) • načrtne obraz hranolu v rovině (M-9-3-12) • načrtne a sestrojí síť jednotlivých hranolů (M-9-3-11) • odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolů (M-9-3-10) • modeluje a řeší konkrétní úlohy z praxe • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí (M-9-4-02)		Učivo – obsah Hranoly • Hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou základnou • Popis a vlastnosti hranolů • Síť hranolů • Objem a povrch hranolu • Slovní úlohy z praxe s využitím výpočtu objemu a povrchu hranolů		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • F, Z, D, Info Průřezová témata: • OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
• určí druhou mocninu celých čísel, desetinných čísel, zlomků, kladných i záporných • určí druhou odmocninu kladných celých čísel, desetinných čísel a zlomků • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu (M-9-1-01) • při výpočtu účelně využívá kalkulaátor • využívá druhou mocninu a odmocninu při řešení úloh s geometrickou tematikou		Druhá mocnina a odmocnina • Druhá mocnina racionálních čísel • Druhá odmocnina kladných racionálních čísel • Číselné výrazy s druhou mocninou a odmocninou • Využití druhé mocniny a odmocniny ve výpočtu obsahu čtverce			

• sestrojí pravouhlý trojúhelník a rozliší odvěsny a přeponu • popíše vztah mezi stranami pravouhlého trojúhelníku • vypočítá strany v pravouhlém trojúhelníku • aplikuje získané poznatky při řešení geometrických úloh a úloh z praxe	Pythagorova věta • Pravouhlý trojúhelník • Pythagorova věta • Výpočet stran v pravouhlém trojúhelníku • Užití Pythagorovy věty v úlohách z praxe	
• určí třetí mocninu a odmocninu čísel • zapíše mocninu s přirozeným mocnitelem • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem • Třetí mocnina a odmocnina • Mocniny s přirozeným mocnitelem • Početní operace s mocninami	
• určí hodnotu výrazu • rozliší číselný výraz a výraz s proměnnou • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • zjednodušuje výrazy s proměnnou • sčítá, odčítá a násobí mnohočleny • provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání (M-9-1-07)	Výrazy • Číselné výrazy • Hodnota výrazu • Proměnná, výraz s proměnnou • Zjednodušování výrazů • Mnohočleny • Sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů • Rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání a vzorců	
• řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí lineárních rovnic (M-9-1-08)	Lineární rovnice • Lineární rovnice s jednou neznámou • Řešení lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav • Slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic	

• načrtne a sestroji kružnici a kruh • odhaduje a vypočítá obvod a obsah kruhu, používá k výpočtům Ludolfovo číslo π • řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • řeší slovní úlohy s obsahem a obvodem kruhu z praxe • určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru	Kružnice, kruh • Kružnice a kruh daného poloměru a průměru • Obvod a obsah kruhu, číslo π • Slovní úlohy z praxe s obsahem a obvodem kruhu • Vzájemná poloha přímky a kružnice • Thaletova kružnice jako množina bodů daných vlastností • Vzájemná poloha dvou kružnic	
• určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti (M-9-3-09) • načrtne a sestroji síť válce • odhaduje a vypočítá objem a povrch válce • modeluje a řeší konkrétní úlohy z praxe na základě získaných znalostí o tělesech	Válec • Válec a jeho vlastnosti • Síť válce • Objem a povrch válce • Slovní úlohy z praxe o válci	

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		MATEMATIKA		9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • formuluje a řeší reálné situace ve slovních úlohách pomocí soustav dvou rovnic (M-9-1-08)	Soustavy dvou lineárních rovnic • Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • Metody řešení soustavy dvou rovnic, určení počtu řešení • Slovní úloh vedoucích k řešení soustavou dvou lineárních rovnic	Mezipředmětové vztahy: • F, Z, D, CH, Inf Průřezová témata: • OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací (M-9-4-01) • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data potřebné k řešení úloh (M-9-2-01) • porovnává soubory dat (M-9-2-02)	Úlohy z praxe • Slovní úlohy z praktického života řešené pomocí různých metod (úvaha, grafické řešení, procenta, zlomky, řešení pomocí rovnice, soustavou dvou rovnic) • Vyhledávání a zpracování dat potřebných k řešení úloh			

• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (M-9-3-02) • načrtne a sestrojí rovinné útvary (M-9-3-06) • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení geometrických úloh (M-9-3-01) • využívá potřebnou matematickou symboliku • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh (M-9-3-05) • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (M-9-3-13)	Konstrukční úlohy • Základní konstrukce v rovině • Množiny bodů daných vlastností • Rovinné útvary v konstrukčních úlohách • Konstrukční úlohy s využitím množin bodů	
• řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • určuje podmínky řešitelnosti rovnic	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli • Určení počtu řešení vzhledem k podmínkám řešitelnosti	
• vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (M-9-2-04) • sestrojí graf lineární funkce • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů (M-9-2-05) • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data pro znázornění funkčních vztahů (M-9-2-01) • řeší soustavy dvou lineárních rovnic graficky, hledá společné body dvou lineárních funkcí	Funkce • Funkce jako závislost dvou veličin • Zadání funkce tabulkou, grafem, rovnicí • Definiční obor funkce, intervaly • Grafy funkcí v pravouhlé soustavě souřadnic • Lineární funkce a její vlastnosti • Funkční vztahy v diagramech a grafech • Grafické řešení soustav dvou lineárních rovnic	

• načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12) • určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti (M-9-3-09) • načrtne a sestrojí síť jehlanu, načrtne síť kužele (M-9-3-11) • odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule v jednoduchých případech (M-9-3-10)	Další tělesa – jehlan, kužel, koule • Jehlan – modelování, síť • Kužel – modelování, síť • Koule – modelování • Objem a povrch jehlanu, kužele a koule v praktických úlohách	
• určí shodné a podobné útvary v rovině • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (M-9-3-07)	Podobnost trojúhelníků • Shodné a podobné útvary v rovině • Podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti • Koeficient podobnosti	
• rozliší základní pojmy jednoduchého úrokování • řeší jednoduché úlohy z praxe vedoucí k jednoduchému úrokování • orientuje se ve finančním světě	Základy finanční gramotnosti • Základní pojmy – úrok, jistina, úroková míra, daň z úroku • Jednoduché úrokování • Formy půjček • Testy finanční gramotnosti online	

4.6. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Výuka na 2. stupni navazuje na výuku 1. stupně. Cílem vyučovacího předmětu Informatika je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.

Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na individuálním řešení problému, který může být součástí většího celku, zpracovávání informací a následné prezentaci vlastního řešení.

Hodnocení sleduje schopnosti žáků realizovat získané dovednosti a vědomosti v praktických úlohách a jejich prezentaci.

Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady.

Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači. Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru, tablety, 3D tiskárnu, interaktivní tabuli, dataprojektor a zálohovací zařízení flash disk, DVD disk, školní server).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- učí žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací)
- vede žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- učí žáky práci s chybou
- učí žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného software
- jde příkladem – neustále se dalším vzděláváním seznamuje s dalšími možnostmi využívání ICT

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky nebát se problémů; prakticky je vede k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám, a ne my jí“
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit

- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení
- vede žáky k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků jejich práce
- v komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřuje na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntax
- podporuje formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt prezentace apod.)
- dodržuje základní typografická pravidla, dbá na estetický vzhled výstupního materiálu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích
- minimalizuje používání frontální metody výuky a podporuje vzájemnou spolupráci žáků
- učí žáky kriticky hodnotit svoji práci
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učí výhodám využívání informačních technologií
- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci
- jde příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporuje a využívá je při výuce žáků ostatních, dovede se učit od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT

Kompetence občanské

Učitel:

- netoleruje záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- neustále monitoruje chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímá účinná opatření
- rozumně a zodpovědně využívá informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince
- v hodnocení žáků (v převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jde příkladem – respektuje právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví
- respektuje osobnost žáka, jeho práva a záliby, buduje přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového software, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť
- učí žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vede je k šetrné práci s výpočetní technikou

- Jde příkladem –v maximální míře využívá možnosti, které mu poskytují dostupné informační a komunikační technologie

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání různých typů dat pro konkrétní práci s informacemi
- učí žáky znázornit konkrétní informace (text, obrázek, diagram, myšlenková mapa, audio, video)
- učí žáky pracovat v konkrétním programovacím jazyce (Scratch) nebo programovatelnou hračkou (Lego Education – Essential a Spike)
- naučí žáky využívat základní funkce cloudových technologií a sociálních sítí (nastavení práv, editace obsahu, spolupráce se spolužáky na sdílení dokumentu)
- vede žáky k získávání zkušeností s technologickými kompetencemi,
- naučí žáky rozpoznávat digitální zařízení, rozlišit základní SW
- naučí žáky, jak zjistit základní parametry a konfiguraci PC

Metody a formy práce:

- diskuse
- praktické činnosti
- výklad
- ukázky
- dramatizace
- heuristický rozhovor
- badatelské aktivity
- problémové úkoly
- samostatná práce ve dvojici
- objevování
- experiment
- praktické činnosti

vzdělávací oblast INFORMATIKA	vyučovací předmět INFORMATIKA	ročník 6.
----------------------------------	----------------------------------	--------------

Požadované výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu (I-9-1-02) - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Kódování a šifrování dat a informací - Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO	
- získá z dat informace, interpreтуje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat (I-9-1-01) - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu (I-9-3-04) - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	INFORMAČNÍ SYSTÉMY Práce s daty - Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty	
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů (I-9-3-01) - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují	INFORMAČNÍ SYSTÉMY Informační systémy Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	

• pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva		
• nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE <u>Počítače</u> • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	INFORMATIKA	7.

Požadované výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby (1-9-2-05) - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ 1. Programování – opakování a vlastní bloky - Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy 2. Programování – podmínky, postavy a události - Opakování s podmínkou - Události, vstupy - Objekty a komunikace mezi nimi	Průřezová témata: - OSV – kreativita - MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ 1. Modelování pomocí grafů a schémat - Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost	

vzdělávací oblast INFORMATIKA		vyučovací předmět INFORMATIKA	ročník 8.
Požadované výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Obsah učiva	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ 1. Programování – větvení, parametry a proměnné - Větvení programu, rozhodování - Grafický výstup, souřadnice - Podprogramy s parametry - Proměnné	
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buněk - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat		INFORMAČNÍ SYSTÉMY 2. Hromadné zpracování dat - Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky - Řazení dat v tabulce - Filtrování dat v tabulce - Zpracování výstupů z velkých souborů dat	

Požadované výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy, a průřezová témata
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ 1. Programování – větvení, parametry a proměnné - Větvení programu, rozhodování - Grafický výstup, souřadnice - Podprogramy s parametry - Proměnné	Průřezová témata: OSV – kooperace a kompetice
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	INFORMAČNÍ SYSTÉMY 2. Hromadné zpracování dat - Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky - Řazení dat v tabulce - Filtrování dat v tabulce - Zpracování výstupů z velkých souborů dat	

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník	
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		INFORMATIKA		9.	

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Algoritmizace a programování - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokové orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problémů - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Algoritmizace a programování - Programovací projekt a plán jeho realizace - Popsání problému - Testování, odladění, odstranění chyb - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myši, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu - Import a editace kostýmů, podmínky - Návrh postupu, klonování - Animace kostýmů postav, událostí - Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry s ovládáním, více seznamů - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	Průřezová témata: MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení

Digitální technologie • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkoví, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální technologie Hardware a software • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)
--	---

	<u>Bezpečnost</u> • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivír, firewall, zálohování a archivace dat <u>Digitální identita</u> • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohyb po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
--	---	--

4.7. PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- vede k zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodnímu systému, ke svému zdraví a zdraví ostatních lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými informacemi
- ke smyslu vzdělávat se

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k formulování jejich myšlenek a názorů v logickém sledu, k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat
- vede žáky k využívání informačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci sami možnost si navrhnout postup a harmonogram práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání informací při zkoumání živé a neživé přírody
- vede žáky k využívání modelů a aplikací, které umožňují lepší vizualizaci a pozorování ve výuce jen těžko sledovaných jevů
- umožňuje žákům používat online určovací klíče pro identifikaci rostlin a živočichů

Metody a formy práce:

- frontální výuka s použitím demonstračních pomůcek (nástěnné obrazy, modely, preparáty, vzorky přírodnin, klíče k určování přírodnin, názorné prostorové pomůcky, preparáty)
- samostatná práce žáků
- skupinová práce nebo práce ve dvojicích
- mobilní aplikace k určení živé i neživé přírody
- laboratorní práce
- referáty žáků
- terénní výuka (pozorování v přírodě, poskytování první pomoci v přírodě, určování hornin a nerostů)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIŠ	6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- zná různé názory na vznik Země a života - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozdělí základní projevy a podmínky života (P-9-1-01) orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního - uveče příklady dědičnosti v praktickém životě (P-9-1-03)	Země a život: - Názory na vznik Země a života - Vznik, vývoj a stavba Země - Vznik, vývoj a rozmanitost života - Projevy života (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, výživa, reakce na podměty)	Mezipředmětové vztahy: - Z Průřezová témata: - EV – Základní podmínky života - MV – Práce v realizačním týmu
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - uveče na příkladech z běžného života způsoby přenosu virů a ochrany před nimi (P-9-1-04)	Zkoumání přírody: - Pozorování, pokus, mikroskop Nebuněčné organismy: - Viry – výskyt, význam a ochrana před jejich šířením	

• uveďte na příkladech běžného života význam bakterií v přírodě i pro člověka • zná základní hygienické zásady • porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných jednobuněčných organismů • zhodnotí význam jednobuněčných organismů v přírodě i pro člověka	Jednobuněčné organismy: • Bakterie • Sinice (výskyt, význam, praktické využití, ochrana) • Jednobuněčné rostliny (řasy) • Jednobuněční živočichové (prvoci) • Jednobuněčné houby (kvasinky)	
• uveďte rozdíly mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem • rozpozná vybrané druhy řas, objasní jejich význam v přírodě i pro člověka • umí vysvětlit rozdíly ve stavbě buněk hub a rostlin • rozpozná naše nejbližší jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků (P-9-2-01) • zná základy první pomoci při otravě houbami	Mnohobuněčné organismy: • Mnohobuněčné rostliny (nižší rostliny – řasy) Mnohobuněčné houby: • (bez plodnic, s plodnicemi – základní charakteristika, výskyt, pozitivní a negativní vliv na člověka) • Zásady sběru a konzumace • První pomoc při otravě houbami Lišejníky: • Výskyt, význam	
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • vysvětluje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení v daném prostředí	Mnohobuněční živočichové: • Žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci – stavba a funkce jednotlivých částí těla, vývoj, vývin, výskyt, projevy chování, ochrana a zařazení živočichů do systému	

• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka • uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty • aplikuje praktické metody poznávání přírody (P-9-8-01)		
--	--	--

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA		Vyučovací předmět PŘÍRODOPIS		Ročník 7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) • rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02) • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy, dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy (P-9-4-04)		Mnohobuněční živočichové: • Vývoj, vývin, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočichů • Systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin – pláštěnci, bezlebeční • Obratlovci: kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, SAVCI (dělení savců, hlavní znaky, způsob života, rozmnožování, výskyt, hlavní zástupci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů: • Hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče, hygiena a chov domácích živočichů		Mezipředmětové vztahy: • Z
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buněk přes pletiva až k jednotlivým orgánům (P-9-3-01) • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin (P-9-3-02) • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů (P-9-3-03)		Projevy chování živočichů Přechod rostlin na souš: Vyšší rostliny: • Anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) • Fyziologie rostlin (základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování) • Systém rostlin (poznávání a zařazování významných zástupců mechorostů, kapradňorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin) • Vývoj a význam hospodářsky významných zástupců • Význam rostlin a jejich ochrana		

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět		Ročník	
ČLOVĚK A PŘÍRODA		PŘÍRODOPIŠ		8.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
• orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka (P-9-5-02) • orientuje se v kontinentálním i regionálním rozdělení lidských ras • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy (P-9-5-01) • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří (P-9-5-03) • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby (P-9-5-04) • objasní význam zdravého způsobu života		Biologie člověka: • Původ a vývoj člověka • Lidské rasy • Anatomie a fyziologie lidského těla (buňky, tkáně, orgány), orgánové soustavy (opěrná, pohybová, trávicí, dýchací, oběhová, kožní vylučovací, smyslová, žlázy s vnitřní sekrecí, nervová, pohlavní) • Vady, nemoci, úrazy, vznik a jejich prevence, epidemie (příčiny, příznaky, léčba)		Mezipředmětové vztahy: • Rv, D Průřezová témata: • OSV – Sebezpoznaní a sebezpojetí • MV – Etnický původ	
• uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů • vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska		• První pomoc (praktické zásady a postupy) • Základy genetiky (dědičnost a proměnlivost organismů)			

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA		Vyučovací předmět PŘÍRODOPIS	Ročník 9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané hominy s použitím určovacích pomůcek (P-9-6-01) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody (P-9-6-02) - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek - uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů (P-9-6-03)		Země náš domov: - Vznik a stavba Země (pohyb kontinentů, tektonika, sopečná činnost, zvětrávání, eroze) Horniny: - Vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití zástupců, určování vzorků Minerály: - Vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití zástupců, principy krystalografie, určování vzorků - Půdy	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: - Z, Ch, F, D Průřezová témata: - EV – Vztah člověka k prostředí
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (P-9-7-01) - rozlišuje a uveče příklady systémů organismů populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek (P-9-7-02) - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam (P-9-7-03) - uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému (P-9-7-04)		Historie Země: - Geologický vývoj Země, vznik a vývoj života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí, geologický vývoj ČR, geologická budoucnost Země Základy ekologie: - Pojem ekologie, rozdělení, biom, populace, vztahy mezi populacemi, odpady, koloběh látek, trvalá udržitelnost	

4.8. ZEMĚPIS

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 8. ročníku s dotací 2 hodiny týdně. V 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Svým pojetím navazuje především na vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a rovněž na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Zeměpis se vyučuje v kmenových třídách, odborných učebnách a v terénu.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního postoje moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě (např. plánování výletu na kole ve skupině, využití cyklostezek...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování jejich výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za jejich jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení jejich výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality práce, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje

- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel vede žáky.

- k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení
- k získávání, vyhledávání, kritickému posouzení a sdílení dat, informací a digitálního obsahu

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce
- práce s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu, mobilními aplikacemi
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projektové vyučování

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA		Vyučovací předmět ZEMĚPIS	Ročník 6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, rozumí pojmům: poledník, Greenwich, rovnoběžka, rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruhy, póly, datová mez (Z-9-1-02) • prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů (Z-9-2-01) • vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období • dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu • vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi • charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce		Planeta Země: • Tvar a rozměry Země • Zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky • Určování zeměpisné polohy na Zemi • Pohyby Země, střídání ročních období • Střídání dne a noci, světový čas • Datová hranice • Měsíc jako přirozená družice Země Mapa – obraz Země: • Mapa • Glóbus • Obsah mapy • Vznik mapy • Druhy map • Práce s buzolou určování světových stran	Mezipředmětové vztahy: • Ov, Př, F, D, M, Vv, Ch, Inf, Čj

• vysvětlí pojem krajinná sféra • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu (Z-9-2-02) • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost (Z-9-2-03) • objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů • posuzuje zemský povrch – reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností • s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky • vymezí a vyhledá na mapách podnebné pásy a porovnává je • pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště • seznámí se s rozložením vody na Zemi • porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže • popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy, • vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě • objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • vymezí geografická šířková pásma na Zemi, uvádí příklady přírodních a kulturních složek a prvků krajiny (Z-9-5-02)		
	<u>Přírodní složky a oblasti Země:</u> • Krajinná sféra • Litosféra • Atmosféra • Geografické podnebné pásy • Hydrosféra • Pedosféra • Biosféra • Přírodní oblasti	

• porovnává různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické funkce krajín (Z-9-5-01) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (Z-9-5-03)	• ujasní si zásady bezpečného chování a jednání v krajině při mimořádných událostech • zná nejlidnatější země světa a uvědomuje si důsledky přelidnění • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace (Z-9-4-01) • posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní geografické znaky sídel (Z-9-4-02) • vyhledá v mapách největší a nejvýznamnější sídla na světě • uvědomí si význam lesa, dřeva pro člověka • vyhledá na mapách podnebné pásy, ve kterých se lesy nacházejí • uvědomí si význam kvalitní pitné vody pro člověka, ví, jak šetřit vodou • porovnává předpoklady pro územní rozmístění hospodářských aktivit (Z-9-4-04) • vlastními slovy popíše zemědělství vyspělých a rozvojových zemí, charakterizuje zemědělství v jednotlivých podnebných pásech, uvědomí si význam průmyslu pro člověka, vyjmenuje a najde v mapě průmyslové oblasti světa, rozlišuje průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje (Z-9-4-03)
	Jak žijí lidé na Zemi: • Obyvatelstvo světa-nejlidnatější země, biologické znaky, hustota obyvatelstva, náboženství, jazyky • Urbanizace • Aglomerace • Lesy • Voda • Zemědělství • Průmysl • Doprava • Služby • Ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně • Vyspělé a rozvojové země

• uvědomí si význam dopravy pro člověka, rozumí pojmům: dopravní prostředky, dopravní cesty, osobní a nákladní doprava		
• vyjmenuje různé druhy dopravy, porovná jejich výhody a nevýhody • vysvětlí vliv jednotlivých druhů dopravy na životní prostředí • rozumí pojmům: služby, základní služby, doplňkové služby • uvědomí si předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu • zná ukazatele určující vyspělost země, rozumí pojmům: HDP, vyspělé země, rozvojové země • uvědomí si hlavní problémy rozvojových zemí a umí tyto země ukázat na mapě, zabývá se myšlenkou, jak pomoci rozvojovému světu • zná nejvyspělejší země a oblasti světa • vysvětlí pojem technický pokrok, uvědomí si jeho význam pro propojení světa • uvědomí si negativa, která souvisí s propojením zemí světa • rozumí pojmům: EU, OSN, NATO	<u>Svět se propojuje:</u> • Technický pokrok • Mezinárodní organizace-OSN, EU, NATO	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• vymenuje světadíly, kontinenty, oceány a najde je na mapě • na konkrétním příkladu státu vysvětlí státní zřízení, státní uspořádání a formu vlády • rozumí pojmům: diktatura, demokracie, monarchie, unijní stát, unitární stát, stát • vědomí si význam státu • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je jejich příčinou • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení ohraničení a lokalizaci regionů světa • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry světadílu, vybraných oblastí a států Afriky • vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	Jak je svět rozdělen: • Pevniny a oceány • Stát a státní hranice • Státní zřízení • Státní uspořádání • Formy vlády Afrika: • Afrika (základní informace) • Povrch • Podnebí • Vodstvo • Rostlinstvo a živočišstvo • Obyvatelstvo • Hospodářství • Oblast Středozemního moře • Sahel • Oblast Guinejského zálivu • Východní Afrika • Jižní Afrika	Mezipředmětové vztahy: • Ov, PŘ, F, D, Vv, CH, Inf, M, Čj Průřezová témata: • VDO – občan, občanská společnost a stát • EGS – Evropa a svět nás zajímají

• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry světadílů, vybraných oblastí a států Ameriky • vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí	<u>Amerika:</u> • Amerika (základní informace) • Povrch • Podnebí a přírodní krajiny • Vodstvo • Obyvatelstvo • USA-světová velmoc • Regiony USA • Kanada • Středoamerické regiony • Ostrovy Karibského moře • Andské státy • Brazílie a její sousedé • Země Jižního rohu	
• určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti • uvede význam Arktidy a Antarktidy, seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí • posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí • porovná polohu, rozlohu, přírodní, společenské, politické poměry Antarktidy a Arktidy	<u>Polární oblasti:</u> • Antarktida (základní informace) • Podnebí • Rostlinstvo a živočišstvo • Výzkumné stanice • Arktida	
• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných oblastí Austrálie a Oceánie • vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších oblastí	<u>Austrálie a Oceánie:</u> • Austrálie a Oceánie (základní informace) • Povrch • Podnebí a vodstvo • Přírodní krajiny • Obyvatelstvo • Australský svaz • Oceánie (základní informace)	

• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry světadílů, vybraných oblastí a států Asie • vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších oblastí	Asie: • Asie (základní informace) • Povrch • Podnebí • Vodstvo • Přírodní krajiny • Obyvatelstvo • Hospodářství a doprava • Blízký východ • Střední východ • Zakavkazsko • Střední Asie • Jižní Asie • Jihovýchodní Asie • Východní Asie • Čína, Japonsko • Sibiř a Dálný východ	
• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je jejich příčinou • porovnává státy světa a zájmové organizace těchto států na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a problémy		

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět		Ročník	
ČLOVĚK A PŘÍRODA		ZEMĚPIS		8.	
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo-obsah		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
- svými slovy popíše vznik oceánů a jejich vody - vymenuje vlastnosti mořské vody - rozumí pojům: tsunami, dmtí, salinita, oceánské proudy, hustota vody, vlnění - charakterizuje oceánské dno - vymenuje živočichy žijící v oceánech nebo při pobřeží, lokalizuje loviště ryb - uvědomuje si význam oceánů pro člověka, zhodnotí poškození oceánů člověkem - vyhledá oceány a moře a provede jejich stručnou charakteristiku (rozloha, poloha, nejlubší místo) - lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvinutá jádra a periferní zóny (Z-9-3-02) - rolišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení ohraničení a lokalizaci regionů světa (Z-9-3-01) - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů a vybraných (modelových) států (Z-9-3-03) - vyhledá oblasti a státy Evropy a provede jejich stručnou charakteristiku - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		Světový oceán: - Vznik oceánů - Pohyb oceánské vody - Oceánské dno - Život v oceánech - Člověk oceán využívá a poškozuje - Rozdělení světového oceánu (Tichý, Atlantický, Indický, Severní ledový oceán, Jižní ledový oceán) Evropa: - Poloha a rozloha Evropy - Povrch - Podnebí - Vodstvo - Přírodní krajiny - Obyvatelstvo - Sídla - Hospodářství - Oblasti Evropy (střední, severní, západní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa)		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata: - Ov, PŘ, F, D, Vv, Ch, Inf, M Průřezová témata: - EGS – objevujeme Evropu a svět	

• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků (Z-9-4-05) • lokalizuje na mapách světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech (Z-9-4-06)		
--	--	--

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA		Vyučovací předmět ZEMĚPIS		Ročník 9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
- určí absolutní geografickou polohu ČR - vyhodnotí relativní geografickou polohu ČR podle různých kritérií - porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky		<u>Česká republika:</u> - ČR na mapě - Přírodní podmínky ČR	Mezipředmětové vztahy: Ov, PŘ, F, D, Vv, Ch, Inf, M	
- charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy ČR - uvede největší znečišťovatele ovzduší a vod, uvědomuje si, co ohrožuje naši půdu, uvědomuje si důležitost vody a půdy pro člověka, lokalizuje na mapách nejvíce znečištěné oblasti		Podnebí, vodstvo, půdy ČR		
- charakterizuje rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost		Rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody, životní prostředí ČR		
- vyhledá a popíše na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v ČR - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla ČR - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva ČR se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se obce, ve které žije		Obyvatelstvo a sídla ČR		
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu (Z-9-6-03)				

• rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR • hospodářství ČR charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod • uvádí příklady účastí a působnosti ČR ve světových a mezinárodních institucích, organizacích a integracích států (Z-9-6-05)	• Hospodářství ČR (průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod) • Členství ČR v mezinárodních organizacích	
• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit (Z-9-6-04) • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy (Z-9-6-01) • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu (Z-9-6-02) • pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (Z-9-1-01) • vytváří a využívá osobní mentální schémata a mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (Z-9-7-01) • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny (Z-9-7-02) • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje na modelových situacích zásady bezpečného chování při mimořádných událostech (Z-9-7-03)	• Kraje ČR • Můj domov	

4.9. FYZIKA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Časová dotace v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny, v 8. ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- směřuje k pohledu na svět „očima fyzika“ (např. síla při jízdě na kole, rychlost a bezpečné zastavení na kole, přizpůsobení rychlosti při jízdě na kole...)
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat, hodnotit a případně měřit jevy a děje okolo nás
- vede k vytváření a ověřování hypotéz, vede k posuzování získaných dat pro potvrzení nebo vyvracení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vede k logickému myšlení a dávání věcí do souvislostí
- učí způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech několika nezávislými způsoby

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k získávání znalostí – pohled na svět očima fyziky
- k používání odborné terminologie
- k samostatné činnosti měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat, prezentace

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Učitel vede žáky

- k formulování jejich myšlenek v písemné i mluvené formě
- k přesnému a jednoznačnému vyjadřování v jazyce fyziky (odborné termíny, značky)
- i nepravděpodobný, směšný či „hloupý“ výrok má právo zaznít
- nebát se smíchu (ne posměch) – kolikrát se vynálezci a objevitelé světa smáli, považoval je za bláznů, ale bez nich bychom nebyli s poznáním na dnešní úrovni!
- prezentaci výsledků práce

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- žáci s lepšími dispozicemi k předmětu pomáhají „táhnout“ slabší žáky vpřed
- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k šetrnému zacházení se svěřeným majetkem, k hospodárnému využívání zdrojů

- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě, použití použitého (recyklace)
- vede žáky k myšlení do budoucna (ne styl „po nás potopa“)
- na celé ZŠ probíhají již několik let „projekty“ třídění odpadu

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k radosti z povedené práce a k dodržování zásad bezpečného chování při práci

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učí žáky řešit problémy sběrem dat a třídění informací z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Metody a formy práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, projekční techniky)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA		FYZIKA	6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• chápe těleso jako základní pracovní objekt ve fyzice • rozlišuje látku a těleso, dovede určit příklady látek a těles • rozumí vzájemnému působení těles a používá pojem síla jako příčinu změn, umí sílu porovnávat a grav. sílu měřit • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí (F-9-1-02) • má představu o tom, z čeho skládá atom • zná druhy částic (atom, molekula, iont) • zná cca 10 prvků včetně značek, pojem sloučenina • zná druhy látek a jejich společné i odlišné základní vlastnosti (F-9-1-03) • umí rozlišit základní vzájemné působení těles – zná příčiny gravitačních, elektrických a magnetických vlastností, umí tyto jevy popsat a využít v praxi • chápe pojem fyzikální veličiny jako „vlastnost“ tělesa, kterou můžeme měřit • fyzikální veličinu umí určit (značka, číselná hodnota, jednotka)		Vlastnosti látek a těles • Částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron) • VZP – síla, měření • Gravitační, elektrické a magnetické vlastnosti Fyzikální veličiny • Délka • Hmotnost • Objem • Hustota • Teplota • Měření fyzikálních veličin Elektrický obvod • Elektrický proud a napětí • Zdroje elektrického napětí • Elektrický obvod • Bezpečnostní zásady, první pomoc • Magnetické pole elektrického proudu	Mezipředmětové vztahy: • Ch, PŘ, Z, M Průřezová témata: • MV – práce v realizačním týmu

• ovládá značky a jednotky postupně zaváděných veličin, v různých jednotkách • změří vhodné zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa (F-9-1-01) • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při daní změně teploty (F-9-1-03) • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů (F-9-1-04) • zná vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa (intuitivně $F = mg$, konkrétně na 100 g látky působí 1 Newton) • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu (F-9-6-01) • zná základní schematické značky pro elektrický obvod • zná a dodržuje zásady bezpečné práce s elektrickými obvody • rozumí pojmu zdroje elektrického napětí, zná principy zdrojů z praxe, suché články, baterie, umí měřit proud a napětí		
--	--	--

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA		Vyučovací předmět FYZIKA	Ročník 7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • chápe jejich relativitu vzhledem k jinému tělesu • ovládá pojmy: trajektorie, dráha, rychlost • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles (F-9-2-02) • začíná si osvojovat grafické závislosti dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určovat z grafu jednotlivé veličiny • dělí pohyb na: posuvný, otáčivý, přímočarý, křivočarý, rovnoměrný a nerovnoměrný • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu (F-9-2-01) • určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejného a opačného směru (F-9-2-03) • určí pokusně těžiště tělesa, zná, že poloha těžiště tělesa závisí na rozložení látky v tělese • umí skládat síly a vysvětlit těžiště • zná 3 účinky síly na těleso: posuvné, otáčivé a deformační • pojem setrvačnost – vysvětlení, užití • tlak a tlaková síla – umí vysvětlit, zná, na čem závisí • ví, co je tření a třecí síla • zná princip přenášení tlaku v kapalině		Učivo – obsah <u>Pohyb a síla</u> <u>Klid a pohyb tělesa:</u> Pohyb tělesa • Pohyb a klid tělesa, jejich relativnost • Dráha a čas • Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu <u>Síla, gravitační síla, skládání sil, těžiště:</u> • Skládání sil • Výslednice sil • Těžiště tělesa • Otáčivé účinky síly <u>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů:</u> • Tlak • Tlaková síla • Pascalův zákon • Hydrostatický tlak • Vztlková síla působící na tělesa v kapalině • Archimédův zákon • Plování, vznášení se a potápění se těles v kapalině	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy • Ch, Z, M

• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů (F-9-3-01) • umí vysvětlit příčinu vzniku hydrostatického tlaku, umí jej počítat • chápe vznik vztahové síly a ví, na čem závisí • umí vyslovit Archimédův zákon a užít jej v praxi i v příkladech • chápe pojem atmosférický tlak, ví, na čem závisí a jak se v praxi měří, zná pojmy normální tlak, podtlak a přetlak • umí definovat různé zdroje světla, zná typy optických prostředí • chápe pojem rychlost světla, počítá jej na základě s, v, t • zná pohyby Slunce, Země a Měsíce – objasňuje jejich optické důsledky viditelné v běžném životě (zatmění, roční období) • zná pojmy stín, polostín, vysvětluje možná zatmění a roční období • umí definici zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí • využívá zákon o přímém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh (F-9-6-05) • rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami (F-9-6-06) • umí definici zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí, zná využití odrazu v praxi, druhy zrcadel (F-9-6-07) • pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi	Světelné jevy • Světlo, zdroje světla • Přímé šíření světla • Měsíční fáze • Zákon odrazu světla • Zobrazení rovinným zrcadlem, zrcadla v praxi • Lom světla • Čočky • Oko a vady oka • Optické přístroje • Rozklad světla
--	---

• umí definici zákona lomu světla na rozhraní dvou optických prostředí, zná využití odrazu v praxi, typy čoček • umí graficky znázornit základy paprskové (geometrické optiky) čočky, zrcadla, zná pojmy zvětšení, zmenšení, předmět (vzor), obraz – přímý, převrácený, skutečný a neskutečný (F-9-6-08) • popisuje oko jako optický přístroj a umí vysvětlit krátkozrakost a dalekozrakost i jejich korekce • optické přístroje – lupa, mikroskop, dalekohled, zná princip a praktické využití • umí objasnit rozklad bílého světla optickým hranolem, zná princip duhy		
--	--	--

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět FYZIKA	Ročník 8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (F-9-4-01) • velikost práce určí vztahem $W = F \cdot s$, vysvětlí práci konanou při zvedání těles kladkami, rozumí lidskému a fyzikálnímu principu práce • umí definovat a vysvětlit pojem výkon, ví, jak jej ovlivnit, rozliší stav, kdy se práce koná a kdy nekoná • velikost výkonu určí vztahem $P = W/t$, $P = F \cdot v$ • práci vypočítá z výkonu, účinnosti, používá vztah $W = P \cdot t$, $\eta = P/P_0$ • umí objasnit pojmy příkon, výkon, ztráta • umí definovat a vysvětlit pojmy polohová a pohybová energie, ví, na čem E_p a E_k závisí • umí popsat princip přeměny E_p a E_k, definuje zákon zachování energie • zhodnotí výhody a nevýhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí (F-9-4-02) • na základě částicového složení látek vysvětlí pojem vnitřní energie, ví, jak měnit vnitřní energii tělesa, objasní rozdílné veličiny teplo a teplota, chápe souvislost t a Q • chápe pojem tepelná výměna, umí objasnit tepelnou výměnu vedením, prouděním a zářením – zná jejich případy z běžné praxe • umí spočítat množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, ví, na čem závisí množství přijatého a odevzdaného tepla • chápe pojem měrné tepelné kapacity látky, umí ji určit	Učivo – obsah <u>Mechanická práce:</u> Práce, energie, teplo • Mechanická práce • Výkon • Práce vypočítaná z výkonu, účinnost <u>Mechanická energie:</u> • Polohová a pohybová energie • Vnitřní energie tělesa <u>Vnitřní energie teplo:</u> • Q, t • Tepelná výměna • Teplo přijaté a odevzdané tělesem • Skupenské přeměny <u>Motory:</u> • Pístové spalovací motory <u>Elektrické jevy:</u>	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • M, PŘ, Z, PŘ, Ch, D Průřezová témata: • ENV – vztah člověka k prostředí

z tabulek, u vody zpaměti • Vyjmenuje jednotlivé skupenské přeměny, zná jejich souvislost s Q, snadno odvozuje a počítá L t a L v • umí najít v tabulkách měrná skupenská tepla tání tuhnutí • chápe souvislost teploty a skupenství běžných látek, uvádí příklady (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace), na základě těchto poznatků zejména u vody a vzduchu chápe a vysvětluje základní meteorologické děje • vysvětlí jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě • definuje pojem motor, zná základní druhy spalovacích motorů a jejich princip • umí vysvětlit základy elektrostatických jevů na základy stavby látek, zná bezpečné pojmy (atom, molekula, iont) • umí nabít těleso, rozpoznat jakým nábojem je nabit, odvést náboj, uzemnit těleso • rozlišuje chování vodiče a izolantu v elektrickém poli • chápe znázornění působení el. síly v el. poli pomocí siločar el. pole • definuje elektrický proud a umí určit, na čem závisí • umí popsat a sestavit jednoduchý el. obvod, ví, za jakých podmínek prochází obvodem el. proud • zná základní schematické značky pro elektrický obvod, umí sestavit rozvětvený el. obvod, umí číst schéma el. obvodů • zná a dodržuje zásady bezpečné práce s el. obvody • rozumí pojmu zdroje el. napětí, zná principy zdrojů praxe, suché články, baterie, umí měřit proud a napětí • bezpečně vyslovuje Ohmův zákon • chápe pojem el. odpor vodiče (ví, na čem závisí), rezistor • umí počítat základní veličiny U, I, R	• Elektron, proton, neutron, elektrický náboj, iont • Elektroskop • Elektrostatická indukce, polarizace izolantu • Elektrická síla, elektrické pole • Elektrický proud • El. napětí, zdroje el. napětí • Měření U, I • Ohmův zákon • Odpor vodiče, rezistor <u>Zvukové jevy:</u> • Zvuk a jeho šíření • Zdroje zvuku, tón • Výška tónu • Odraz zvuku • Ochrana před nadměrnou intenzitou zvuku <u>Meteorologie:</u> • Atmosféra Země • Základní meteorologické jevy a jejich měření • Ochrana ovzduší
---	---

• definuje pojem zvuk, zná z praxe zdroje zvuku, dělí zvuky podle chvění zdroje (tón, hluk) • umí popsat šíření zvuku hmotným prostředím • zná kmitočet, oblast slyšitelnosti, ucho jako přijímač zvuku, využití ultrazvuku • umí popsat chování zvuku na překážce, jevy ozvěny a dozvuku • využívá s porozuměním poznatky ze 7. ročníku, umí počítat na základě s, v, t vzdálenosti zdroje zvuku (bouřka) • ví, na čem závisí rychlost šíření zvuku, umí vysvětlit pojmy nucené chvění a rezonance • zná pojem intenzita zvuku a z praxe jednotky intenzity zvuku • uvědomuje si vliv nadměrné hlasitosti zvuku na člověka • meteorologické jevy, zná terminologii užívanou ve sdělovacích prostředcích • umí vysvětlit základní meteorologické jevy		
--	--	--

Vzdělávací oblast CLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět FYZIKA	Ročník 9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • bezpečně vyslovuje Ohmův zákon • chápe pojem el. odpor vodiče (ví, na čem závisí), rezistor • umí počítat základní veličiny U, I, R • určuje výsledný odpor vodičů spojených sériově a paralelně • vysvětluje pojem elektrická práce, výkon, účinnost a dává do souvislosti se znalostmi W, P, η z 8. ročníku • vysvětluje princip vzniku elektromagnetického pole • popisuje pole cívky s proudem, jak pracuje zvonek a elektromagnetické relé • vysvětlí činnost elektromotoru, zná využití elektromagnetické indukce v praxi • vysvětluje princip vzniku střídavého proudu • zná princip transformátoru a chápe el. rozvodnou síť • vysvětluje princip vedení proudu v kapalině a plynu • zná pojmy výboj, elektrolyt, polovodič (F-9-6-03) • chápe praktické využití polovodičů, uvádí příklady užití polovodičů a diod v praxi (F-9-6-06) • zná a dodržuje bezpečné zásady zacházení s elektrozařízeními a běžnými elektrospotřebiči • umí definovat různé druhy a zdroje elektromagnetického záření, orientuje se ve spektru elmag. záření • zná využití látky v praxi • umí definovat různé zdroje světla, zná typy optických prostředí • chápe pojem rychlosti světla, počítá jej na základě s, v, t	Učivo – obsah <u>Elektrické jevy:</u> • Ohmův zákon • Odpor vodiče • Rezistor • Paralelní a sériové zapojení • Reostat • Elektrická práce • Výkon, účinnost <u>Elektromagnetické jevy</u> • Elektromagnetické pole • Elektromagnet, relé • Zvonek • Elektromotor • Elektromagnetická indukce <u>Střídavý proud</u> • Střídavý proud, měření U, I • Rozvodná el. síť <u>Vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a polovodičích</u> • Vedení proudu v kapalině a plynu • Polovodič • Dioda, LED <u>Elektromagnetické záření</u> • Elektromagnetické záření a jeho spektrum, praxe	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Ch, M, Čj, Hv, Př, Rv, Aj, Z

• zná pohyby Slunce, Země a Měsíce – objasňuje jejich optické důsledky viditelné v běžném životě (zatmění, roční období) • zná pojmy stín, polostín, vysvětluje možná zatmění a roční období • umí definici zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí, zná využití odrazu v praxi, druhy zrcadel • pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi • umí definici zákona lomu světla na rozhraní dvou optických prostředí, zná využití odrazu v praxi, typy čoček • umí graficky znázornit základy paprskové (geometrické optiky) čočky, zrcadla, zná pojmy zvětšení, zmenšení, předmět (vzor), obraz – přímý, převrácený, skutečný a neskutečný • popisuje oko jako optický přístroj a umí vysvětlit krátkozrakost a dalekozrakost i jejich korekce • optické přístroje – lupa, mikroskop, dalekohled, zná princip a praktické využití • umí objasnit rozklad bílého světla optickým hranolem, zná princip duhy • umí objasnit na základě získaných znalostí složení atomu • chápe pojem radioaktivita, zná druhy jaderného záření a využití v praxi • zná pojem jaderná reakce, umí objasnit využití jaderné energie v praxi • umí objasnit pohyby planet kolem Slunce a pohyby měsíců okolo planet zná jejich optické důsledky viditelné v běžném životě (zatmění, roční období) • odlišuje hvězdu od planety	<u>Světelné jevy:</u> • Světlo, zdroje světla • Přímochařé šíření světla • Měsíční fáze • Odraz světla • Zobrazení rovinným zrcadlem, zrcadla v praxi • Lom světla • Čočky • Oko a optické vady • Optické přístroje • Rozklad světla <u>Jaderná energie</u> • Atomová jádra, nuklidy • Radioaktivita a jaderné záření • Jaderná energetika • Ochrana před zářením <u>Země a vesmír</u> • Sluneční soustava • Galaxie • Kosmonautika <u>Získané poznatky ve fyzice</u> • Povídání o fyzice aneb naučili jsme se něco?	
--	--	--

• zná pojem kosmonautika a chápe její přínos pro lidstvo • zná jednotlivé oblasti fyziky, orientuje se v jevech, kterými se zabývají • zná základní metody, získávání poznatku z fyziky – pozorování, experiment, dokumentace a třídění poznatků, (definice a popis jevu) • kvantifikace jevu (výpočty souvisejících fyzikálních veličin) • zná zdroje čerpání fyzikálních poznatků (učebnice, encyklopedie, odborné filmy, přednášky), umí je dle potřeby využít v praxi		
---	--	--

4.10. CHEMIE

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Chemie

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech způsobených nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- dává žákům možnost obhajovat jejich rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel/povinností z hlediska ochrany zdraví a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování chemických jevů
- vede žáky k vyhledávání relevantních informací o anorganických či organických látkách
- žáci vytvoří jednoduchou prezentaci
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učí žáky řešit problémy sběrem dat a tříděním informací z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje

Metody a formy práce:

- práce ve třídě, v odborné učebně, práce v počítačové učebně, práce individuální, práce ve dvojicích, práce skupinová, práce domácí, práce v laboratoři, exkurze, projekty, práce s tabulkami, práce s periodickou soustavou prvků, video, referát
- výklad, výklad s demonstrací, pokus, rozhovor, diskuse, individuální práce, frontální práce, práce s učebnicí, práce s internetem, výukové programy PC

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA	Vyučovací předmět CHEMIE	Ročník 8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč určí společné a rozdílné vlastnosti látek (CH-9-1-01) pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí (CH-9-1-02)	Učivo – obsah I. Pozorování, pokus a bezpečnost práce - Vznik a význam chemie - Látky, tělesa - Chemické děje - Chemická výroba - Mimořádné události Vlastnosti látek - Vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost - Změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace Bezpečnost při experimentální činnosti - Zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně) i v běžném životě - První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) - Nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S-věty a jejich užívání v běžném denním životě	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: - M, Z, PŘ, F Průřezová témata: - OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání - ENV – lidské aktivity a problém životního prostředí - MV – práce v realizačním týmu
- rozlíší směsi A chemické látky (CH-9-2-01) - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení (CH-9-2-02) - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi (CH-9-2-03)	II. Směsi Směsi - Různorodé, stejnorodé roztoky, složky směsi - Složení roztoků; hmotnostní zlomek - Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	

roliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu (CH-9-2-04)	Voda a vzduch - Destilovaná, pitná, odpadní, voda, výroba pitné vody - Čistota vody, ovzduší, teplotní inverze, smog - Složení vzduchu	
- používá pojem atom a molekula, prvek a sloučeniny ve správných souvislostech (CH-9-3-01) - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti (CH-9-3-02)	III. Částicové složení látek a chemické prvky Částicové složení látek - Molekuly, atomy, atomové jádro – protony, neutrony, elektronový obal – elektrony; ionty Chemické prvky - Názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků - Skupiny a periody v periodické soustavě prvků - Protonové číslo Chemické sloučeniny - Chemická vazba - Vzorce, ozónová vrstva	
- roliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání (CH-9-4-01) - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu (CH-9-4-02)	IV. Chemické reakce Chemické reakce - Výchozí látky a produkty - Chemický děj Chemické rovnice - Zákon zachování hmotnosti - Látkové množství, molární hmotnost - Jednoduché chemické reakce	

• porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí (CH-9-5-01) • první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • orientuje se na stupnici pH, změřit reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi (CH-9-5-02)	<u>V. Anorganické sloučeniny</u> Halogenidy Oxidy Kyseliny, pH Hydroxidy Soli • Oxidační číslo • Názvosloví • Vzorce • Vlastnosti a praktické použití vybraných halogenidů, oxidů • Vlastnosti, výroba a praktické použití vybraných významných kyselin, hydroxidů • Kyselost a zásaditost roztoků • Indikátory pH • Podstata neutralizace • Vznik solí • Názvosloví • Vzorce a praktické použití vybraných významných solí	
--	---	--

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA		Vyučovací předmět CHEMIE	Ročník 9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč - vysvětlí pojem slučování, rozklad, reaktanty, produkty, oxidace, redukce, elektrolyza – jejich využití - popíše výrobu železa a oceli, zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství - koróze – činitelé ovlivňující její rychlost - uvede vlastnosti, příklady i využití fosilních a průmyslově vyráběných paliv, posoudí vliv na životní prostředí (CH-9-6-02) - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami - zná postup při vzniku požáru – hašení (CH-9-7-02)		Učivo – obsah I. Chemické reakce a energie Klasifikace chemických reakcí - Slučování, rozklad, neutralizace Redoxní reakce - Oxidace a redukce - Výroba železa, oceli - Elektrolyza - Koróze Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - Teplota, plošný obsah povrchu pevného reaktantu - Katalyzátory Termické reakce - Exotermické a endotermické reakce Zdroje energie - Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - Fosilní paliva - Průmyslově vyráběná paliva - Jaderná energie II. Organické sloučeniny Uhlovodíky - Názvosloví základních uhlovodíků, vzorce - Vlastnosti a použití významných uhlovodíků - Příklady v praxi používaných významných alkanů, alkenů, alkinů a aromatických uhlovodíků - Průmyslové zpracování ropy	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: M, Z, PŘ, F
- roliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití (CH-9-6-01) - vyhledá a uvede příklady produktů a průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem			

	Paliva • Ropa • Zemní plyn	
• rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“ • rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu • rozliší a zapíše vzorce základních derivátů uhlovodíků, uvede vlastnosti a jejich použití (CH-9-6-03) • orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a dýchání (CH-9-6-04) • uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi (CH-9-6-05) • rozliší základní složky potravy, uvede zdroje a posoudí jednotlivé potraviny z hlediska zásad správné výživy (CH-9-6-06) • rozliší plasty od dalších látek • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí • rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody používání	Deriváty uhlovodíků • Halogenové deriváty • Alkoholy, fenoly • Aldehydy, ketony • Karboxylové kyseliny • Estery, esterifikace • Názevosloví zákl. derivátů uhlovodíků, vzorce • Vlastnosti a použití významných derivátů uhlovodíků Přírodní látky • Sacharidy • Tuky • Bílkoviny • Vitamíny • Fotosyntéza Plasty a syntetická vlákna • PE, PP, PVC • polyamidová a polyesterová vlákna	
• doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka • uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje (CH-9-7-01) • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • vysvětlí pojem biotechnologie a uvede př. • uvede příklady drog a otravných látek (CH-9-7-03)	III. Chemie a společnost • Chemické výroby • Otravné látky • Pesticidy • Biotechnologie, enzymy • Léčiva • Drogy • Detergenty • Potraviny • Chemie a životní prostředí	

4.11. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je samostatným předmětem v 6. – 8. ročníku. Vyučuje se 1 hodinu týdně ve víceúčelové učebně. Hudební výchova přináší umělecké poznávání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova

- směřuje k chápání umění jako prostředku komunikace, obohacuje citový život
- vede k aktivnímu vnímání zpěvu a hudby
- přistupuje tolerantně k různorodým kulturním hodnotám i projevům různých národů
- učí žáky využívat nabytých schopností při všech hudebních aktivitách (zpěvu, tanci, jednoduché hře na nástroj, orientaci při poslechu hudebních děl)
- vytváří kladný vztah ke kulturním hodnotám

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k porozumění hudebnímu umění a hudbě a k aktivnímu vnímání hudby
- k využívání hudby jako prostředku komunikace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci formují vlastní úsudek (interpretace hudby)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování jejich myšlenek a k respektování názorů druhých – tolerance

Kompetence sociální

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a k pocitu zodpovědnosti vůči kolektivu (sborový zpěv)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti při používání hudebních nástrojů a veškeré techniky

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- dává žákům příležitost zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií

Formy a metody práce

- frontální výuka s podpůrným užitím různých hudebních nástrojů
- skupinová práce (využívání jednoduchých melodických a rytmických nástrojů k doprovodu)
- individuální činnost (využití hlasového potenciálu a instrumentálních dovedností)

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	6.

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• dodržuje pravidla hlasové hygieny a správného dýchání • zazpívá slyšené tóny • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (HV-9-1-01) • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě • charakterizuje rozdíl mezi stupnicí a tóninou • zpívá durovou stupnicí vzestupně i sestupně • orientuje se v jednoduchém notovém záznamu • vyjmenuje a zapisuje v notách stupnici C dur	Vokální činnosti • Hlasová hygiena • Intonační cvičení • Rozšiřování hlasového rozsahu • Zpěv lidových a umělých písní • Zpěv jednohlasý a vícehlasý • Práce s notovým zápisem	Mezipředmětové vztahy: • Čj, Tv Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj, kreativita
• rozlišuje při zpěvu dynamiku • rozvíjí své rytmické citění a hudební paměť • zapamatuje si a zopakuje jednoduchý rytmický celek • doprovází rytmicky jednoduchou píseň • vytváří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry • využívá nástroje Orffova instrumentáře • využívá individuálně hru na hudební nástroj • reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy a písně • vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnosti • Rytmické hádanky • Rytmická ozvěna • Rytmické doprovody písní • Hra na tělo • Orffovy nástroje	
• orientuje se v písni homofonního a polyfonního typu • pohybem vyjádří pochodový, polkový a valčíkový rytmus; taktuje 2/4 a 3/4 takt • reaguje pohybem na změnu tempa a dynamiky • uplatňuje kreativitu a originalitu • rozpozná některé z tanců různých stylových období • zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Vokální činnosti • Kánon • Lidový dvojhlas • Píseň a její hudební forma Hudebně pohybové činnosti • Základní dirigování 2/4 a 3/4 taktu • Pochod, polka, valčík • Lidové tance	

• vysvětlí pojem lidová a umělá píseň • rozlišuje zvuk hudebních nástrojů a pojmenuje je • rozliší skladbu vokální a instrumentální • charakterizuje melodram, muzikál, operu • sleduje propojení literárního textu s hudbou – opera, melodram • všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá formální strukturu díla	<u>Poslechové činnosti</u> • Hudební nástroje • Skladby vokální a instrumentální • Hudební nástroje v lidové hudbě • Melodram, muzikál, opera • Národní opera – Smetana, Dvořák	
• orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá formální strukturu díla	• Hudební výrazové prostředky – melodie, rytmus, tempo, harmonie	

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA		vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník 7.
Výstupy žáka ZŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- vědomě využívá správné pěvecké návyky - uplatňuje pravidla hlasové hygieny - zpívá podle svých dispozic intonačně čistě - zopakuje hraný tón, reaguje na změnu tóniny - orientuje se v grafickém notovém záznamu skladeb - orientuje se v písniích homofonního a polyfonního typu - rozlíší piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo	<u>Vokální činnosti:</u> - Lidský hlas – hlasová hygiena - Zpěv jednohlasý a vícehlasý <u>Vokální činnosti:</u> - Kanon - Lidová píseň - Umělá píseň - Lidový dvojhlas - Polyfonie a homofonie - Písň Jaroslava Ježka	<u>Vokální činnosti:</u> - Písně lidové a umělé <u>Instrumentální činnosti:</u> - Rytmizace, improvizace, hra na tělo <u>Poslechové činnosti:</u> - Vokální a instrumentální hudba - Česká mše vánoční	Mezipředmětové vztahy: Čj, Vv, Tv
- dokáže ocenit vokální projev druhého - orientuje se v proudu znějící hudby – vnímá formální strukturu díla - intonuje základní intervaly pomocí opěrných písní, dozpívá neukončenou melodii – tvoří předvěti, závěti - rozpozná durovou a mollovou tóninu	<u>Vokální činnosti:</u> - Písně lidové a umělé <u>Instrumentální činnosti:</u> - Rytmizace, improvizace, hra na tělo <u>Poslechové činnosti:</u> - Vokální a instrumentální hudba - Česká mše vánoční		
- využívá individuálně hru na hudební nástroje – vytleskává jednoduché rytmy, využívá nástroje Orffova instrumentáře - uplatňuje kreativitu a originalitu - aktivně se zapojuje do vytvoření hudebně-dramatického vystoupení - rozpozná polku, valčík (dvoudobý a třídobý rytmus), seznámí se s matenikem (střídání dvoudobého a třídobého rytmu) - taktováním vyjádří změnu dynamiky, tempa a střídání taktů	<u>Instrumentální činnosti:</u> - Doprovody písní na Orffovy nástroje - Improvizace <u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - Hudební dramatizace písní - Orientace v hudebním prostoru - Analýza hudební skladby - Taktování - Hudba a tanec - Lidové tance - Společenské tance (polka, valčík, mazurka)		

• vyjadřuje pohybem znějící hudbu	Smetana – Obkročák	
• orientuje se v dějinách hudby (slohová období) • rozpoznává hudební nástroje	<u>Poslechové činnosti:</u> • Kánon, fuga – J. S. Bach • Sonáta – L. van Beethoven • Koncert – A. Vivaldi • Symfonická báseň – B. Smetana • Slovanské tance – A. Dvořák	

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník 8.
Výstupy žáka ZŠ Valeč • využívá správné pěvecké návyky a pravidla hlasové hygieny, zpívá na základě dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlas (HV-9-1-02) • reprodukuje píseň různých stylů a žánrů na základě svých individuálních schopností a dovedností (HV-9-1-04) • rozezpívá se pro správné tvoření tónu • posuzuje vliv mutace na změnu lidského hlasu, rozlišuje základní skupiny hlasů • orientuje se v notovém záznamu, dodržuje hodnoty not, dynamiku, posoudí vztah textu a notového zápisu • orientuje se v základním kytarovém značení • zopakuje slyšený tón, zazpívá krátký hudební motiv od jiného základního tónu, převádí melodii z nezpěvné do zpěvné polohy • s oporou nástroje zpívá diatonické postupy v mollových tóninách, dozpívá neukončenou melodii – tónické citění • zachycuje rytmus zpívané melodie pomocí notového zápisu • podle svých schopností hraje doprovody – vytleskává obtížnější rytmus (synkopy) • uplatňuje kreativitu a originalitu • využívá individuálně hru na hudební nástroje • nástrojově reprodukuje známé písně a skladby (popř. jejich části) - za pomoci Orffova instrumentáře či jiných hudebních nástrojů (na základě individuální hudební vyspělosti), vytváří jednoduché doprovody (HV-9-1-03) • vyhledává a všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění (HV-9-1-08)	Učivo – obsah Vokální činnosti • Hlasová hygiena • Lidový dvojhlas • Intonace v durové a mollové tónině • Intervaly a akordy • Hlasová a rytmická cvičení Vokální činnosti • Lidová a umělá píseň • Orientace v notovém záznamu – noty, hudební značky Vokální činnosti • Jednohlasý a vícehlasý zpěv • Improvizace, intonační a tonální cvičení Instrumentální činnosti • Hudební rytmus, metrum, tempo • Hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář)	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Aj, Nj, D, Čj

• osvojuje si hudebně – pohybové dovednosti a na základě individuální pohybové vyspělosti předvede jednotlivou pohybovou vazbu • rozpoznává některé z tanců, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuální pohybové zkušenosti je předvede (HV-9-1-05) • postihuje hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky užitě ve skladbě, chápe jejich význam a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-06)	<u>Hudebně pohybová činnost</u> • Taktování • Improvizace • Vlastní pohybové ztvárnění – jednoduchá choreografie	
• vysvětlí pojem hudba vážná a populární • vnímá podněty mimoevropských kultur a jejich vliv na vývoj evropské hudby • zařadí na základě individuálních schopností a nabytých vědomostí slyšenou hudbu do stylových období a porovná ji s dalším skladbami • formuluje hodnotící soudy • sleduje spojení díla s literárním námětem, historií národa, lidovými zvyky • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • vnímá užitě výrazové prostředky • zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji s dalšími skladbami • zařadí na základě individuálních schopností a získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období, porovná ji s dalšími skladbami (HV-9-1-07)	<u>Poslechové činnosti</u> • Hudba artifiální a nonartifiální • Poslech různých hudebních žánrů, jejich charakteristické rysy • Vznik jazzu a jeho vliv na vývoj moderní populární hudby (spirituál, blues, swing, rock and roll) • Semafor, Osvobozené divadlo • Gotika, renesance • baroko – Vivaldi, Bach • Klasicismus-Haydn, Mozart, Beethoven • Romantismus – Schubert, Chopin, Čajkovskij	

4.12. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časové, obsahové a organizační vymezení

Předmět Výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně a v 9. a 8. ročníku 1 hodinu týdně. Předmět je vyučován v učebně výtvarné výchovy, ve třídách i mimo budovu ZŠ.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova

- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- zaměřuje se na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického a prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených výtvorů)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- samostatná práce žáků
- skupinová práce (dvojice, malé týmy, celá třída)
- projektové dny
- návštěvy kulturních akcí

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	Vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník 6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • vybírá a samostatně vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • zaznamenává zkušeností získané pohybem, hmatem a sluchem • správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy • vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů • dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření • k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace • seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy • zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření • umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše • využívá dekorativních postupů – rozvíjí estetické citění • výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům • užívá obrazového vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě	Učivo – obsah Kresebné studie: • Linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru • Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímková, křivka • Rozvíjení smyslové citlivosti • Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů, např. hmat, sluch • Plastická tvorba – papír Malba: • Teorie barev – Goethův barevný kruh – teplé a studené barvy, barvy příbuzné Plastická a prostorová tvorba: • Společná práce na jednom objektu – koordinace, komunikace Nauka o perspektivě: • Perspektiva paralelní a šikmá, umístění postav na plochu, velikost objektů Písmo a užitá grafika Lidská figura • Tvarová stylizace Dekorační práce • Využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného symbolu Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků – uplatnění při vlastní tvorbě Přírodní motivy • Rostliny, neživá příroda, živočišné, člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Hv, Čj, D, Z, PŘ, M

	Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) • detail, polodetail, celek	
--	---	--

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA		Vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA	Ročník 7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • vybírá a samostatně vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných elementů, uplatňuje je pro vyjádření zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě • uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů • zaznamenává vizuální zkušenosti získané pohybem, hmatem a sluchem • správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy • hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací • rozliší působení obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku		Učivo – obsah <u>Prvky obrazového vyjádření:</u> • Kresebné etudy – objem, tvar, linie – šrafování <u>Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky:</u> • Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty <u>Rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu</u> <u>Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek</u> <u>Barevné vyjádření</u> <u>Odstín:</u> • Sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru) • Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Čj, D, Z, PŘ, M, Hv

• využívá dekorativních postupů – rozvíjí estetické citění • vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality • zachycuje jevy a procesy v proměnách, vývoji a vztazích	<u>Užitá grafika:</u> • Písmo – styly a druhy písma <u>Vlastní prožívání, interakce s realitou</u> <u>Událost:</u> • Originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky
• zaznamenává podněty z představ a fantazie • vytváří společné kompozice v prostoru – instalace • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených obrazových vyjádření • k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace	<u>Uplatnění subjektivity v obrazovém vyjádření:</u> • Fantazijní variace na základní tvary písmen <u>Práce s uměleckým dílem:</u> • Experimenty s reprodukcemi um. děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou <u>Architektura</u> <u>Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci</u> <u>Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice</u>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• vybírá a samostatně vytváří prvky vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • zaznamenává vizuální zkušenosti • orientuje se v grafických technikách • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů • správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	<u>Kresebné etudy:</u> • Etuda s linií jako výtvarným prostředkem <u>Různé typy zobrazení:</u> • (podhledy, rovnoběžné promítání) <u>Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů:</u> • (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě <u>Práce s uměleckým dílem</u> <u>Tematické práce:</u> • Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky <u>Zdokonalování technik kresby:</u> • Způsoby stínování, kontrast	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Čj, D, Z

• zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi • správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy • užívá perspektivních postupů • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace • umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	<u>Práce s netradičními materiály</u> <u>Objemové vyjádření námětu barvami:</u> • Doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné • Subjektivní barevná škála <u>Lineární perspektiva:</u> • Sbíhavá, oběžníková <u>Práce s internetem:</u> • Vyhledávání www stránek – orientace • Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <u>Správná technika malby:</u> • Zvládnutí větší plochy	
---	---	--

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA		vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ročník 9.
Výstupy žáka ZŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	
• vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušenosti z vlastního vnímání, z představ a poznání (VV-9-1-01) • uplatňuje osobitý přístup k realitě	• umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	• Techniky kresby – tužka, perko, uhel, rudka • Dynamická kresba (např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy) • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty) • Komplementární barvy – textura • Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami • Kontrast (barevný, světelný) • Tisk z výšky, plochy, hloubky	Mezipředmětové vztahy: • D, Hv Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj – kreativita	
	• orientuje se v grafických technikách – zvládá tisk z výšky • rozlišuje vizuálně obrazné vyjádření současnosti a minulosti, vychází z historických souvislostí a svých prožitků (VV-9-1-06) • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů (VV-9-1-07)	• Práce s uměleckým dílem – umění 1. pol. 20. stol. a 2. pol. 20. stol. (např. kubismus, surrealismus, impresionismus) • Seznamuje se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening) • Při práci s uměleckým dílem hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnává rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd.)		
	• užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích, užívá metody užívané v	• Společná práce – komunikace • Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn		

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
současném výtvarném umění a digitálních médiích (VV-9-1-03)		
• užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu (VV-9-1-05) • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích (VV-9-1-08)	• Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly • Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření • Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí	
• k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace – a učí se s nimi zacházet	• Animovaný film – spolupráce, komunikace • Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)	
• užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie (VV-9-1-02) • zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé vyjádření (VV-9-1-04)	• Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí • Prostorová tvorba – modelování	
• Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování	• Práce v plenéru (krajinomalba, frotáž)	

4.13. RODINNÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Rodinná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Rodinná výchova se vyučuje v kmenových třídách, v cvičné kuchyňce.

Vzdělávání v předmětu Rodinná výchova je zaměřeno na

- preventivní ochranu zdraví (řešení krizové situace – tel. čísla, základy první pomoci, beseda se záchranáři)
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění správného náhledu na život

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- zadáváním úkolů k využití poznatků z různých předmětů
- k závěrům, k řešením
- k rozvoji jejich vědomostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- ke kladení otevřených otázek
- ke správnému řešení prostřednictvím jejich chyb
- k argumentaci

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- ke komunikaci se spolužáky

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- zadáváním úkolů ke spolupráci
- k ohledu na druhé
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k hodnocení výsledků jejich činností

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi
- k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáka k dodržování pravidel bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí
- vede žáka, aby kriticky hodnotil dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi, žák uvede příklady možného poškození zdraví

Formy a metody práce

- skupinová výuka
- frontální výuka
- diskuse
- výklad
- samostatná práce
- testy
- dramatizace – např. hádka mezi manžely, konflikt mezi sourozenci, první pomoc, odmítnutí cigarety
- projektové vyučování
- dotazníková šetření

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět RODINNÁ VÝCHOVA	Ročník 6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • umí vlastními slovy říct, co je pro něj rodina a domov • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky, rodiči a dětmi a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (VZ-9-1-01) • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (VZ-9-1-02) • uvědomuje si důležitost peněz a význam rodinného rozpočtu • vysvětlí pojem zdraví • uvědomuje si význam zdraví pro člověka • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (VZ-9-1-03) • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (VZ-9-1-04) • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (VZ-9-1-05) • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí (VZ-9-1-06) • uplatňuje osvojené preventivní způsoby chování a jednání v souvislosti s přenosnými, civilizačními, infekčními chorobami	Učivo – obsah Rodina: • Práva a povinnosti rodičů • Práva a povinnosti dětí • Komunikace, role • Domov, stolování • Ekonomika domácnosti • Rodinný rozpočet Klíče ke zdraví: • Zdraví • Klíče ke zdraví • Infekční choroby • Postižení mezi námi • Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví Zdravá výživa: • Látky tvořící naše tělo • Pyramida výživy, poruchy výživy • Časové rozložení jídla, pitný režim • Abeceda zdravé výživy • Zpracování a úprava potravin Zneužívání návykových látek: • Drogy, jejich účinky a dělení • Alkoholismus, kouření, doping • Závislost • Zákon a drogy	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Vv, Ov, Aj, Tv, Inf Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj, psychohygiena

• uvědomuje si, že kolem nás se pohybují postižení lidé a potřebují od nás pomoc • uvědomuje si důležitost pravidelné a zdravé stravy z hlediska svého zdraví • v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • vysvětlí úpravu a zpracování potravin • rozumí pojmům: obezita, cukrovka, anorexie, bulimie, cévní choroby, nádorová onemocnění, zubní kaz, podvýživa • uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • uplatňuje osvojené dovednosti a modely chování při kontaktu s patologickými jevy ve škole i mimo ni • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání	
• vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností, jak se zachovat při krizové situaci • ví, na koho se obrátit v krizových situacích, projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí • zná a uplatňuje bezpečnost silničního provozu • dodržuje bezpečnost při sportu • výjmenuje složky ZIS a jejich vliv na každodenní život občanů • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15) • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	<u>Osobní bezpečí:</u> • Krizové situace • Záchraný integrovaný systém • Bezpečnost při sportu • Silniční bezpečnost – rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí • Základy první pomoci • Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy • Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií,	

	sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	
--	--	--

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět RODINNÁ VÝCHOVA	Ročník 9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • charakterizuje pozitivní atmosféru v rodině • zamýšlí se nad vlastnostmi ideálního partnera • uvádí na příkladech krizové situace v rodině a jejich řešení • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí pojem zdraví • charakterizuje péči o nemocného člověka • uplatňuje osvojené preventivní způsoby chování a jednání v souvislosti s přenosnými, civilizačními, infekčními chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (VZ-9-1-08) • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (VZ-9-1-09) • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (VZ-9-1-10) • rozumí pojmům: obezita, nemoc, cukrovka, stres, nemoci srdce a cév, žaludeční vředy, alergie • uvědomuje si důležitost pravidelné a zdravé stravy z hlediska svého zdraví • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních chorob, v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (VZ-9-1-07) • vysvětlí, jak tělo zpracovává a využívá potraviny • vyjmenuje poruchy způsobené nesprávnou výživou	Učivo – obsah Rodina: • Stabilita rodiny • Ideální partner • Manželství • Krizové situace v rodině • Rodina dříve a dnes • Problémy současné rodiny • Rodičovské předpoklady • Rozpad rodiny Péče o duševní zdraví: • Zdraví • Péče o nemocné • Civilizační choroby • Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví • Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování • Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – dopad vlastního jednání a chování Zdravá výživa: • Potravinová pyramida • Zpracování potravin	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Vv, Ov, Aj, Tv, Inf Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj, psychohygiena

• rozumí pojmům: fast food, cholesterol, reklama • uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek; uplatňuje osvojené dovednosti a modely chování při kontaktu s patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (VZ-9-1-13) • rozlišuje druhy závislostí a uvádí na příkladech jejich nebezpečí • vyhodnotí situaci a na základě svých znalostí a zkušeností ví, jak se zachovat při krizové situaci • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (VZ-9-1-14) • ví, na koho se obrátit v krizových situacích, projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (VZ-9-1-16) • uvědomuje si význam lásky pro člověka • rozumí pojmům: homoseksualita, lesbismus, registrované partnerství, transsexualismus • respektuje změny v období dospívání, vhodné na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví (VZ-9-1-11) • v souvislosti se zdravím, etikou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování (VZ-9-1-12) • vyjmenuje všechny metody bránící početí	• Poruchy výživy • Alternativní strava • Reklama potravin <u>Zneužívání návykových látek:</u> • Drogy kolem nás • Závislost • Druhy závislostí • Řekni drogám ne • Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání <u>Osobní bezpečí:</u> • Agresivita • Domácí násilí • Šikana • Krizové situace • Základy první pomoci • Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí • Základy první pomoci • Bezpečné chování a komunikace– komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení <u>Sexuální výchova:</u> • Láska • Odlišnosti v lásce
--	---

	• Rozmnožování • Plánované rodičovství • Změny v životě člověka a jejich reflexe – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity • Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • Kriminalita mládeže	
--	--	--

4.14. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupu práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost digitálních zařízení i dat
- seznamuje žáky s možností využití nových technologií
- učí žáky chápat význam digitálních zařízení
- vede žáky k bezpečnému užívání digitálních technologií s ohledem na duševní a tělesné zdraví
- umožňuje žákům sledovat a zaznamenávat výsledky svých sportovních výkonů s využitím digitálních technologií

- seznamuje žáky s možností dlouhodobě sledovat s využitím digitálních technologií svůj pohybový režim a úroveň tělesné zdatnosti

Metody a formy výuky:

- frontální výuka
- individuální výuka
- skupinová výuka
- sportovní hry

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník 6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • užívá běžeckou abecedu (skipink, liftink, zakopávání, předkopávání,) • rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu, štafetové předávky • dokáže spojit rozběh a odraz (z prkna) • používá požadovanou techniku • snaží se aplikovat techniku hodů (i z rozběhu) • rozpozná zpevňování a uvolňování těla • snaží se o přesnost pohybu • provede základní gymnastické prvky • dokáže rozlišit správně a nesprávně provedenou pohybovou činnost • usiluje o zlepšení podle svých předpokladů • dovede odstranit chybu v provedení pohybu • dodržuje zásady bezpečnosti • vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály • provede přípravu náčiní a nářadí • provede jednoduchou organizační činnost • dokáže cvičit se zátěží vlastního těla, skloubit pohyb s hudbou	Učivo – obsah Atletika: • Běh 60 m až 600 m (hoši 1500 m), nízký start, štafetová předávka • Skok daleký – z místa, s rozběhem • Skok vysoký – střížný, pokus o flop, důraz na odraz • Hod – kriket /150 gr/- na dálku, na cíl, z místa, ze 3 kroků, z rozběhu Gymnastika: • Akrobacie – kotoul vpřed a vzad – obměny, stoj na hlavě, lopatkách • Hrazda – náskok do vzporu, přešvihy, průvlek, svisy, sešin • Kruhy – houpání • Přeskok – trampolína – skoky prosté s obměnami • Přeskok – můstek – koza, švédská bedna – náskok do kleku, vzporu, odbočka • Kladina – náskok, přechod s obměnami – různé druhy kroků a poskoků Šplh – tyč Rytmická a kondiční gymnastika – švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu Úpoly – přetahy, přetlaky, podpory	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • D, Ov, Rv, Hv Průřezová témata: • OSV – sociální rozvoj, kooperace a kompetice

	• Kopaná – pravidla hry • Florbal • Přehazovaná • Vybijená • Baseball – nácvik odpalu • Různé závodivé hry – lavičky, kruhy, švihadla • Zimní sporty	
• užívá jednotlivé herní činnosti jednotlivce • dokáže pracovat pro kolektiv, respektuje pravidla her i rozhodčího • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (TV-9-2-01)	<u>Sportovní hry:</u> • Košíková – nácvik driblíngu, nácvik hodů na koš, nácvik dvojtlaku	
• dbá o bezpečnost • dokáže reagovat na vzniklé situace • provede přesun na 15 km • užívá mapu, dokáže se orientovat podle mapy	<u>Turistika a pobyt v přírodě</u> • Pobyt a pohyb v přírodě	

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník 7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • užívá běžeckou abecedu (skipink, liftink, zakopávání, předkopávání...) • rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu, štafetové předávky • dokáže spojit rozběh a odraz (z prkna) • používá požadovanou techniku • snaží se aplikovat techniku hodů (i z rozběhu) • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program • rozpozná zpevňování a uvolňování těla • snaží se o přesnost pohybu • provede základní gymnastické prvky • dokáže rozlišit správně a nesprávně provedenou pohybovou činnost • usiluje o zlepšení podle svých předpokladů • dovede odstranit chybu v provedení pohybu • dodržuje zásady bezpečnosti, vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály • provede přípravu náčiní a nářadí • provede jednoduchou organizační činnost • dokáže cvičit se zátěží vlastního těla, skloubit pohyb s hudbou • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu (TV-9-3-01)	Učivo – obsah Atletika: • Běh 60 m až 800 m (hoši 1500 m), nízký start, štafetová předávka • Běh obtížnějším terénem • Skok daleký • Skok vysoký – střížný, pokus o flop, důraz na odraz • Hod – kriket /150 gr/ na dálku, na cíl, z místa, ze 3 kroků, zvládnutí rozběhového poskoku Gymnastika: • Akrobacie – kotoul vpřed a vzad – obměny, stoj na hlavě, lopatkách, na rukách • Hrazda – náskok do vzporu, přešvihy, průvlek, svisy, sešín, výmyk odrazem jednonož • Kruhy – houpání, shyby, komíhání, seskok při záskoku • Trampolína – skoky prosté s obměnami, kotoul letmo • Přeskok-můstek – koza, švédská bedna – náskok do kleku, vzporu, roznožka, odbočka, skrčka	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • D, Ov, Rv, M, F, Hv, Př, Čj, Z Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj, seberegulace a sebeorganizace

• užívá jednotlivé herní činnosti jednotlivce • dokáže pracovat pro kolektiv • respektuje pravidla her i rozhodčího • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora (TV-9-3-04) • dbá o bezpečnost • dokáže reagovat na vzniklé situace • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-9-3-03) • provede přesun na 15 km • užívá mapu • dokáže se orientovat podle mapy • ovládá základy běhu na lyžích • používá základní oblouk, jízdu v terénu, projíždění branek, překonání terénních nerovností • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• Kladina – náskok, přechod s obměnami – kroky, poskoky, stoj ve váze, chůze s obratem • Šplh – tyč, lano – smyčka • Rytmiická a kondiční gymnastika – švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu • Úpoly <u>Sportovní hry:</u> • Košíková – nácvik driblinku, nácvik hodu na koš, dvojtaktu • Odbíjená – HČJ • Kopaná – družstvo • Přehazovaná • Vybíjená • Florbal • Baseball – nácvik odpalu • Různé závodivé hry • Zimní sporty <u>Turistika a pobyt v přírodě:</u> • Pobyt a pohyb v přírodě <u>Lyžování:</u> • Základy běhu na lyžích • Sjezdové lyžování, carving, základy carvingu	
---	--	--

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ		Vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník 8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• užívá běžeckou abecedu (skipink, liftink, zakopávání, předkopávání...) • rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu, štafetové předávky • dokáže spojit rozběh a odraz (z prkna) • používá požadovanou techniku, snaží se aplikovat techniku hodů, vrhu (i z rozběhu) • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program • zpracuje naměřená data o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci (TV-9-3-07) • dokáže uplatňovat cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem (TV-9-1-01) • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program (TV-9-1-02)		Atletika: • Běh 60 m až 1 000 m, nízký start, štafetová předávka • Běh obtížnějším terénem, vytrvalostní běh 12 minut • Skok daleký – důraz na poslední dva kroky, rozběhová značka • Skok vysoký – flop, důraz na odraz • Hod – kriket, granát • Vrh koulí – z místa, sun, spojení sunu a odhodu • Hod oštěpem – základy	Mezipředmětové vztahy: • M, F, Hv, PŘ, Čj, Z
• rozpozná zpevňování a uvolňování těla, snaží se o přesnost pohybu, provede základní gymnastické prvky • dokáže rozlišit správně a nesprávně provedenou pohybovou činnost, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) • usiluje o zlepšení podle svých předpokladů, dovede odstranit chybu v provedení pohybu		Gymnastika: • Akrobacie – přemet stranou • Hrazda – toče jízdmo, podmet, výmyk odrazem snožmo • Kruhy – houpání s obraty, svis vznesmo a střemhlav, shyby • Trampolína – skoky prosté s obměnami, kotoul leťmo, salto vpřed	
• dodržuje zásady bezpečnosti, vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály		• Přeskok-můstek – koza, švédská bedna našíř – odbočka, skrčka	

• provede přípravu náčiní a nářadí a jednoduchou organizační činnost • dokáže cvičit se zátěží vlastního těla, skloubit pohyb s hrou • užívá jednotlivé herní činnosti jednotlivce, dokáže pracovat pro kolektiv a respektuje pravidla her i rozhodčího • naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a rozhodčího	• Kladina – náskok, přechod s obměnami – různé druhy kroků a poskoků, stoj ve váze, chůze s obrátem, tvoření vlastní sestavy • Šplh – tyč, lano – smyčka • Rytmiická a kondiční gymnastika – švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží • Úpoly – přetahy, přetlaky, odpory Sportovní hry: • Košíková – driblíng, nácvik hodu na koš, nácvik dvojtlaku, odbíjená – HČJ, přehazovaná • Vybíjená, florbal, baseball, fotbal – družstvo • Zimní sporty
• dbá o bezpečnost • dokáže reagovat na vzniklé situace • užívá mapu, dokáže se orientovat podle mapy	<u>Turistika a pobyt v přírodě:</u> • Pobyt a pohyb v přírodě • Orientační běh – čtení mapy, orientace v terénu

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	Ročník 9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • užívá běžeckou abecedu (skipink, liftink, zakopávání, předkopávání...) • rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu, štafetové předávky • dokáže spojit rozběh a odraz (z prkna), používá požadovanou techniku skoků • snaží se aplikovat techniku hodů, vrhu • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (TV-9-1-03) • žák je schopen zpracovat naměřená data o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • dokáže uplatňovat cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost (TV-9-1-05)	Učivo – obsah Atletika: • Běh 60 m až 1 000 /1500 m, nízký start, štafetová předávka • Běh přes nízké překážky • Běh obtížnějším terénem, vytrvalostní běh 12 minut • Skok daleký – další techniky • Skok vysoký – zlepšování techniky flopu • Hod – kriket, granát • Vrh koulí – zlepšování techniky • Hod oštěpem – základy techniky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • M, F, Hv, PŘ, Čj, Z Průřezová témata: • OSV – sociální rozvoj, komunikace
• rozpozná zpevňování a uvolňování těla • snaží se o přesnost pohybu • provede základní gymnastické prvky • dokáže rozlišit správně a nesprávně provedenou pohybovou činnost • usiluje o zlepšení podle svých předpokladů • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05)	Gymnastika: • Akrobacie – přemet vpřed • Hrazda – toč vzad, podmet, výmyk odrazem snožmo • Kruhy – houpání s obraty, svís vznesmo a střemhlav, seskok při předkmitu, (hoši shyby, překot vzad)	

• dovede odstranit chybu v provedení pohybu • dodržuje zásady bezpečnosti • vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály, provede přípravu náčiní a nářadí	• Přeskok-mústek – koza, švédská bedna – odbočka, skrčka, roznožka • Kladina – náskok, přechod s obměnami – různé druhy kroků a poskoků, stoj ve váze, chůze s obratem, tvoření vlastní sestavy • Šplh – tyč, lano – smyčka • Rytmická a kondiční gymnastika – švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu • Úpoly – přetahy, přetlaky, odpory • Trampolína – skoky prosté, kotoul letmo, salto vzad s dopomocí	
• navrhne a provede jednoduchou cvičební aktivitu (rozvíčka, část hodiny...) • provede jednoduchou organizační činnost • dokáže cvičit se zátěží vlastního těla, skloubit pohyb s hudbou • užívá jednotlivé herní činnosti jednotlivce • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; • spolurozhoduje osvojené hry a soutěže (TV-9-3-06) • respektuje pravidla her i rozhodčího • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a rozhodčího	<u>Sportovní hry</u> • Košíková – driblink, nácvik hodů na koš, nácvik dvojtaktu • Odbíjená – HČJ • Přehazovaná • Florbal • Baseball • Ringo • Kopaná (hoši) - družstvo • Různé závodivé hry – lavičky, kruhy, švihadla... • Zimní sporty	

• dbá o bezpečnost, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • dokáže reagovat na vzniklé situace • užívá mapu • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší (TV-9-1-04) • dokáže se orientovat podle mapy	<u>Turistika a pobyt v přírodě:</u> • Pobyt a pohyb v přírodě • Orientační běh • Uplatnění získaných poznatků na turisticko-branném kurzu (výletě)
---	--

4.15. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku, časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám školy jsou vybrány tematické okruhy Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s technickými materiály, Svět práce.

Vzdělávání v Pracovních činnostech směřuje k

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci
- osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočtní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitečných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- u žáků rozvíjí tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
-

Kompetence komunikativní

- Žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce

Kompetence sociální a personální

- Žáci se učí spolupracovat a vzájemně si pomáhat, pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí respektovat nápady druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- připravuje žáky na volbu povolání

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů a ke správnému a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- vede žáky k tomu, aby dodržovali základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytli první pomoc při úrazu
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a úkolů
- učí žáky vyhledávat a porovnávat data

Metody a formy výuky

- frontální výuka
- individuální výuka
- skupinová výuka
- projektová výuka

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	6. / 7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň (ČSP-9-1-01) • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (ČSP-9-1-02) • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • připraví si vlastní jednoduchý náčrtek výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin (ČSP-9-3-01) • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu (ČSP-9-3-02) • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu (ČSP-9-3-03) • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty (ČSP-9-3-04) • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty (ČSP-9-3-05) • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (ČSP-9-5-01) • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy (ČSP-9-5-02) • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti (ČSP-9-5-03) • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (ČSP-9-5-04)	Učivo – obsah <u>Práce s technickými materiály</u> • Organizace a bezpečnost práce • Vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov • Tvorba jednoduchého náčrtku výrobku • Jednoduché technické náčrty a výkresy • Pracovní postupy – zhotovení výrobků ze dřeva a z plastu • Základní postupy při opracování dřeva (měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání) • Spojování materiálů • Pracovní pomůcky nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Pěstitelské práce, chovatelství:</u> • Organizace práce (hygiena a bezpečnost zdraví při práci) • Základní podmínky pro pěstování (obdělávání a ochrana půdy, výživa a ochrana rostlin) • Zelenina a ovocné rostliny (druhy, způsoby pěstování, uskladnění) • Okrasné rostliny (pěstování a ošetřování okrasných rostlin) • Léčivé rostliny, koření (léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté) • Chovatelství – podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu zvířat v domácnosti, kontakt s neznámými zvířaty	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Ov, Př, F, Ch, M Průřezová témata: • ENV – vztah člověka k prostředí Exkurze – návštěva statku ve Valči; chov koní Valeč, Třebenice; chov exotického ptactva Chroustov

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• sestaví podle návodu model ze stavebnice	Příprava pokrmů: • Příprava pokrmů (základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, úprava pokrmů za studena, základní tepelné úpravy) • Úprava stolu a stolování (jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování) • Stavebnice Teifoc	

vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		vyučovací předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI	ročník 8. / 9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku (ČSP-9-1-04) • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-9-1-05) • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů (ČSP-9-4-02) • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu (ČSP-9-4-03) • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem (ČSP-9-4-04) • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví (ČSP-9-4-01) • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model (ČSP-9-2-01) • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu, aj. (ČSP-9-2-02) • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení (ČSP-9-2-03) • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-9-2-04)		Práce s technickými materiály • Vyhledávání technických informací • Vlastností materiálu, užití v praxi – kovy, plasty, dřevo • Jednoduché technické náčrtky a výkresy • Postupy opracování kovových materiálů, pozinkovaného plechu – orýsování dle šablony, střihání, ohýbání, nýtování, pájení • Umělé hmoty – výroba a vlastnosti • Pracovní postupy – tvarování plastů, práce se dřevem • Další užití plastů a jejich recyklace Provoz a údržba domácnosti: • Finance domácnosti (rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory) • Hotovostní a bezhotovostní platební styk • Elektrotechnika v domácnosti (elektrospotřebiče – trendy, ovládání a využití, ekonomika provozu) • Údržba domácnosti (postupy a prostředky k údržbě domácnosti, nebezpečí úrazu) Design a konstruování • Návod, předloha, náčrt, plán, schéma a jednoduchý program – Navrhni svůj dům • Údržba kola – nahuštění předního a zadního kola, promazání řetězu, nasazení řetězu, nastavení sedla	Mezipředmětové vztahy: • M, Ch, Ov, F, Ch, PŘ, Čj, Průřezová témata: • OSV – osobnostní rozvoj, kreativita Exkurze – kovovýroba Veselý; Bioplynová stanice Valeč; ÚP Třebíč

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí (ČSP-9-8-01) • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy (ČSP-9-8-02) • pro výběr vhodného vzdělání využije profesní informace a poradenské služby (ČSP-9-8-03) • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce (ČSP-9-8-04)	Svět práce • Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby – ÚP Třebíč, zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání • Zaměstnání – pracovní příležitosti, problémy nezaměstnanosti, hledání práce, úřady práce, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele • Trh práce (druhy a charakter pracovních činností, kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky) • Volba profesní orientace (osobní zájmy a cíle, schopnosti a dovednosti, tělesný a zdravotní stav) • Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy	

4.16. NĚMECKÝ JAZYK

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk je zařazen jako samostatný předmět v 7. - 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Pozornost v hodinách je zaměřena na porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby němčiny i na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Formy realizace

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv a různé krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu učení vhodnými způsoby
- k používání slovníků
- k využívání poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnému řešení problémů vhodným způsobem
- k zdokonalování schopnosti vlastního úsudku
- k vyhledávání informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k vhodnému vyjadřování svých myšlenek a názorů v německém jazyce
- ke schopnosti naslouchat druhým, respektovat jejich názory
- k porozumění běžným písemným i mluveným textům, gestům

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině, k utváření příjemné pracovní atmosféry, k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- k utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc
- k respektování názoru druhých

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k respektování přesvědčení druhých lidí
- k respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví ve vztahu k těmto tradicím a kulturnímu a historickému dědictví jiných národů
- k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů na pozadí výuky cizího jazyka

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k respektování vymezených pravidel
- k efektivní práci
- k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Formy a metody práce:

- práce v učebně
- práce v počítačové učebně
- práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině
- práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty
- práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy
- doplňovačky, křížovky
- poslech, videoprogramy, výukové programy
- čtení a reprodukce jednoduchých textů
- doplňování do textu
- jazykové a gramatické hry
- projekty

vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA	vyučovací předmět NĚMECKÝ JAZYK	ročník 7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč Receptivní řečové dovednosti: • žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojoovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechoových textech týkajících se každodenních témat Produktivní řečové dovednosti: • žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci Interaktivní řečové dovednosti: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat	Učivo • Zvuková a grafická podoba jazyka • Základní výslovnostní návyky • Číslovky • Osobní zájmena • Slovosled oznamovací věty • W-otázky, otázky zjišťovací (JA-NEIN) • Časování pravidelných sloves, pomocných sloves haben a sein a vybraných nepravidelných sloves • Přívlastňovací zájmena v 1. pádě (mein, dein) • Příd. jména přívlastňovací • Vazba „von“ jako přívlastnění • Příd. jména přívlastňovací • Vazba „von“ jako přívlastnění • Zápor ve větě (nicht/kein) • Člen určitý a neurčitý (1. a 4. pád) • Časové údaje • Předložky am a um • Způsobová slovesa müssen a können • Slovesa s předmětem ve 4. pádě • Slovní zásoba z okruhu: pozdravy, barvy, čísla, dny v týdnu, měsíce, rodina, volný čas, realie německy mluvících zemí, škola.	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Z, D, Inf, Tv, Čj Průřezová témata: • MKV – kulturní difference

vzdělávací oblast		vyučovací předmět		ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA		NĚMECKÝ JAZYK		8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč		Učivo		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Receptivní řečové dovednosti: - žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Produktivní řečové dovednosti: - žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů - sdílí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci Interaktivní řečové dovednosti: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		- Přivlastňovací zájmena v jednotném a množném čísle v 1. pádě - Předložky se 3. a 4. pádem - Neosobní podmět man - Určitý a neurčitý člen ve 3. a 4. pádě - Použití způsobového slovesa mögen - Časování vybraných nepravidelných sloves - Slovesa s odlučitelnou předponou - Slovní zásoba z okruhů: jídlo, měsíce, roční období, záliby, volný čas, realie německy mluvících zemí, bydlení		Mezipředmětové vztahy a průřezová témata: - Z, D, Inf, Tv, Čj Průřezová témata: - OSV – sociální rozvoj, komunikace

vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA	vyučovací předmět NĚMECKÝ JAZYK	ročník 9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč Receptivní řečové dovednosti: • Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) • rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) Produktivní řečové dovednosti: • žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) • sdílí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) Interaktivní řečové dovednosti: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-02)	Učivo • Časování vybraných nepravidelných sloves v přítomném čase • Způsobová slovesa wollen, wissen a dürfen v přítomném čase • Osobní zájmena ve 3. a 4. pádě • Rozkazovací způsob pravidelných sloves a vybraných nepravidelných sloves • Řadové číslovky • Préteritum sloves haben a sein • Perfektum pravidelných a vybraných nepravidelných sloves • Slovní zásoba z okruhů: volný čas, peníze, oblečení, činnosti doma, zvířata, lidské tělo, prázdniny, dopravní prostředky, popis činností během dne	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata Mezipředmětové vztahy: • Z, D, Inf, Tv, Čj Průřezová témata: • MKV – multikulturalita

- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)

E. HODNOCENÍ ŽÁKŮ – příloha 2

(převzato ze směrnice, která tvoří součást Školního řádu, členění ponecháno z původního dokumentu)

Pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků

Klasifikační řád